

Jaarstukken 2020

"Aan de slag"

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Leeswijzer	5
Financiële samenvatting	7
Jaarverslag	10
Programmaverantwoording	11
Programma Mens en samenleving	13
Programma Kunst, cultuur en erfgoed	25
Programma Leefomgeving en duurzaamheid	31
Programma Economie, toerisme en recreatie	49
Programma Bestuur en dienstverlening	59
Financiële recapitulatie programma's	68
Overzicht bestuurlijke kaders per programma	69
Totaaloverzicht verplichte beleidsindicatoren	72
Verklarende lijst beleidsindicatoren	74
Paragrafen	77
Lokale heffingen	79
Weerstandsvermogen en risicobeheer	85
Onderhoud kapitaalgoederen	93
Financiering	103
Bedrijfsvoering	107
Grondbeleid	117
Verbonden partijen	123
COVID-19	135
Jaarrekening	144
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	145
Overzicht van baten en lasten met toelichting	150
Balans met toelichting	165
Overzicht gerealiseerde lasten en baten per taakveld	186
Bijlagen	188

Voorwoord

Van links naar rechts: de wethouders Wilma Baartmans en Koos Krook, secretaris Thijs de Jongh, burgemeester Ruud van den Belt en de wethouders Willy Knop en Esther Prent.

Leden van de gemeenteraad van Steenbergen,

Hierbij bieden wij u het jaarverslag en de jaarrekening over 2020 aan. Hiermee leggen wij verantwoording af over de uitvoering van het beoogde beleid dat is opgenomen in de begroting 2020.

Coronapandemie

Het jaar 2020 is een jaar wat nog lang in ons geheugen zal blijven. De coronapandemie heeft de wereld vanaf het 1^e kwartaal van 2020 op zijn kop gezet. De impact op inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen was en is nog steeds erg groot. Steenbergen is daarop geen uitzondering. Hoewel het land stapje voor stapje weer open gaat door het versoepelen van de maatregelen, blijft de toekomst voor velen onzeker.

In de pandemie heeft de samenleving in Steenbergen veerkracht getoond. Vrijwilligers, maatschappelijke instellingen, ondernemers en verenigingen hebben de schouders eronder gezet om deze moeilijke periode door te komen. Uit verschillende hoeken zijn mooie initiatieven voortgekomen die de pijn enigszins hebben verzacht.

Om dit kracht bij te zetten heeft de gemeenteraad, in aanvulling op de landelijke steunmaatregelen, al in april 2020 een steunfonds van € 1 miljoen gereserveerd. In een afzonderlijke paragraaf wordt ingegaan op de verantwoording van de besteding van dit steunfonds.

Van de organisatie werd veel flexibiliteit verwacht. Naast alle aandacht voor de coronacrisis en de gevolgen daarvan ging ook het reguliere werk gewoon door. Hoewel er zoveel mogelijk thuisgewerkt moest worden, werd er alles aan gedaan om in goed contact te blijven met inwoners, ondernemers en collega's.

Ondertussen volgden maatregelen en regelingen elkaar in een razend tempo op. Sinds de tweede wereldoorlog werden er nog nooit zoveel vrijheidsbeperkingen opgelegd. De crisisorganisatie was aan zet. Landelijk werd deze opgeschaald naar GRIP-4, dit is een gemeente overstijgende crisis waarbij de voorzitter van de veiligheidsregio de leiding krijgt en er een regionaal beleidsteam wordt gevormd.

Hoewel er veel beperkingen en uitdagingen waren, bleef voor ons de veiligheid en leefbaarheid voorop staan. Zo werden in nauwe samenwerking met regionale partners zoals buurgemeenten, politie en justitie mooie stappen gemaakt als het gaat om de bestrijding van ondermijning en criminaliteit. Het ambtelijk coronateam en het bestuurlijk kernteam van Steenbergen anticipeerden direct op alle nieuwe maatregelen en hielden continu de gemeenteraad en inwoners op de hoogte.

Kortom, als er een jaar was waarin onze kernwaarden 'betrokken, samenwerken en wendbaar' op van toepassing zijn, dan was het wel 2020.

Voortgang geplande activiteiten

Ondanks de crisis zijn de ambities uit het raadsprogramma Aan de Slag overeind gebleven. Hoewel er, logischerwijs, bijstellingen hebben plaatsgevonden in de beleidsagendering, kan aan de hand van de smileys de conclusie worden getrokken dat het overgrote deel van de voorgenomen activiteiten is afgerond of op schema ligt. Activiteiten die niet zijn afgerond hebben duidelijk een relatie met de coronacrisis. Samen met de ambtelijke organisatie kijken we met trots terug op deze prestatie.

De highlights voor 2020: start met gebiedsvisies (bijvoorbeeld De Heen en Nieuw-Vossemeer), visie energie en ruimte, verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP), kadernota's leefbaarheid en kernen en maatschappelijk vastgoed, voorbereidingen Jubileumjaar 2022 (vorming Stichting, Team 2022 en Genootschap van de Meermin), lokaal sportakkoord, ondertekend door 20 partijen, verbeteren van de beheersing van de budgetten sociaal domein, implementatieplan Omgevingswet, gemeentelijk verkeers- en vervoersplan (GVVP), damoclesbeleid, uitvoeringsprogramma dienstverlening en organisatieontwikkeling.

Lasten voor de inwoners

In 2020 is het vervolgonderzoek lokale heffingen uitgevoerd. Hieraan lag een motie ten grondslag met als doel de lasten voor de inwoners van Steenberg en zo laag mogelijk te houden. Samen met de raad is een intensief proces doorlopen, wat uiteindelijk heeft geresulteerd in nieuwe belastingverordeningen voor 2021. Door aanpassingen in de rioolheffing zijn we erin geslaagd de lasten voor een groot deel van onze inwoners te verlagen.

Financiële positie

De jaarrekening 2020 sluit met een positief resultaat van € 501.519. De analyse van dit resultaat, opgenomen in het hoofdstuk financiële samenvatting, laat zien dat de grote afwijkingen op de verschillende programma's incidenteel van aard zijn en niet konden worden voorzien bij het opstellen van de tussenrapportage. Deze ontwikkelingen met structureel effect zijn verankerd in de programmabegroting 2021 en meerjarenramingen 2022-2024. Dit betekent dat we stappen zetten in de sturing op de budgetten, een belangrijk onderdeel van de doorontwikkeling van de planning en control cyclus. De vrije ruimte in de algemene reserve bedraagt € 5.663.000.

College van burgemeester en wethouders

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit:

1. Een financiële samenvatting
2. Het jaarverslag
 - De programmaverantwoording
 - De paragrafen
3. De Jaarrekening
 - Inclusief de verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (Sisa)

In het **jaarverslag** zijn per programma de volgende onderdelen opgenomen:

- Een korte beschrijving van de inhoud van het programma.
- *Wat hebben we bereikt?* Hierin staan: 1. voortgang van de verschillende opgaven van het programma en 2. de kaders en beleidstukken waarbinnen het programma wordt uitgevoerd.
- *Wat heeft het gekost?* Hier wordt een cijfermatige opstelling gepresenteerd van de baten en lasten per programma met een toelichting op de voornaamste verschillen tussen realisatie en begroting (na wijziging).

Voortgang beleid

In elk programma is een tabel gemaakt met de informatie. Deze tabel bevat het betreffende activiteit uit de begroting, de stand van zaken en een icoontje waarmee we aangeven of het op schema ligt.

	"afgerond"
	"op schema" of "uitgesteld door Corona" of "in ontwikkeling"
	"niet gehaald"

Een "groene smiley" betekent dat het is afgerond, een "gele smiley" dat het op schema is of uitgesteld door de Coronacrisis is of in ontwikkeling ligt en een "rode smiley" dat de planning niet wordt gehaald. Om uw raad goed te informeren hebben we voor elk onderdeel de stand van zaken beschreven, ook voor de items die op schema liggen.

Financiële toelichting per programma

Voor een toelichting op en analyse van de afwijkingen, verwijzen wij u naar de toelichtingen onder de desbetreffende programma's in de jaarstukken. Als ondergrens voor een te geven toelichting is in principe een voor- of nadeel van € 50.000,- (0,1 % van de totale lasten) op een taakveld gehanteerd. Het komt dus voor dat de toegelichte bedragen niet optellen tot het totale programmaverschil. Het niet toegelichte resterende saldo per programma betreft een cumulatie van kleinere verschillen.

In diverse tabellen wordt middels een i of s aangegeven of een genoemd bedrag incidenteel (i) of structureel (s) is. Daarnaast wordt de n (neutraal) gebruikt om aan te geven dat dit posten betreffen die geen invloed hebben op het exploitatieresultaat. Het gaat dan voornamelijk om incidentele posten die worden gedekt door een onttrekking aan een reserve.

Beleidsindicatoren

De verplichting van het opnemen van deze beleidsindicatoren is ingegaan bij de begroting 2017. Het doel daarbij is om de sturing van de raad te versterken en gemeenten beter te kunnen vergelijken.

In dat licht stellen wij voor om een voorstel tot beleidsindicatoren te betrekken bij de ambitie om samen met de raad te komen tot een meer meetbare begroting met indicatoren.

Na de programmaverantwoording volgen de wettelijk verplichte **paragrafen**. Hierin staan de beleidslijnen met betrekking tot beheersmatige aspecten en lokale heffingen.

De **jaarrekening** is een financiële verantwoording waar een toelichting wordt gegeven op de balans en het resultaat.

De jaarrekening bestaat uit diverse onderdelen:

- * Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
- * Toelichting op het overzicht van baten en lasten. Hierbij wordt specifiek ingegaan op:
 - *overzicht van baten en lasten*;
 - *de post onvoorzien*;
 - *het overzicht van incidentele baten en lasten*;
 - *het overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve*;
 - *informatie wet normering bezoldiging topfunctionarissen publiek en semipublieke sector (WNT)*;
 - *overzicht algemene dekkingsmiddelen*.
- * De balans: geeft inzicht in de financiële positie als uitkomst van het financiële beheer en beleid
- * Sisa: verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen

Financiële samenvatting

Hieronder geven wij de financiële resultaten van 2020 op hoofdlijnen weer. Verder is een overzicht van onze reservepositie opgenomen.

Financiële resultaat op hoofdlijnen

De jaarrekening sluit met een positief resultaat van € 501.519,-. In de tussenrapportage 2020 werd rekening gehouden met een voordelig saldo van € 139.211,-. Een verkort overzicht van de lasten en baten over 2020 luidt als volgt:

Programma	Begroting 2020		begr. na wijz. 2020		Rekening 2020	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Mens & Samenleving	17.863.331	1.333.668	19.546.016	1.755.967	18.751.323	1.240.470
Kunst, cultuur & erfgoed	1.068.863	457.546	1.292.307	671.541	947.639	353.838
Leefomgeving & duurzaamheid	21.725.084	12.249.093	27.023.550	17.343.767	22.837.552	14.099.324
Economie, toerisme & recreatie	11.334.390	6.557.463	11.515.490	7.488.220	16.807.698	12.717.011
Bestuur en dienstverlening	12.038.413	43.821.894	12.154.534	44.427.215	13.732.783	45.167.872
Totaal	64.030.081	64.419.664	71.531.897	71.686.710	73.076.995	73.578.514
Geraamd begrotingssaldo/ gerealiseerd resultaat (-=N/+V)		389.583		154.813		501.519

Het verloop van het verwachte resultaat naar het werkelijk resultaat (opgenomen zijn afwijkingen > € 100.000,-) is als volgt:

Programma/taakveld	Onderwerp	Voordelig	Nadelig	Incident./struct.
Verwacht resultaat Tussenrapportage 2020		139.211		
VGRP 2020-2023, raadsbesluit 24-9-2020		65.601		
Mens en samenleving				
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Onderwijsachterstandenbeleid/ leerlingenvervoer	292.108		i
Wijkteams	Loketvoorziening sociaal domein	171.364		i
Maatwerkdienstverlening 18-	Jeugdzorg Plus/Niet vrij toegank.voorz.jeugdzorg		159.180	i
Maatwerkdienstverlening 18-	Landelijke transitie arrangement		117.799	i
Leefomgeving en duurzaamheid				
Crisisbeheersing	Steunfonds Covid-19		567.220	i
Verkeer, wegen en water	Wegen, straten en pleinen	218.250		i
Openbaar groen en (openlucht)recreatie	Natuurbescherming/openbaar groen	298.415		
Sportaccommodaties	Diverse complexen		149.971	i
Milieubeheer	Energietransitie/duurzaamheid	278.815		i
Economie , toerisme en recreatie				

Programma/taakveld	Onderwerp	Voordelig	Nadelig	Incident./struct.
Algemene uitkering	Uitk.deelfonds soc.domein (participatiebudget)	116.000		i
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Openluchtrecreatie	107.140		i
Inkomensregelingen	Inkomensvoorzieningen/minimabeleid		164.715	i
Begeleide Participatie	Sociale werkvoorziening/ Paricipatiebudget		126.035	i
Bestuur en dienstverlening				
Bestuur	Wethouders/ voormalige wethouders pensioenfonds		360.476	i
Algemene uitkering gemeentefonds	Algemene uitkering/ steunfonds Covid	492.409		i
Algemene uitkering gemeentefonds	Algemene uitkering	129.722		i
Burgerzaken	Reisbescheiden		105.549	i
Diverse overige verschillen*			56.571	i
Totaal		2.309.035	1.807.516	
Voordelig resultaat jaarrekening 2020		501.519		

**Dit betreft het saldo van diverse verschillen. In de financiële verantwoording bij de afzonderlijke programma's is een meer gedetailleerde toelichting opgenomen van de verschillen boven € 50.000,- per taakveld. Tevens worden de verschillen daar bruto toegelicht. Een compensatie met een afwijkende mutatie uit een reserve komt in de toelichting zowel terug bij het taakveld waarop de kosten worden verantwoord als bij de mutaties in de reserves van het betreffende programma. In bovenstaand samenvattend overzicht worden deze verschillen niet vermeld.*

Reservepositie

Op 9 november 2017 is de geactualiseerde nota Reserves en voorzieningen door de gemeenteraad vastgesteld. In principe zijn er nog een 6-tal reserves. Een vergelijkend overzicht van 2019 en 2020 is als volgt:

Reserves	31-12-2020	31-12-2019
Algemene reserve	11.340	9.735
<i>Waarvan vrije ruimte</i>	<i>7.916</i>	<i>7.089</i>
Reserve Transitie Organisatie	1.416	1.918
Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling (RO)	44	44
Reserve Economische ontwikkeling	1.479	3.777
Reserve Beheer openbare ruimte	7.515	7.395
Bestemmingsreserve overig	12.443	13.273
Totaal	34.237	36.142

Vrije ruimte algemene reserve

De weergegeven vrije ruimte is het bedrag aan vrije reserves exclusief de eventuele verplichtingen die er op de algemene reserve nog drukken. Zoals in de toelichting op de balans is aangegeven betreft het op de algemene reserve drukkende bedrag aan verplichtingen per 31 december 2020 € 1.158.020 en is er in de meerjarenbegroting 2021-2024 totaal een bedrag van € 1.094.500 aan verplichtingen opgenomen. Hierdoor bedraagt de netto vrije ruimte van de algemene reserve dan **€ 5.662.819**, zie onderstaande tabel.

Vrije ruimte Algemene Reserve (bedrag * 1.000)	
Stand vrije ruimte	7.916
Overloop verplichtingen 2020 naar 2021	1.158
Verplichtingen meerjarenbegroting 2021-2024	1.095
Netto vrije ruimte algemene reserve	5.663

De vrije ruimte van de algemene reserve is boven de minimale ondergrens van € 2.000.000 gebleven zoals is opgedragen in de motie ondergrens Algemene Reserve van 7 november 2019. Voor nadere analyses, toelichtingen en specificaties wordt verwezen naar hetgeen bij de diverse afzonderlijke onderdelen in de jaarrekening is opgenomen.

Jaarverslag

Programmaverantwoording

Programma Mens en samenleving

Beschrijving

Mens en Samenleving gaat over al onze inwoners. Kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen. Iedereen telt mee. En iedereen moet ook op een prettige manier kunnen deelnemen aan de samenleving. Daarvoor zijn onze inwoners in eerste instantie zelf verantwoordelijk, maar zo nodig zorgen wij voor ondersteuning, bijvoorbeeld door voorzieningen vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Jeugdzorg en Armoedebeleid.

Portefeuillehouder(s)

- Wethouder Esther Prent
- Wethouder Koos Krook

Wat hebben we bereikt in 2020?

Onze opgaven

Vanuit de ambities in het raadsprogramma en Interbestuurlijk Programma (IBP) zijn de volgende opgaven te herleiden:

Leefbaarheid & Kernen

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Waar dat kan en waar inwoners dit willen, hebben zij meer verantwoordelijkheid voor hun eigen sociale en fysieke omgeving.	Evaluatie en herziening subsidiebeleid gemeente en onderzoek mogelijkheid wijkbudgetten.	Het beleid Leefbaarheid en Kernen is in december 2020 vastgesteld. Deze zaken volgen uit het nieuwe beleid en zullen in een Doe-agenda vanaf 2021 hun beslag krijgen. De evaluatie subsidiebeleid is gedaan en de eventuele aanpassingen volgen in 2021.	 In ontwikkeling
	Het nader inrichten van werkprocessen rondom inwonerinitiatieven, in nauwe samenhang met de Visie op Dienstverlening, Transformatie Sociaal Domein en 'right to challenge'.	Nieuwe werkprocessen zijn ingericht en worden in 2021 doorontwikkeld. Daarnaast werken we aan een continue verbetering van onze samenwerking met en dienstverlening aan onze inwoners.	 Afgerond
Ondersteunen en versterken sociale samenhang.	Formele en informele netwerken in de kernen verder versterken, o.a. door het organiseren van netwerkbijeenkomsten tussen initiatiefnemers, ondernemers en verenigingen.	De coronacrisis heeft nieuwe kansen geboden, doordat netwerken versterkt zijn en nieuwe netwerken ontstaan. In De Heen, Nieuw-Vossemeer en Kruisland zijn inwoners gestart met nieuwe of herijkte kerngerichte toekomstplannen. Deze plannen zijn in ontwikkeling en zullen in 2021 verder hun beslag krijgen. We hebben een Doe-agenda opgesteld en werken deze gestaag af.	 Afgerond
Inwoners zijn betrokken bij het maken van ons beleid en onze plannen, zowel in het fysieke als in het sociale domein.	Projectleiders / beleidsmakers nemen we mee in methodieken participatie, door middel van training en opleiding en 'train de trainer' constructie.	Het beleid Leefbaarheid en Kernen is in december 2020 vastgesteld. De uitvoering daarvan komt in 2021 verder van de grond. De implementatie van de Omgevingswet is uitgesteld naar 1 januari 2022. De voorbereidingen daarvoor in het kader van participatie, zoals het opstellen van een participatieverordening, zal in 2021 zijn beslag krijgen. Dit is ook een onderdeel van de Doe-agenda.	 In ontwikkeling
Als gemeente zijn we een betrouwbare, benaderbare en transparante overheid.	We stomen de gemeentelijke organisatie klaar om in te kunnen spelen op initiatieven / actuele ontwikkelingen in de kernen, door onder andere uitbreiding van de uren voor de kerncoördinatoren. We hebben (meer) aandacht voor terugkoppeling voor wat we doen met inspraak en participatie.	Sinds 1 juni 2020 beschikken we over een procescoördinator Leefbaarheid en Kernen. Uitbreiding van uren voor de kerncoördinatoren is eveneens gerealiseerd. De nieuwe kerncoördinatoren starten vanaf 2021. Inspraak en participatie krijgen in de Doe-agenda hun beslag.	 Afgerond

Transformatie Sociaal Domein

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Inwoners kennen in hun eigen omgeving mensen die ze vertrouwen en die hen verder kunnen helpen. Iedere inwoner is verwijzer.	In 2020 is het Sociaal Team Steenberg van WijZijn Traverse laagdrempelig aanwezig en zichtbaar in alle kernen van de gemeente. Het Sociaal Team Steenberg werkt samen met partners aan sociale samenhang in de kernen. We zorgen ervoor dat iedere inwoner zowel digitaal als schriftelijk is toegerust met de juiste informatie over zorg, welzijn, ondersteuning, onderwijs, sport en financiën in de gemeente Steenberg.	WijZijn Steenberg heeft per kern sociale welzijnssteams gevormd, bestaande uit medewerkers welzijn, maatschappelijk werkers en jongerenwerkers. Ze werken nauw samen met o.a. de sportcoaches, de woningcorporaties, de wijkzusters en de kern coördinatoren. De teams zijn zichtbaar, herkenbaar en dichtbij, in alle kernen aanwezig en houden, waar mogelijk, spreekuren (informatie en adviesfunctie). Ze zijn samen actief in de kern aan het werk met de lokale partners en in de netwerken. Ze zijn bereikbaar via de chat, MS teams, e-mail en/of telefoon. Er zijn in het najaar Webinars en online cafés georganiseerd om mensen te bereiken en te informeren. We hebben de Hulpwijzer Brabantse Wal gelanceerd in april 2020. Hierop kunnen inwoners al hun antwoorden vinden op vragen over wonen en vervoer, werken en leren, jeugd en gezin, meedoen en meehelpen, zorg en welzijn en geld. De ondersteuning voor bijv. helpen bij aanvragen sociale voorzieningen vindt op afspraak plaats i.v.m. Corona via o.a. het digipunt. Het maatschappelijk werk heeft zowel vanuit de kernen de ondersteuning geboden als ook vanuit de Vraagwijzer waarbij de Coronaregels in acht zijn genomen. De sociaal werkers zijn waar het noodzakelijk was op huisbezoek gegaan. We volgen hierin de richtlijnen van Sociaal Werk Nederland. Er is veel geflyerd, geadverteerd via o.a. de bode maar ook via diverse social media kanalen met als doel dat de inwoners goed de weg konden vinden naar hulp als dat nodig was.	 Afgerond
Sterkere sociale samenhang die inwoners en gezinnen in een kwetsbare positie ondersteunt, onderlinge steun binnen cliëntgroepen, en meer laagdrempelige ontmoetingsplaatsen.	Het Sociaal Team Steenberg (0-100+ jaar) werkt in de kernen samen met lokale partners. Het team is dichtbij, zichtbaar en herkenbaar. Het biedt activiteiten voor inwoners aan, haalt op wat inwoners wensen, wat hun behoeften zijn en versterkt tegelijk de eigen kracht van inwoners. Het werkt nauw samen met de verschillende disciplines in Vraagwijzer. De hulpvraag van inwoners en gezinnen benaderen we zo integraal mogelijk en we bieden passende oplossingen.	WijZijn Steenberg is er voor al onze inwoners van 0-100+ en biedt activiteiten aan. Denk hierbij aan de maaltijdsdienst, beweegactiviteiten en de samen eten activiteiten, maar ook activiteiten vanuit het jeugdhonk en het maken van de film 'wat vind ik er nou van'. Er is een groot klantenbestand met kwetsbare mensen. Deze mensen worden actief benaderd door de welzijnsmedewerkers en bij de zeer kwetsbare mensen gaan zij op huisbezoek om de behoeften op te halen. Vanuit het begin van de pandemie zijn er belcirkels geïnitieerd. We horen terug hieruit vriendschappen zijn ontstaan. De kwetsbare inwoners die onbekend zijn probeert WijZijn SB via Social Media, de huis aan huis folders en de advertenties in de bladen te bereiken. De welzijnsmedewerkers zijn gemakkelijk te benaderen door onze inwoners en partners en helpen inwoners om op eigen kracht oplossingen te vinden. Als die er niet zijn, brengen ze inwoners in contact met de collega's bij Vraagwijzer. Vanwege Covid-19 zijn veel activiteiten in de kernen niet of op een andere wijze doorgegaan. Binnen het maatschappelijk werk wordt vanaf september 2020 een sterke toename in de aanmeldingenesignaleerd.	 Afgerond

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
	We ondersteunen en faciliteren initiatieven om de meest kwetsbare inwoners te kunnen laten participeren.	2020 heeft voor veel initiatiefnemers in het teken van Corona gestaan. Er werd gestart met een soepproject vanuit de Ontmoetingswinkel om mensen in de kernen van een warme maaltijd te voorzien en ook werd er voor het eerst een Kledingbank georganiseerd. Ook waren er andere initiatieven zoals in Kruisland en van WijZijn Traverse om maaltijden rond te brengen, hulp aan te bieden en mensen een hart onder de riem te steken.	 Afgerond
	Er is lokaal expliciet aandacht voor vroegtijdig en preventief handelen om te voorkomen dat kinderen in jeugdzorg terecht komen. Dit doen we door structurele inzet op scholen en een groter groepsaanbod voor veel voorkomende vragen.	We hebben niet alles in uitvoering kunnen brengen als gevolg van de Coronacrisis. Maar zodra scholen weer open konden, zijn we gestart met trainingen voor kinderen in groepsverband. Het cursusaanbod wordt steeds uitgebreider en de structurele inzet op scholen is geborgd door aan elke school een jeugdprofessional te koppelen.	 Afgerond
	Regionaal werken we verder aan een goed functionerende veiligheidsketen met als doel om voor alle inwoners een gezond leef- en opvoedingsklimaat te realiseren.	De veiligheidsketen is goed ingericht en er is een structureel 0-100+ overleg waar inwoners integraal geholpen worden als zij al dan niet tijdelijk niet in staat zijn om een gezond leef- en opvoedingsklimaat te realiseren.	 Afgerond
	Lokaal zijn er voldoende jeugdprofessionals met expertise op complexe veiligheidszorg. Ook zorgen we voor een integrale aanpak van thema sociale veiligheid; openbare orde en veiligheid en het sociaal domein werken nauw samen aan de veiligheid van onze inwoners.	Er is voldoende capaciteit voor de complexe veiligheidszorg. De integrale aanpak is in 2020 voorbereid en wordt in het eerste kwartaal van 2021 geïmplementeerd.	 Afgerond
	Op 1 januari 2020 trad de Wet verplichte GGZ in werking. Samen met onze partners hebben we hier invulling aan gegeven.	De Wet verplichte GGZ is inmiddels een jaar van kracht. Samen met onze partners in de regio hebben we gewerkt aan de implementatie. Er is gerichte communicatie op het meldpunt Crisiszorg ingezet. Meldingen zijn in behandeling genomen en hebben een aantal keer geleid tot het inzetten van een crisismaatregel.	 Afgerond
Positieve gezondheid voor alle inwoners.	Vanuit het in 2019 vastgestelde uitvoeringsplan volksgezondheid zetten we regionaal extra in op de speerpunten overgewicht en preventie van psychische problemen. We maken gebruik van de uitgangspunten en het instrumentarium van Positieve Gezondheid.	Er heeft een evaluatie plaatsgevonden van de activiteiten uit het uitvoeringsplan Volksgezondheid Brabantse Wal (BW) en het uitvoeringsplan Preventie en Handhaving alcohol BW. De activiteiten opgenomen in de beide plannen zijn zoveel mogelijk uitgevoerd. Door Covid-19 zijn echter activiteiten niet of op andere wijze uitgevoerd. Beide plannen zijn herijkt voor 2020-2021 en samen met de evaluatie door het college vastgesteld. De raad is hierover geïnformeerd. Als voorbeeld van de activiteiten rondom preventie alcohol heeft Novadic-Kentron i.s.m. Helder theater eind november voor meerdere gemeenten een digitale bijeenkomst Happy Ouders georganiseerd.	 Afgerond Continue actie: wettelijke taak

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
		De preventiemedewerker van de GGD is o.a. nauw betrokken geweest bij het opstellen van het lokale Sportakkoord. Via het samenwerkingsverband WestWest is voor het project leefstijl en preventie in Steenbergen een overgewichtmatrix opgesteld en is in Kruisland een lokale werkgroep 'Gezond Dorp' actief bezig met preventie van overgewicht.	
	We willen inwoners die vitaal zijn en die goed geïnformeerd zijn over de sport- en beweegmogelijkheden in Steenbergen. Hiertoe wordt een Uitwerkingsplan Steenbergen Vitaal opgesteld.	Omdat we voorrang hebben gegeven aan het Lokaal Sportakkoord, waar extra middelen aan verbonden waren, volgt het uitvoeringsplan in de eerste helft 2021. We stemmen de activiteiten van het Lokaal Sportakkoord, het uitvoeringsplan Volksgezondheid en dit uitvoeringsplan op elkaar af, zodat we voor alle inwoners en de betrokken partijen zo effectief en efficiënt mogelijk kunnen samenwerken.	 Op schema
	Wij willen samen met de sportverenigingen komen tot het op- en vaststellen van een lokaal Sportakkoord om de ambities van het Nationale Sportakkoord te borgen.	Het Lokaal Sportakkoord is ondertekend op 6 oktober 2020 door 20 partijen.	 Afgerond
	Wij volgen enkele aanbevelingen van de Rekenkamercommissie op n.a.v. het onderzoek Bezuinigingen gemeentelijke sportaccommodaties.	Sportverenigingen hebben het moeilijk om vrijwilligers te vinden. De aanbeveling was om in hierover in overleg te treden met de sportverenigingen. Dit is opgepakt door de sportcoaches. In het kader van verenigingsondersteuning inventariseren zij bij de verenigingen waar behoefte aan is. Dit krijgt een vervolg in 2021.	 In ontwikkeling
	We komen tot de overdracht van de kleedlokalen van VV Steenbergen en Diomedon.	De kleedlokalen zijn overgedragen in 2020.	 Afgerond
	Organisatie van een sportcafé met als onderwerp Vrijwilligers behouden en werven.	Als gevolg van de Covid-19 is dit onderwerp tot nader order opgeschoven.	 Niet behaald
Ondersteuning en begeleiding sluit aan op de leefsituatie. Betekenisvolle dagbesteding geeft zin en zelfvertrouwen.	In 2020 zetten we in op versterking en doorontwikkeling van Vraagwijzer. Hiertoe voegen we eerstelijns begeleiding en ondersteuning op het gebied van geestelijke gezondheidszorg en leven met een beperking toe aan Vraagwijzer. Het team Jeugdprofessionals is versterkt met 2 fte.	Op 1 oktober zijn medewerkers van Praktijk Memo en MEE West-Brabant gestart bij Vraagwijzer. Zij maken onderdeel uit van het team en werken integraal aan hulpvragen. Met de versterking van Vraagwijzer streven we naar het inzetten van passende ondersteuning en het waar mogelijk voorkomen van de inzet van maatwerkvoorzieningen. Het aantal jeugdprofessionals is met 2 fte versterkt.	 Afgerond

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
	We brengen het aantal bijstandsgerechtigden verder terug en zetten in op zinvolle dagbesteding in de eigen omgeving, dus zo dicht bij mogelijk. Iedereen doet mee, is daarbij het uitgangspunt. Hiervoor zoeken we onder meer samenwerking met sociaal ondernemers in de gemeente.	Bij de aanstaande liquidatie van de Stichting Samenwerken in 2021 zal personeel van de stichting in gemeentelijke dienst komen. De jobcoach heeft in het Steenbergse een stevig netwerk dat in 2021 uitgebreid wordt.	 Op schema
	We werken naar een goede invulling van de voorziening die de Stichting Samen Werken nu biedt.	De gesprekken zijn gevoerd met de Stichting om te komen tot ontbinding en voortzetting van de activiteiten door de medewerkers van de Stichting in gemeentelijke dienst te nemen. We verwachten dit traject in 2021 af te ronden.	 Op schema
	Wat betreft schulden en armoede intensiveren we de inzet op preventie en vroegsignalering, onder meer via de Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD), die nu ook personeel levert aan Vraagwijzer.	De Hulpwijzer Brabantse Wal is gelanceerd en alle inwoners van de Brabantse Wal die een vraag hebben over hulp bij armoede kunnen daar digitaal terecht. Daarnaast is het een onderwerp dat bij alle dienstverlening van Vraagwijzer wordt meegenomen. Verder zijn er afspraken gemaakt met een opleidingsbureau om Vraagwijzermedewerkers te trainen in het uitvoeren van een brede intake op het gehele sociale domein. Er wordt meer gepubliceerd via verschillende kanalen en we merken dat daar ondanks dat de Vraagwijzer op dit moment geen inloopsprekuren kent, de inwoners ons weten te vinden. Er zijn in 2020 meer middelen uitgegeven aan het armoedebeleid dan in 2019 ondanks dat de dienstverlening van de Vraagwijzer beperkter is.	 Afgerond
Actuele beleids- en managementinformatie geeft sturing aan het gemeentelijke beleid en handelen.	We volgen de ontwikkeling van het aantal cliënten en hun problematiek nauwlettend. In 2020 besteden we ook specifiek aandacht aan de monitoring van de te behalen resultaten en maatschappelijke effecten door WZTG. Bedoeling is een verbeterd monitoringsinstrument in te richten.	WijZijn Traverse Groep is in oktober 2020 overgegaan naar een nieuw registratiesysteem Regicare. Dit registratiesysteem zal in 2021 doorontwikkeld worden met als doel: "wat is het effect van de dienstverlening" en er zullen maatschappelijke effecten worden vastgesteld waarop gerapporteerd kan worden.	 Op schema
	De verschillende monitoren op het gebied van Jeugd, Participatie en de nog te ontwikkelen monitor Wmo wordt samengevoegd tot een monitor sociaal domein.	De overgang naar Equalit en de gevolgen van Covid-19 hebben ertoe geleid dat de monitoring nog niet gereed is. Met name een aantal technische obstakels zorgen ervoor dat er nog geen integrale monitor beschikbaar is.	 In ontwikkeling

Maatschappelijk Vastgoed

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Toekomstbestendig en duurzaam Maatschappelijk Vastgoed.	Wij stellen in 2020 een visie Maatschappelijk Vastgoed op. Deze biedt een kader voor beheer, exploitatie, onderhoud en vervanging, financiering, accountmanagement, over- of ondercapaciteit, spreiding, relatie met particulier initiatief, gebruik en dergelijke. De uitwerking van de visie gebeurt aan de hand van de in 2019 opgestelde Bestuursopdracht Maatschappelijk Vastgoed.	Het beleid Maatschappelijk Vastgoed is eind 2020 door de raad vastgesteld.	 Afgerond
De gemeenschapshuizen zijn belangrijke voorzieningen. Wij willen de gemeenschapshuizen ondersteunen en duurzaam maken.	Het uitvoeren van een onderzoek bij de gemeenschapshuizen en bezien waar leer- en actiepunten liggen om tot duurzame voorzieningen te komen.	In het kader van de bestuursopdracht Maatschappelijk Vastgoed, is gewerkt aan een inventarisatie van al onze gebouwen en de bijbehorende contracten, als basis voor in 2021 op te stellen streefbeelden. Deze inventarisatie is niet afgerond en zal in 2021 verder beslag krijgen.	 In ontwikkeling
	De huurovereenkomsten van de diverse sportaccommodaties worden geactualiseerd.	We actualiseren huurovereenkomsten als daar aanleiding voor is. De komende jaren blijven we dit doen, tot alles geactualiseerd is.	 In ontwikkeling
Het culturele hart weer terugbrengen in 't Cromwiel.	Wij stimuleren culturele organisaties om naar 't Cromwiel te gaan.	De voorbereidingen voor de overdracht per 1 juli 2021 van het beheer en de exploitatie van 't Cromwiel naar een lokale stichting zijn afgerond. In het voorjaar van 2021 wordt de besluitvorming hierover in de raad afgerond.	 Afgerond

Kaders voor het bestaand beleid

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Nota Speelruimtebeleid	2010
Beleidsplan Zorg voor Jeugd West Brabant 2015-2017	2014
Verordening Jeugdhulp	2014
Subsidieverordening Welzijn Gemeente Steenbergen	2016
Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2018	2017
Verordening adviesraad Sociaal Domein	2017
Beleidskader Zorg voor Jeugd	2018
Nota Sociaal Domein	2018
Nota kwaliteitsimpuls Welzijnswerk	2018
Nota kerngericht werken en overheidsparticipatie	2018
Beleidsnota Steenbergen Vitaal	2018
Beleidskader Jeugd en Jongerenwerk 2019-2022	2019
Beleidskader Bestrijding laaggeletterdheid 2020-2023	2019
Kadernota Maatschappelijk Vastgoed	2020
Kadernota Leefbaarheid en Kernen	2020

Wat heeft het gekost

Financiële verantwoording 2020

Taakveld	Begroting 2020		begr. na wijz. 2020		Rekening 2020	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Onderwijshuisvesting	730.327	-	729.440	-	726.180	-
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	795.968	27.250	1.141.848	424.684	726.681	301.626
Sportbeleid en activering	301.182	-	288.405	-	304.837	35.000
Samenkracht en burgerparticipatie	2.376.755	317.205	2.891.806	264.070	2.738.160	237.479
Wijkteams	2.146.666	-	2.102.514	-	1.857.660	-
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	792.897	2.500	957.897	2.500	968.901	3.370
Maatwerkdienstverlening 18+	5.337.389	155.000	5.611.905	155.000	5.593.379	148.556
Maatwerkdienstverlening 18-	3.730.672	-	4.142.168	-	4.296.146	-
Geëscaleerde zorg 18-	463.934	-	425.000	-	391.717	-
Volksgezondheid	1.187.541	-	1.255.033	-	1.147.662	3.250
Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds		-6.477		-6.477		
Subtotaal	17.863.331	495.478	19.546.016	839.777	18.751.323	729.280
Mutaties reserves		838.190		916.190		511.190
Totaal	17.863.331	1.333.668	19.546.016	1.755.967	18.751.323	1.240.470
Saldo programma Mens & Samenleving	16.529.663		17.790.049		17.510.853	

Het programma Mens en samenleving sluit ten opzichte van de begroting na wijziging € 279.196,- voordeliger. Dit programma dekt maar een gedeelte van de totale financiële omvang van het Sociaal Domein. In een afzonderlijke bijlage wordt een overzicht gegeven van de totale kosten van het Sociaal Domein. De voornaamste afwijkingen (> € 50.000,-) tussen raming en werkelijk (het niet toegelichte resterende saldo betreft een cumulatie van kleinere verschillen) betreffen:

Taakveld/ Product	Bedrag V(oordelig)/N(adelig)	i(ncid./ s(truct.)/ n(eutr.)
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	€ 292,000 V	
<i>Onderwijsachterstandenbeleid</i>	€ 221,000 V	i
<i>Leerlingenvervoer</i>	Toelichting: De uitkering OAB is een uitkering die we jaarlijks ontvangen (periode 2019-2022). We moeten het saldo na 4 jaar afrekenen en in de afzonderlijke jaren putten we uit deze middelen.	
	€ 54,000 V	i
Samenkracht en burgerparticipatie <i>Peuterspeelzalen</i>	€ 127,000 V	
	Toelichting: Een groot deel van de onderschrijding is het gevolg van gedurende de periode half maart tot eind juni niet hoeven te betalen van 20% van de reguliere kosten als gevolg van niet gereden ritten. Over 80% van de kosten van de niet gereden ritten die wel uitbetaald zijn, was geen btw verschuldigd. Deze zaken bedragen samen bijna 30.000 euro. Rest van het verschil is te wijten aan de reguliere schommelingen in leerlingenaantallen en bestemmingen.	i
<i>Initiatievenfonds</i>	€ 60,000 V	
	Toelichting: We zien hier een voordeel, de kosten die hieraan gerelateerd zijn worden nu binnen het OAB budget meegenomen.	i
Wijkteams	€ 50,000 V	
	Toelichting: In 2020 zijn diverse initiatieven van de grond gekomen met een bijdrage uit het Initiatievenfonds. Door beperkende maatregelen als gevolg van Covid-19 heeft de samenleving ook deels een andere focus gehad. Fysiek samenkomen was niet aan de orde. Er zijn in 2020 veel corona-gerelateerde welzijnsinitiatieven ontstaan welke zijn bekostigd uit andere hiervoor beschikbaar gestelde budgetten.	
<i>Loketvoorziening sociaal domein</i>	€ 245,000 V	
	Toelichting: Er is als als gevolg van Covid-19 met diverse projecten (o.a. versterking 1e lijn) pas in het vierde kwartaal van 2020 gestart.	i
<i>Loketvoorziening jeugd</i>	€ 171,000 V	
	Toelichting: Over het jaar 2020 is een positieve afrekening van transformatiemiddelen en pilot middelen 'Effectieve Jeugdbescherming' ontvangen die niet begroot zijn.	i
Maatwerkdienstverlening 18-	€ 73,000 V	
	Toelichting: Een aantal activiteiten zoals o.a. het jaarlijkse jeugdsymposium en andere themabijeenkomsten. hebben in 2020 niet kunnen plaatsvinden als gevolg van Covid 19. Daarnaast hebben we extra middelen ontvangen in het kader het Rijksvaccinatieprogramma.	i
Volksgesondheid	€ 154,000 N	
	Toelichting: Er is een regionale herberekening van Jeugdzorgplus ontvangen. Hier betalen we regionaal (samen met West-Brabant Oosten Zeeland) naast het aantal dagdelen dat een kind een bed bezet houdt ook voor het instandhouden van de voorziening als crisisvoorziening.	i
Mutaties reserves	€ 111,000 V	
	Toelichting: Een aantal activiteiten zoals o.a. het jaarlijkse jeugdsymposium en andere themabijeenkomsten. hebben in 2020 niet kunnen plaatsvinden als gevolg van Covid 19. Daarnaast hebben we extra middelen ontvangen in het kader het Rijksvaccinatieprogramma.	i
<i>Beschikking over reserves</i>	€ 405,000 N	
	€ 405,000 N	i/n

Taakveld/ Product

Bedrag V(oordelig)/N(adelig)

i(ncid./
s(truct.)/
n(eutr.)

Toelichting:

Een lagere onttrekking houdt rechtstreeks verband met incidentele uitgaven die in 2020 niet/niet volledig zijn gedaan en die gedekt worden door een onttrekking aan voornamelijk de algemene reserve. Nadere toelichtingen zijn, indien de afwijking groter is dan € 50.000,-, opgenomen bij het betreffende taakvelden waarop de uitgaven zijn geraamd.

In 2020 leiden deze lagere kosten tot onder andere de volgende lagere onttrekkingen (> € 20.000,-): Extra middelen maatregelenpakket sociaal domein € 150.000,-, Budget kerngericht werken € 85.000,-, Beschermd wonen € 50.000,-, Activiteiten ivm doorkomst Vuelta € 40.000,-, Aanleg sport- en beweegtuinen € 30.000,- en Projecten initiatievenfonds € 38.000,-. Van genoemde onttrekkingen kan die voor Activiteiten ivm doorkomst van de Vuelta vervallen. De overige zijn als verplichting op de Algemene Reserve opgenomen in de toelichting op deze reserve bij de balans.

Investeringsen

Investeringsen > € 50.000,- betreffende dit programma					
Omschrijving	Investeringskrediet	Uitgaven t/m 2020	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2020
Vervangende nieuwbouw Gummarusschool	1.500.000		1.500.000	nee	nee
Toelichting:					
In de december 2020 is door de gemeente het bekostigingsplafond voor de investering definitief vastgesteld op € 1.500.000,- en het bouwheerschap belegd bij de Louis Porquinstichting. Begin 2021 is daadwerkelijk gestart met de werkzaamheden.					

Programma Kunst, cultuur en erfgoed

Beschrijving

Kunst, cultuur en erfgoed is van ons allemaal. Het is een stimulans voor sociale samenhang, bevordert de leefbaarheid en bepaalt mede de identiteit van onze gemeente. Veel activiteiten en initiatieven komen vanuit de inwoners zelf. De gemeente faciliteert en co-financiert deze initiatieven vanuit een samenhangend systeem van regelingen voor erfgoed, cultuur, welzijn, leefbaarheid en participatie. Belangrijkste doelstelling is dat alle kernen hun eigen identiteit en karakter behouden; dat geeft onze gemeente als geheel een unieke waarde. Die dragen we graag uit mét onze inwoners en naar onze gasten.

Portefeuillehouder(s)

- Wethouder Wilma Baartmans
- Wethouder Esther Prent

Wat hebben we bereikt in 2020?

Onze opgaven

Vanuit de ambities in het raadsprogramma en Interbestuurlijk Programma (IBP) is de volgende opgave te herleiden:

Erfgoed en Cultuur

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Behouden en versterken van de kracht van ons cultureel en militair erfgoed.	Wij maken een canon, bestaande uit de belangrijkste historische gebeurtenissen van de gemeente Steenberg.	Vanwege corona en wisseling van schrijver zou de oplevering medio 2021 zijn. Omdat deze datum te dicht op de uitgave van het jubileumboek in november 2021 zit, is de presentatie nu vastgesteld in het weekend van de vestingstedentocht in het jubileumjaar, april 2022.	 Uitgesteld door Corona
Activiteiten en initiatieven ten behoeve van kunst en cultuur zijn ondersteund en gefaciliteerd.	Wij vieren in 2022 dat Steenberg 750 jaar geleden voor het eerst werd genoemd.	Er ligt nu een programma op hoofdlijnen dat samen met het Genootschap van de Meermin is opgesteld. Eind maart 2021 wordt dit vastgesteld. Voor sommige onderdelen is de voorbereiding al begonnen (Jubileumboek, Vestingstedentocht).	 Op schema
	Vanaf 2017 voeren wij De Cultuur Loper uit waarmee alle leerlingen BO in de gemeente in aanraking komen met kunst, cultuur en erfgoed.	Continu project, verlengd tot 2024; alle negen basisscholen doen mee.	 Afgerond
	Wij ondersteunen het Kunstforum, het Platform Kunst en Cultuur en de game Weet waar je woont.	Platform Kunst en Cultuur is een stichting geworden, inclusief Kunstforum. Het platform heeft Cultuurmaand September en Open Monumentendag georganiseerd. Dit jaar heeft de eerste CUST Junior editie plaatsgevonden. Scholenstrijd Weet waar je woont vanwege corona afgelast.	 Afgerond
	Wij ondersteunen de stichting Bevrijdingsmonument Welberg bij de inrichting van het zojuist door de gemeente aangekochte klapproosveld.	Omdat de gemeente - en daarmee de hele gemeenschap - eigenaar is van het terrein, treedt de gemeente op als ontwikkelaar, met hulp van de Stichting Bevrijdingsmonument Welberg en andere stakeholders. Vanwege corona is een bijeenkomst tussen de verschillende stakeholders uitgesteld maar vindt nu plaats in Q2 2021. Planning is om het ontwerp voor de inrichting in Q4 2021 klaar te hebben.	 Uitgesteld door Corona
	In de canon en het programma voor 750 jaar Steenberg speelt het cultureel en militair erfgoed een hoofdrol. Voorts voeren wij Expeditie Nassau uit om het vestingverleden meer zichtbaar en beleefbaar te maken.	Een voorstel voor het stadspark is in december 2020 aan de raad aangeboden. Een ontwikkelingsperspectief 'buitengebied De Heen - Steenberg' is de raad in december 2020 aangeboden. De deeltwerking voor Fort Henricus volgt	 Op schema

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
		in Q1 2021. Het (tijdelijke) vestinghuys in de Gummaruskerk is gerealiseerd en inmiddels door ruim 2000 mensen bezocht. Het Levensboek is opnieuw opgepakt met de bibliotheek als partner. Op Open Monumentendag is de Erfgoedgids Steenbergen gepresenteerd, een toeristische brochure met de hoogtepunten van erfgoed en kunst uit de hele gemeente.	
Alle kernen hebben hun eigen identiteit en karakter.	De regeling bevordering leefbaarheid waarbij iedere kern is gestimuleerd een kunstwerk in de openbare ruimte te maken. Bij de canon en 750 jaar Steenbergen is nadrukkelijk ruimte gemaakt om de identiteit van iedere kern zichtbaar te maken.	In Welberg, Dinteloord, Nieuw-Vossemeer en Kruisland zijn kunstwerken geplaatst. In het najaar is het kunstwerk Skyline in Steenbergen gereed gekomen. De Heen heeft nog geen activiteit ingediend of ontwikkeld.	 Op schema

Kaders voor het bestaand beleid

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Nota Cultureel Erfgoed 2010-2020	2010
Kunst en cultuurnota 2014-2017 "De smaak van Steenbergen"	2013
Erfgoedbeleid	2018

Wat heeft het gekost

Financiële verantwoording 2020

Taakveld	Begroting 2020		begr. na wijz. 2020		Rekening 2020	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	355.270	11.739	507.606	11.739	275.327	11.739
Cultureel erfgoed	128.737	-	199.845	-	114.359	-
Media	584.856	59.096	584.856	59.096	557.952	18.406
Geheel - Totaal	1.068.863	70.835	1.292.307	70.835	947.639	30.145
Mutaties reserves		386.711		600.706		323.693
Totaal	1.068.863	457.546	1.292.307	671.541	947.639	353.838
Saldo programma Kunst, cultuur & erfgoed	611.317		620.766		593.801	

Het programma Kunst, cultuur en erfgoed sluit ten opzichte van de begroting na wijziging € 26.965,- voordeliger. De voornaamste afwijkingen (> € 50.000,-) tussen raming en werkelijkheid (het niet toegelichte resterende saldo betreft een cumulatie van kleinere verschillen) betreffen:

Taakveld/ Product	Bedrag V(oordelig)/N(adelig)	i(ncid./s(truct.)/n(eutr.))
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie <i>Kunst- en cultuurbeleid</i>	€ 232,000 V € 211,000 V	i
	Toelichting: Op Expeditie Nassau hebben we geen significante voortgang kunnen boeken als gevolg van Covid 19. Ook de waardering voor onze vrijwilligers en organisaties die we anders via Chapeau lieten blijken hebben we niet in deze vorm kunnen gieten. De activiteiten voor Chapeau zullen we verbinden met het komende jubileum in 2022.	
Cultureel erfgoed	€ 85,000 V	i
	Toelichting: Er is in 2020 geen ruimte geweest om de kerkenvisie uit te werken. Hiervoor wordt in 2021 een plan gemaakt. Voor het project van de herbestemming van de Gummaruskerk is een plan opgesteld waarover in 2021 besluitvorming plaatsvindt. Daarnaast zijn er geen kosten gemaakt voor het onderhoud van de molens. Deze zullen in 2021 worden uitgevoerd. Hiertegenover staat ook geen onttrekking uit de reserve onderhoud gebouwen hiervoor.	
Mutaties reserves <i>Beschikking over reserves</i>	€ 277,000 N € 277,000 N	i/n
	Toelichting: Een lagere onttrekking houdt rechtstreeks verband met incidentele uitgaven die in 2020 niet/niet volledig zijn gedaan en die gedekt worden door een onttrekking aan voornamelijk de algemene	

Taakveld/ Product

Bedrag V(oordelig)/N(adelig)

i(ncid./
s(truct.)/
n(eutr.)

reserve. Nadere toelichtingen zijn, indien de afwijking groter is dan € 50.000,-, opgenomen bij het betreffende taakvelden waarop de uitgaven zijn geraamd.

In 2020 leiden deze lagere kosten tot onder andere de volgende lagere onttrekkingen (> € 20.000,-): Expeditie Nassau € 176.000,-, Canon van Steenberghe € 21.000,-, Kunstwerken per kern € 23.000,- en Onderhoud molens € 29.000,-. Genoemde zaken zijn als verplichting op de Algemene Reserve opgenomen in de toelichting op deze reserve bij de balans.

Investerings

Investerings > € 50.000,- betreffende dit programma

Omschrijving	Investeringskrediet	Uitgaven t/m 2020	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2020
In 2020 waren er geen investeringen betreffende dit programma.					

Programma Leefomgeving en duurzaamheid

Beschrijving

Leefomgeving en Duurzaamheid gaat over de leefomgeving van onze inwoners en ondernemers, bijvoorbeeld de buurt, de wijk, het centrum, het buitengebied, het bedrijventerrein of het sportveld. Centraal staat het zorgen voor een schone en veilige leefomgeving, waarin inwoners, ondernemers en verenigingen zo regelvrij mogelijk kunnen functioneren. Niet alleen voor nu, maar zeker ook voor de toekomst.

Portefeuillehouder(s):

- Wethouder Wilma Baartmans
- Wethouder Willy Knop
- Wethouder Esther Prent
- Burgemeester Ruud van den Belt

Wat hebben we bereikt in 2020?

Onze opgaven

Vanuit de ambities in het raadsprogramma en Interbestuurlijk Programma (IBP) zijn de volgende opgaven te herleiden:

Energietransitie

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
In 2030 zijn we voor 49% energieneutraal in onze gemeente.	We geven uitvoering aan de duurzaamheidopgave.	De Concept RES is de afgelopen periode uitgewerkt tot een definitieve RES, ook wel de RES 1.0 genoemd. De RES 1.0 wordt in Q1 2021 ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad. Daarnaast zijn we gestart met het nader onderzoeken van diverse geselecteerde initiatieven (zon op veld) in de Visie Energie en Ruimte op haalbaarheid en wenselijkheid. Zo is voor zonneveld De Eendracht een omgevingsvergunning verleend. Verder zijn wij in januari 2021 gestart met de uitvoering van een collectieve inkoopactie voor isolatie in samenwerking met het Regionaal Energieloket.	 Op schema
	We starten met het opstellen van een warmtevisie.	In Q1 2021 starten we met het opstellen van de Transitievisie Warmte. Iedere gemeente in Nederland dient uiterlijk 31 december 2021 te beschikken over een dergelijke visie.	 In ontwikkeling
	Wij starten met de invulling van onze lokale opgave voor duurzame energie opwekking en geven daarmee uitvoering aan de RES 2030.	Op 9 juli 2020 is de Visie Energie en Ruimte vastgesteld door de gemeenteraad. De Visie Energie en Ruimte vormt de gemeentelijke input voor de RES.	 Afgerond
	We bieden 60 hectare ruimte aan ontwikkeling van zonneweides in de gemeente.	Op 9 juli 2020 is de Visie Energie en Ruimte vastgesteld door de gemeenteraad. In de visie zijn diverse initiatieven geselecteerd die nader onderzocht worden op haalbaarheid en wenselijkheid. De verwachting is dat we hiermee minimaal 60 hectare zonnenvelden kunnen realiseren.	 Op schema
	We faciliteren onze inwoners en ondernemers. Bij het verduurzamen van hun woningen of bedrijfspanden. Dit doen we door bekendheid te geven aan de (subsidie) mogelijkheden voor het verduurzamen van het eigendom en stimuleren van initiatieven vanuit de samenleving.	Inwoners kunnen met vragen terecht bij het Regionaal Energieloket. Ook kunnen zij een online afspraak inplannen met de energieambassadeurs. Helaas kunnen de energieambassadeurs door de coronamaatregelen momenteel geen huisbezoeken afleggen. Daarnaast is de gemeentelijke stimuleringslening beschikbaar. De komende periode besteden we in onze communicatie (opnieuw) aandacht aan deze mogelijkheden.	 Op schema

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
	We helpen de Energiecoöperatie Duurzaam Steenbergen bij het ontwikkelen van locaties met zonnepanelen voor onze eigen inwoners.	Als gemeente hebben we de coöperatie een locatie geboden om het eerste zonnenveld samen met inwoners te ontwikkelen. De benodigde vergunningen hiervoor zijn reeds afgegeven. Helaas heeft Duurzaam Steenbergen de afgelopen periode onvoldoende deelnemers voor hun project weten te werven. Daarom kijken we nu samen met de energiecoöperatie naar alternatieve mogelijkheden om het zonnenveld alsnog te realiseren.	 Op schema
Voorkomen van overlast van verhitte en vernatting.	We voeren een hittestresstest uit. Hieruit volgt een uitvoeringsplan met begroting en planning.	In 2020 heeft de gemeente Steenbergen een 'klimaatstresstest' uitgevoerd. Gemeente Steenbergen werkt nu samen met Waterkring West aan het opstellen van het Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie.	 Afgerond
	We stellen het verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan vast.	Het vGRP 2020 – 2023 is op 24 september 2020 vastgesteld door de raad.	 Afgerond
Groen wordt meer leidend dan voorheen ten opzichte van grijs (infrastructuur).	Nieuwe natuur en diversiteit aanbrengen in het bomenareaal.	We zijn gestart met het opstellen van een bomenbeheerplan. Deel 1: de inventarisatie van de bomen is in februari 2021. Deel 2 bestaat uit het opstellen van het beheerplan om ons areaal bomen gezond en veilig te houden.	 In ontwikkeling
	We stellen de HIOR (handreiking inrichting openbare ruimte) op.	De HIOR is opgesteld en blijft een levend document. De komende tijd wordt dit document in lijn gebracht met de ambities op het gebied van klimaatadaptatie en duurzaamheid.	 Op schema
Vergroten van de biodiversiteit door slimme relaties te leggen met aanpassingen in de openbare ruimte.	We geven uitvoering aan de visie op rotondes en entrees van de kernen.	In het plantseizoen 2020/2021 geven we uitvoering aan de eerste entrees en rotondes. Helaas hadden we een nat najaar in 2020 en zijn de geplande werkzaamheden in de winter (maart) van 2021 uitgevoerd (entree Langeweg en entree Roosendaalse weg).	 Op schema
	We stellen een inrichtingsplan op voor het herdenkingsbos.	Het inrichtingsplan is in Q1 opgesteld en is in april 2021 voorgelegd aan de raad.	 Op schema

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
	We implementeren ecologisch maaibeheer.	De voorbereidingen voor het nieuwe maaibeheer zijn afgerond en verwerkt tot een bestek. In samenwerking met het waterschap en andere gemeenten is dit medio februari 2021 gegund. In het voorjaar van 2021 kan met de uitvoering van ecologische maaibeheer gestart worden.	 Afgerond
	Verbetering onverharde paden.	Afgelopen najaar zijn de onverharde paden in Nieuw-Vossemeer opgeknapt.	 Afgerond

Omgevingswet

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Op 1 januari 2021 zijn we als gemeente Omgevingswet proof.	Met gebruik van de impactanalyse Omgevingswet uit 2019, stellen we een actieprogramma op voor 2020 vanuit diverse sporen: kerninstrumenten, informatie en ICT, financiën en werkprocessen.	De termijn van 1 januari 2021 is door het Rijk uitgesteld tot 1 januari 2022. Als gemeente volgen we de definitieve invoeringsdatum van de wet. Het implementatieplan Omgevingswet is vastgesteld. Dit biedt ons de kaders waarmee we de invoering van de omgevingswet realiseren.	 Op schema
Op 1 januari 2021 hebben we een omgevingsvisie.	Een omgevingsvisie wordt opgesteld met o.a. de Toekomstvisie als richtinggevend kader. Het aansluiten op het Digitale Stelsel voor de Omgevingswet (DSO) wordt voorbereid.	Mede door uitstel van de invoeringsdatum is ook de omgevingsvisie uitgesteld. We zijn aan de slag met de omgevingsvisie 0.1. We stellen vast wat er al is aan beleid en kaders. Met dat inzicht zal een verdere uitwerking en aanpak worden bepaald voor de omgevingsvisie 1.0. Dat zal in het 4e kwartaal van 2021 zijn uitwerking hebben.	 Op schema

Gemeentelijk Verkeers- en vervoersplan

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Een veilige en toekomstbestendige verkeers- en mobiliteitsstructuur.	We leveren een 10-jarige investeringsagenda op met gebruik van de eerdere vastgestelde beleidskaders en –ambities.	In december 2020 is aan de gemeenteraad het GVVP en meerjarig uitvoeringsprogramma voor vaststelling aangeboden. Onderdeel hiervan is een 10 jarig investeringsprogramma.	 Afgerond
	We stellen een 5-jarig uitvoeringsprogramma van verkeer en vervoer op met gebruik van de eerdere vastgestelde beleidskaders en –ambities.	In december 2020 is aan de gemeenteraad het GVVP en meerjarig uitvoeringsprogramma voor vaststelling aangeboden. Onderdeel hiervan is een 5 jarig uitvoeringsprogramma.	 Afgerond

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
	We geven prioriteit aan knelpunten. Denk hierbij aan onveilige situaties en slechte verkeersdoorstroming.	In december 2020 is aan de gemeenteraad het GVP en meerjarig uitvoeringsprogramma voor vaststelling aangeboden. Onderdeel hiervan zijn de knelpunten en prioriteiten.	 Afgerond

Integrale Veiligheid

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Een veilige leefomgeving voor onze inwoners en bedrijven.	Door het jaarlijks uitvoeringsprogramma (jaarplan) wordt op lokaal niveau invulling gegeven aan het Integraal VeiligheidsPlan (IVP). Het jaarplan wordt ingedeeld aan de hand van de vier prioriteiten uit het IVP.	Het cluster veiligheid heeft in 2020 onvermijdelijk veel extra werk verzet als gevolg van de coronacrisis. Het toezicht houden op en handhaven van de noodverordeningen en vervolgens de Covid-wet vereisten de hoogste prioriteit, teneinde de openbare orde, veiligheid en de maatschappelijke rust te bewaren. Geconstateerd mag worden dat de gekozen aanpak het beoogde doel in hoge mate heeft bereikt. Door steeds met voldoende toezichthouders en handhavers zichtbaar aanwezig te zijn in de samenleving, wisten onze inwoners en ondernemers zich gesteund bij het naleven van alle (corona)voorschriften. Handhaving was daarbij een middel om een beperkt aantal notoire overtreders een halt toe te roepen, maar nooit een doel op zich. Naast onze vaste toezichthouders en handhavers konden we een beroep doen op collega's uit andere taakvelden, die zich vrijwillig beschikbaar stelden om bij te springen waar en wanneer dit nodig was. Dit alles onder de verantwoordelijkheid van onze AOV'ers, die een meer dan voortreffelijke prestatie hebben geleverd. Voornoemde werkwijze trekken we door in 2021, in de wetenschap dat de coronacrisis ook dit jaar de nodige tijd en aandacht vergt. We hadden en hebben echter te maken met twee parallelle werelden, wat betekent dat naast alle aandacht voor de coronacrisis en de gevolgen daarvan ook het reguliere werk doorgaat. Dit geldt zeker voor het cluster veiligheid, want criminaliteit en ondermijning zijn helaas aan de orde van de dag. Mede vanuit dit perspectief zijn het cluster veiligheid van de gemeente en het bijbehorende werkterrein afgelopen jaar verder geprofessionaliseerd. Voorbeelden hiervan zijn het wijkgericht werken van onze BOA's, de integrale aanpak van jeugdoverlast in samenwerking met al onze partners op dit gebied en de extra inzet op de hulp aan verwarde personen. In het belang van de leefbaarheid zijn bovendien grote stappen gemaakt in de algehele bestrijding van ondermijning en criminaliteit, waarbij nauw wordt samengewerkt met regionale partners zoals buurgemeenten, politie en justitie. Een voorbeeld hiervan is het Damoclesbeleid dat de burgemeesters in het politiedistrict De Markiezaten de benodigde handvaten	 Afgerond
	We intensiveren toezicht en handhaving.		
	Bij de veiligheidsketen houden we rekening met de uitvoeringstaken van het sociale domein.		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
		biedt om panden te sluiten waar de productie van en/of handel in drugs wordt geconstateerd. De bevoegdheid tot het sluiten van dergelijke locaties, waartoe ook woonhuizen kunnen behoren, is één van de vele extra taken en bevoegdheden die de afgelopen jaren zijn "overgeheveld" vanuit politie en justitie naar het burgemeestersambt. Waaronder bijvoorbeeld ook het opleggen van een gebiedsverbod aan inwoners. Ter indicatie: in 2020 zijn zes bestuurlijke trajecten ingezet met betrekking tot de sluiting van drugspanden en twee gebiedsverboden afgegeven. Vier keer heeft de burgemeester een zogeheten crisismaatregel opgelegd (voorheen IBS), in het belang van de veiligheid van de betreffende persoon en zijn omgeving. De rol van de burgemeester op het gebied van veiligheid is dit alles beschouwend beduidend zwaarder geworden. Van hem worden in toenemende mate zelfstandige en ingrijpende beslissingen verwacht, waarbij hij soms nauwelijks ruggenspraak kan houden en de middelen beperkt zijn. Tegelijkertijd dient hij voortdurend het evenwicht te bewaren tussen deze "rol" en die van burgervader.	

Kaders voor het bestaand beleid

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Nota Grondbeleid (geactualiseerd in 2021)	2009
Regionaal crisisplan Veiligheidsregio Midden en West Brabant	2012
Duurzaamheidsnota Steenbergen 2012-2020	2012
Strategische Agenda Regio West Brabant	2012
Regionale afvalvisie Duurzaam West Brabant	2012
Bodemkwaliteitskaart / Nota Bodembeheer	2013
Convenant Duurzaam Bouwen	2014
Grondprijnsbeleid	2014
Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer Steenbergen (geactualiseerd in 2021)	2015
Woonvisie	2015
Verordening Kwaliteit Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. Omgevingsrecht Steenbergen.	2016
Beheerplan wegen 2017-2021	2016
Beheerplan civiele kunstwerken 2017-2026	2016
Beheerplan openbare verlichting 2017-2021	2016
Groenbeheerplan 2017-2021	2016
Verordening starterslening	2016
Beleidsplan Van Afval Naar Grondstof 2016-2020	2016
Handhavingsbeleidsplan 2017-2020	2017
Uitvoeringsprogramma Handhaving 2017-2020	2017
Kaderstellende nota evenementenbeleid	2017
Algemene verordening ondergrondse infrastructuur	2017
Beleidsvisie externe veiligheid	2018
Stimuleringsregeling kwaliteitsimpuls particuliere woningvoorraad	2018
Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 "Samen bouwen aan onze veiligheid"	2019
Structuurvisie	2019
Regionaal Beleidsplan Zeeland-West-Brabant 2019 – 2022 (door gemeenten, Openbaar Ministerie en politie)	2019
Actieprogramma Regio West-Brabant 2019-2023	2019
Woonwagenbeleid	2019
Algemene Plaatselijke verordening	2020
Beleidsnota huisvesting Arbeidsmigranten	2020
Visie energie en ruimte Steenbergen (onderdeel van structuurvisie)	2020
Concept Regionale energiestrategie West-Brabant	2020
Verbreed Gemeentelijk rioleringsplan	2020

Wat heeft het gekost

Financiële verantwoording 2020

Taakveld	Begroting 2020		begr. na wijz. 2020		Rekening 2020	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Vennootschapsbelasting	-	-	-27.355	-	-27.355	-
Crisisbeheersing en Brandweer	1.349.982	-	1.336.337	-	1.926.844	28875
Openbare orde en Veiligheid	898.730	18.000	901.376	38.238	632.822	14.058
Verkeer, wegen en water	4.908.013	513.275	5.328.491	1.242.905	4.869.111	1.018.238
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	-	-	-
Sportaccommodaties	1.229.718	390.763	1.315.635	390.763	1.405.939	272.496
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.456.270	6.795	2.531.381	47.395	2.222.896	50.022
Riolering	1.220.217	1.790.258	1.673.892	2.272.999	1.329.512	1.840.066
Afval	3.169.807	4.047.780	3.336.112	3.987.780	3.058.493	4.069.375
Milieubeheer	846.284	-	1.078.820	-	760.877	-
Begraafplaatsen	121.398	78.153	120.003	78.153	98.243	26.260
Ruimtelijke Ordening	1.219.264	231.030	3.625.270	2.496.980	2.122.041	1.266.671
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	2.882.973	2.882.973	3.472.262	3.472.262	2.456.632	2.425.456
Wonen en bouwen	1.144.526	792.213	1.157.081	817.213	891.276	817.152
Geheel - Totaal	21.447.182	10.751.240	25.849.305	14.844.688	21.747.332	11.828.668
Mutaties reserves	277.902	1.497.853	1.174.245	2.499.079	1.090.220	2.270.655
Totaal	21.725.084	12.249.093	27.023.550	17.343.767	22.837.552	14.099.324
Saldo programma Leefomgeving & duurzaamheid	9.475.991		9.679.783		8.738.228	

Het programma Leefomgeving en duurzaamheid sluit ten opzichte van de begroting na wijziging € 941.555,- voordeliger. De voornaamste afwijkingen (> € 50.000,-) tussen raming en werkelijkheid (het niet toegelichte resterende saldo betreft een cumulatie van kleinere verschillen) betreffen:

Taakveld/ Product	Bedrag V(oordelig)/N(adelig)	i(ncid./ s(truct.)/ n(eutr.)
Crisisbeheersing en Brandweer	€ 567,220 N	
COVID-19	€ 567,220	i
Toelichting:		
Er is in 2020 een nieuw product binnen dit taakveld aangemaakt om de kosten COVID-19 te boeken die via de maatregelenpakketten voor de korte en middellange termijn van gemeente Steenberg zijn uitgegeven. De dekking hiervan is het		

Taakveld/ Product	Bedrag V(oordelig)/N(adelig)	i(ncid./ s(truct.)/ n(eutr.)
Openbare orde en veiligheid	steunfonds Corona (reserve) en de algemene middelen die van het Rijk via de algemene uitkering zijn ontvangen. De toelichting op de uitgaven en ontvangsten wordt in de paragraaf COVID-19 gegeven. € 244,000 V Toelichting: € 190.000 V Niet alle openstaande vacatures zijn in 2020 vervuld en daarnaast zijn de salariskosten van de veiligheidsfunctionaris op de kostenplaats van Wonen, Werken en Beleven geboekt. Deze wordt in programma 5 verantwoord. € 40.000,- V, de kosten voor de VTH-applicatie zijn niet besteed. De verwachting is dat als de omgevingswet vorm krijgt een traject komt tot een gezamenlijke VTH-applicatie.	i
Verkeer, wegen en water Straten	€ 235,000 V € 218,000 V Toelichting: De geplande werkzaamheden voor rotondes en entrees hebben vertraging opgelopen. Hiertegenover staat een lagere onttrekking van € 89.000 uit de algemene reserve. In 2020 hebben voor leges beheer/degeneratiekosten € 90.00 meer ontvangen. De meeste ontvangsten hebben in het 4e kwartaal plaatsgevonden waardoor bijstelling van de begroting niet meer mogelijk was. De kapitaallasten zijn € 32.000 lager dan geraamd o.a. omdat investeringen niet volledig zijn afgerond.	i
Sportaccommodaties Zwembaden	€ 209,000 N € 85,000 N Op de zwembaden zien we een inkomstendering van € 79.000 uit o.a. horeca en kaartenverkoop veroorzaakt worden door Covid-19.	i i
Sportaccommodaties	€ 123,000 N Toelichting: De sportverenigingen hebben uit het steunfonds Covid gezamenlijk een huurcompensatie van € 59.000 ontvangen, dit was niet begroot. Verder is er € 59.000 uitbetaald aan v.v. Steenberg. Dit betreft het collegebesluit "overdracht kleedaccommodaties". Hiertegenover staat een onttrekking uit de bestemmingsreserve kleedlokalen buitensportaccommodaties..	i
Openbaar groen en (openlucht) recreatie Natuurbescherming	€ 311,000 V € 95,000 V Toelichting: Binnen het budget natuurbescherming waren er voor 2020 een aantal projecten (zoals Entree de Heen, groen inrichting Maria Regina, groen aankleding speeltuin Den Darink en de aanplant van diverse bomen in de kernen) gepland. Door personele wisselingen en Covid-19 hebben deze projecten vertraging opgelopen en worden in 2021 uitgevoerd. Daarnaast zijn de kapitaallasten lager dan geraamd o.a. omdat investeringen niet volledig zijn afgerond.	i
Openbaar groen	€ 52,927 V Toelichting: Wordt veroorzaakt door een voordeel op de post aankoop en onderhoud van plantenmateriaal en het lager uitvallen van de geraamde kapitaallasten.	
Verbetering openbaar groen	€ 89,000 V Toelichting: Van het budget wat bedoeld is voor het vervangen van bomen in het buitengebied resteert nog € 48.000. De uitvoering van	i

Taakveld/ Product	Bedrag V(oordelig)/N(adelig)	i(ncid./ s(truct.)/ n(eutr.)
<i>Speeltuinen, speelplaatsen, trapveldjes</i>	deze plannen is op dit moment in volle gang. Door personele wisselingen is het project later opgestart. Hierdoor is een groot deel van het geld dat stond gereserveerd voor 2020 nog niet uitgegeven. Na het opstarten van het project bleek al snel dat een gedegen inventarisatie nodig was alvorens erover wordt gegaan op de uitvoering buiten. Het eerste deel van deze inventarisatie is reeds in 2020 uitgevoerd en wordt op dit moment verder afgerond. Zodra de resultaten zijn verwerkt, wordt de uitvoering buiten opgepakt. Hiertegenover staat een lagere onttrekking aan de reserve vervanging openbaar groen. € 62,000 V	i
Riolering	Toelichting: Het plaatsen van de geplande speeltoestellen en de realisatie van sport- en beweegtuinen heeft vertraging opgelopen en zal in 2021 worden uitgevoerd. Hiertegenover staat ook geen onttrekking uit de algemene reserve hiervoor. € 89,000 N	i
Afval <i>Gemeentereiniging</i>	Toelichting: Op 24-9-2020 is de nieuwe VGRP 2020-2023 en het bijbehorende kostendekkingsplan door de raad vastgesteld. De geplande werkzaamheden voor 2020 zijn niet allemaal uitgevoerd en staan nu voor 2021 e.v. gepland. Daarnaast zijn de werkelijke kapitaallasten in 2020 door nog niet afgeronde investeringen lager dan geraamd. Door de lagere lasten in 2020 heeft de begrote onttrekking uit de voorziening riolering ook niet plaatsgevonden. € 359,000 V	i
<i>Afvalfonds</i>	Toelichting: De gemeente is vanaf 1 april 2020 enkel nog verantwoordelijk voor de inzameling van het PMD (plastic, blik en drankenkartons). Dit in tegenstelling tot de jaren ervoor, waarbij de verantwoordelijkheid lag voor de hele keten (dus inzameling-overslag-sortering-recycling en deels vermarkting, de zgn post-collection). De kosten voor de post-collection werden vanaf 1 april 2020 niet meer in rekening gebracht. Dit zorgde op deze kostenpost voor minder uitgaven. € 226,000 V Voor de inzameling van het verpakkingsafval ontvangt de gemeente een bijdrage vanuit het Afvalfonds verpakkingen (via Stichting Nedvang). De uitbetalingen van de vergoedingen lopen alleen niet parallel met de jaren. Daarnaast heeft Nedvang heeft een inhaalslag gemaakt in 2020.	i
<i>Milieustraat</i>	€ 98,000 N Door het coronavirus gingen inwoners opruimen/klussen, meer thuiswerken, etc. waardoor er een toename was van diverse afvalstromen op de milieustraat. Bijvoorbeeld: grof restafval, hout, harde kunststoffen en teerafval. Deze toename resulteerde eveneens in hogere transportkosten om het afval naar de verwerkers te brengen. Ook was er een overschrijding van het begrote bedrag voor Antea (procesbegeleiding herinrichting milieustraat en gemeentewerf).	i
<i>Overige Milieustraat</i>	€ 66,000 V Met de tussenrapportage 2020 was er € 66.000 gereserveerd voor de vervanging van de beheerdersruimte en worden gedekt uit de reserve onderhoud gebouwen. Doordat er in 2021 met de	i

Taakveld/ Product	Bedrag V(oordelig)/N(adelig)	i(ncid./ s(truct.)/ n(eutr.)
	herinrichting van milieustraat wordt gestart worden deze middelen doorgeschoven naar 2021.	
Milieubeheer Duurzaamheid	€ 318,000 V € 278,000 V	i/n
	Toelichting: De klimaatmiddelen transitievisie warmte, wijkaanpak en energieloketten (€ 237.000) die in de tussenrapportage 2020 beschikbaar zijn gesteld uit de reserve overheveling budgetten 2019 zijn niet benut in 2020. Daarnaast zijn de middelen energiestrategie (€ 40.000) niet onttrokken van de Algemene Reserve.	
Milieubeheer (OMWB)	€ 62,000 V	i
	Over het jaar 2020 is een positieve afrekening vanuit de OMWB ontvangen vanwege niet uitgevoerde taken die waren begroot in het programma van 2020.	
Ontsmetting en ongediertebestrijding	€ 22,000 N	i
	Hogere kosten ten behoeve van de bestrijding van de eikenprocessierups.	
Ruimtelijke Ordening Omgevingswet	€ 273,000 V € 61,000 V	i
	Toelichting: Een gedeelte van het budget voor de omgevingswet is door het uitstel van introductie van de omgevingswet dit jaar niet uitgevoerd (€ 61.000,-).	
Ruimtelijke ordening	€ 100,000 V	n
	Toelichting: Als dekkingmiddel voor de transitie van de organisatie is in 2020 geen extra capaciteit ingehuurd zoals begroot.	
Wonen en bouwen Wabo bouwvergunningen	€ 266,000 V € 155,000 V	i/n
	Toelichting: Als dekkingmiddel voor de transitie van de organisatie is in 2020 minder capaciteit ingehuurd dan begroot voor de (dossier)afhandeling van de bouwvergunningen.	i/n
Exploitatie overige panden	€ 100,000 V	n
	Toelichting: Het beschikbare budget voor het onderzoek energieneutraal gemeentelijke gebouwen (€ 100.000) is door prioritering van projecten geheel niet uitgegeven en niet onttrokken uit de Algemene Reserve.	
Mutaties reserves Toevoegingen aan reserves	€ 144,000 N € 84,000 V	i/n
	Toelichting: In 2019 is de bestemmingsreserve Baggerfonds omgezet naar een voorziening. Het geraamde bedrag is daarom verantwoord als een toevoeging aan een voorziening en niet als een mutatie in de reserve. Een toevoeging aan een voorziening wordt op het taakveld verantwoord waarop de toevoeging betrekking heeft, in dit geval het taakveld Riolerings.	
Beschikking over reserves	€ 228,000 N	i/n
	Toelichting: Een lagere onttrekking houdt rechtstreeks verband met incidentele uitgaven die in 2020 niet/niet volledig zijn gedaan en die gedekt worden door een onttrekking aan voornamelijk de algemene reserve. Nadere toelichtingen zijn, indien de afwijking groter is dan	

Taakveld/ Product
Bedrag V(oordelig)/N(adelig)

i(ncid./
s(truct.)/
n(eutr.)

€ 50.000,-, opgenomen bij het betreffende taakvelden waarop de uitgaven zijn geraamd.

In 2020 leiden deze lagere kosten tot onder andere de volgende lagere onttrekkingen (> € 20.000,-): Centrumhaven Dinteloord € 50.000,-, Onderzoek energieneutraal gemeentelijke gebouwen € 100.000,-, Onderzoek vrijkomende agrarische bebouwing € 30.000,-, Speelterreinen en -toestellen € 31.000,-, Entrees en rotondes € 89.000,-, Planschadeverzoeken € 30.000,-, Warmtevisie en regionale energiecoöperatie € 40.000,-, Onderzoek klimaatadaptatie € 37.000,-, Bouwkundig onderhoud milieustraat € 66.000,-, Uitvoeringsprogramma Centrumhaven Dinteloord € 23.000,-, Vervanging openbaar groen € 81.000,-, Genoemde zaken zijn als verplichting opgenomen in de toelichting op deze reserve bij de balans

Verder zijn enkele onttrekkingen voor dekking van de afschrijvingslasten niet gedaan omdat de investering (nog) niet is gerealiseerd. Dit betreft Infrastructurale voorzieningen AFCNP, ad € 20.000,-, en Ecologische verbindingzones € 20.000,-.

Tegenover deze lagere onttrekkingen waren er ten opzichte van de geraamde bedragen, hogere onttrekkingen voor; Woonwagenbeleid € 30.000,-, Kosten covid-19 € 277.000,-, Vrijval reserve kwaliteitsverbetering handhaving € 70.000,-, Kleedlokalen vv Steenbergen € 59.000,-.

Investeringen
Investeringen > € 50.000,- betreffende dit programma

Omschrijving	Investeringskrediet	Uitgaven t/m 2020	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2020
Vervanging masten openbare verlichting 2019	155.240	156.029	(789)	ja	ja
Vervanging masten openbare verlichting 2020	180.060	176.844	3.216	ja	ja
Vervanging armaturen openbare verlichting 2019	301.447	301.447	-	ja	ja
Vervanging armaturen openbare verlichting 2020	280.042	182.371	97.671	nee	nee
Toelichting:					

Deze kredieten maken onderdeel uit van het beheerplan openbare verlichting. De hierin opgenomen vervangingen worden over de looptijd verdeeld. Dit jaar konden 3 kredieten worden afgesloten.

Investerings > € 50.000,-- betreffende dit programma					
Centrum Haven Dinteloord	1.500.000	1.248.671	251.329	ja	nee
Toelichting:					
Het werk aan de haven zelf is grotendeels uitgevoerd. Een aantal kleinere onderdelen mochten nog in 2021 moeten worden gerealiseerd. Dit betreft met name het opwaarderen van het groen aan het Raadhuisplein en Kreek, opwaarderen achterzijde van het dorpshuis en het plaatsen van diverse bloembakken.					
Vervanging kunstwerken	703.000	34.249	668.751	nee	nee
Vervanging kunstwerken 2019	91.200	90.602	598	ja	ja
Vervanging kunstwerken 2020	644.100	303.783	340.317	nee	nee
Toelichting:					
Het krediet vervanging kunstwerken is bestemd voor de vervanging van de kunstwerken in het stadspark Steenberg en voor de vervanging van de beschoeiing van de zuidvest aan de zuid- en middenwal. Het krediet 2019 is zoals vorig jaar aangegeven aan de vervanging van diverse grondkeringen in Steenberg en is in 2020 afgewikkeld. Het krediet 2020 zal worden besteed aan de vervanging van de bruggen in de Doornbosseweg (tussen Steenberg en Kruisland) en in de Gagelweg (tussen Steenberg en Kruisland/Roosendaal).					
Vervanging brug Corneliusstr./ Kapelaan Kockstr.	150.000	125.214	24.786	ja	nee
Toelichting:					
De brug is in 2020 vervangen en is volop in gebruik genomen. Financieel dient het nog te worden opgeleverd en kan daarom nog niet worden afgesloten.					
Kwaliteitsimpuls stadspark Steenberg	600.000	-	600.000	nee	nee
Toelichting:					
In december 2020 is in de oordeelsvormende raad een voorstel voor aanpak van het stadspark behandeld. De raad kon zich in geen van de in het voorstel opgenomen varianten vinden en heeft in een motie kaders meegegeven met daarbij de voorwaarden om de kwaliteitsimpuls binnen het beschikbare budget te realiseren. Inmiddels (raadsmededeling 23 maart 2021) is de raad geïnformeerd over de verdere aanpak van het park die zich op dit moment zal beperken tot het uitvoeren van groot onderhoud.					
Realisatie ecologische verbindingzones 17/19	2.800.000	15.464	2.784.536	nee	nee
Toelichting:					
De vorig jaar opgenomen toelichting is dit jaar ook nog van toepassing. De in 2017 afgesloten samenwerkingsovereenkomst is nog steeds van kracht. De ontwikkeling is een kwestie van lange adem. De uitvoering geschiedt in samenwerking met het waterschap. Voordat met de uitvoering kan worden gestart dienen trajecten worden doorlopen die veel tijd en capaciteit vergen. Voor een van de trajecten is de subsidie beschikbaar. Het streven blijft de projecten in de komende jaren tot uitvoering te kunnen brengen.					
Verbeteringskosten riolering 2018 t/m 2019	69.943	72.062	(2.119)	ja	ja
Vervanging riolering 2017	486.312	481.949	4.363	ja	ja

Investerings > € 50.000,-- betreffende dit programma					
Vervanging gemalen riolering 2018	127.866	116.762	11.104	ja	nee
Verbeteringskosten riolering 2020	300.000	66.105	233.895	nee	nee
Vervanging riolering 2018 t/m 2020	2.796.824	564.807	2.232.017	nee	nee
Vervanging gemalen riolering 2019 t/m 2020	262.598	-	262.598	nee	nee
Toelichting:					
De opgevoerde "riolerings"investeringen maken onderdeel uit van het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan, waarin de diverse investeringen zijn opgenomen. De investeringen gebeuren gedurende de looptijd van het beheerplan. De verdeling over de diverse jaren is een inschatting. Voor het huidige beheerplan dienen nog diverse projecten te worden gerealiseerd. Dit betreft met name diverse rioolreconstructies in de kern Steenberg, vervanging van gemalen in algemene zin en oplossen van diverse knelpunten en wateroverlast. De verwachting is dat al deze werken in 2021 zullen kunnen worden uitgevoerd.					
ICT omgevingswet	65.000	2.000	63.000	nee	nee
Toelichting:					
Vooralsnog is de nieuwe datum voor inwerkingtreding van de wet 1 januari 2022. Een belangrijk onderdeel voor een soepele implementatie van de wet is een goedwerkende ICT omgeving. Dit krediet zal hiervoor dan ook beschikbaar moeten blijven voor een besteding in 2021.					
Boerderij Zeelandweg-Oost 16	590.000	59.889	530.111	nee	nee
Toelichting:					
De wens is tot overeenstemming te komen over aankoop van de boerderij met bijbehorende gronden. Over de ontwikkelingen zal de raad op termijn worden ingelicht. Ten behoeve van een snelle handelingsnelheid is het de wens om dit krediet beschikbaar te houden.					
Gronden hoek Zeelandweg-Oost/A4/RPII	736.925	7200	729.725	nee	nee
Toelichting:					
Zie toelichting hierboven.					
Omgekeerd inzamelen (5 jr)	370.288	331.439	38.849	ja	ja
Toelichting:					
Omgekeerd inzamelen is in 2018 ingevoerd. Het krediet liep nog door voor onderhoud en aanpassing van het containermanagementsysteem en de aanschaf en vervanging van afvalpassen. Dit betreft geen zaken die ten laste zouden moeten komen van een investeringskrediet. Hiervoor is binnen de exploitatie een oplossing gevonden en is het krediet afgesloten.					
Omgekeerd inzamelen (10 jr)	1.097.172	1.063.139	34.033	ja	nee
Toelichting:					
In 2020 zijn hierop minimaal uitgaven geweest. Het krediet dient nog beschikbaar te blijven voor de verdere aanschaf van ondergrondse containers. Als voorbeeld kan de verplaatsing en aanschaf aan de Berenstraat te Steenberg worden genoemd.					

Investerings > € 50.000,-- betreffende dit programma					
Milieuparkjes boven- - >ondergronds	290.000	128.870	161.130	nee	nee
Toelichting:					
In 2020 is begonnen met het ontwerp voor het milieuparkje Noorndonk. Onderdeel van de realisatie van het milieuparkje is een participatietraject met de omwonenden. Door de coronacrisis is dit uitgesteld. Afhankelijk van de ontwikkelingen van deze crisis zal bekeken worden of dit traject in 2021 kan worden voortgezet. Bij slaging van het project GFT bij hoogbouw worden blijvende buitenvoorzieningen (zoals GFT cocons) aangeschaft. Door de coronacrisis loopt het haalbaarheidsonderzoek hierover door in 2021. Daarnaast wordt het vervangen van de slagboom in verband met het nieuwe toegangscontrolesysteem op de milieustraat ten laste van dit krediet gebracht. Deze werkzaamheden zijn begin 2021 uitgevoerd.					
Implementatie beleidsplan VANG 2016-2020	30.000	52	29.948	nee	nee
Toelichting:					
Het communicatieplan mbt het afvalscheiden in combinatie met speciale controleacties grondstoffen zijn door de inzamelaar (nog) niet uitgevoerd. Ook de aanschaf van aanrechtbakjes in het kader van het haalbaarheidsonderzoek GFT-E bij hoogbouw heeft vertraging opgelopen. Het noodzakelijke participatieproject zal afhankelijk van de coronaontwikkelingen in 2021 worden voortgezet.					
Pand Renaissancestraat 1 RP 1	99.425	98.549	876	ja	ja
Toelichting:					
In 2020 zijn de in het krediet opgenomen werkzaamheden om het achterstallige onderhoud (schilderwerk, nieuw kozijn, aanpassingen electra/verlichting) op te lossen uitgevoerd. Het krediet is eind 2020 afgesloten.					
Vervanging glijbaan zwembad de Meermin	272.250	284.290	(12.040)	ja	ja
Toelichting:					
De glijbaan is in 2020 gerealiseerd. Eind 2020 is het krediet met een geringe overschrijding in verband met meerwerk overschreden. Het meerwerk bestond uit grondwerk-zaamheden t.b.v. leidingwerk.					
Glijbaan zwembad Aquadintel	57.000	68.429	(11.429)	ja	ja
Toelichting:					
In 2020 heeft de gemeenteraad een krediet beschikbaar gesteld voor de realisatie van een glijbaan in het zwembad Aquadintel. De investering wordt mede gedekt door opgehaalde sponsorgelden. Ook deze glijbaan is in 2020 in gebruik genomen worden. Ook hier is het krediet met een overschrijding door meerwerk eind 2020 afgesloten.					
Vervanging toplaag tennispark Steenbergen	195.923	-	195.923	nee	nee
Toelichting:					
De vervanging van de toplaag van diverse banen van het tennispak Steenbergen is doorgeschoven naar 2021.					
BGS-Pad Nieuw- Vossemeer	70.000	69.600	400	ja	ja
Toelichting:					
Het BGS-pad rond de rietkreek is eind oktober opgeleverd.					
Herinrichting N259 U	3.678.421	3.174.972	503.449	ja	nee
	4.067.507	3.611.915	455.592		

Investerings > € 50.000,- betreffende dit programma					
I	389.086	436.943	(47.857)		
Toelichting:					
In 2020 zijn werkzaamheden mbt groenaanleg, herinrichting van de bermen en diverse bestratingswerken tot een bedrag van €174.000,- uitgevoerd. Resteert nog het aanpassen van de sloot.. Het streven is dit in 2021 te kunnen uitvoeren.					
Maatreg. Instel. 60 kmzone erftoegangswegen	58.000	16.078	41.922	nee	nee
Toelichting:					
Door de ontwikkelingen rondom de vaststelling van het GVVP zijn hier in 2020 geen uitgaven op gedaan. Dit zal in 2021 verder opgepakt.					
Gebiedsgerichte aanpak Steenbergen Zuid	300.000	320.905	(20.905)	ja	ja
Toelichting:					
In 2020 is fase 3 van dit project afgerekend. Daarmee is het krediet eind 2020 afgesloten.					
Verzwaren 3 wegen (Kl.Bolsp./ Bijlandseweg/ Boonhil)	303.800	303.800	-	ja	ja
Toelichting:					
De werkzaamheden met betrekking tot de Kleine Bolspolder, de Bijlandseweg en Boonhil zijn in 2020 uitgevoerd en afgerond.					
Bushalte Dinteloord	125.000	-	125.000	nee	nee
Toelichting:					
De bushalte diende verplaatst te worden vanuit het centrum naar de rand van Dinteloord. De daadwerkelijke verplaatsing is in het eerste kwartaal 2021 gerealiseerd. De bushalte is ook in het eerste kwartaal in gebruik genomen.					

Programma Economie, toerisme en recreatie

Beschrijving

De economie is, logischerwijs, een belangrijke motor voor de ontwikkeling van steden en dorpen. Een krachtige lokale economie zorgt voor werkgelegenheid, maar heeft ook direct invloed op wonen, onderwijs en de sociale structuur van een gemeente, kortom op de hele gemeenschap. Toerisme en recreatie maken een gebied aantrekkelijk, zowel voor de eigen inwoners als voor bezoekers, en zijn ook van wezenlijk belang voor de economische ontwikkeling van Steenbergen.

Portefeuillehouder(s):

- Wethouder Wilma Baartmans
- Wethouder Willy knop
- Wethouder Esther Prent
- Wethouder Koos Krook

Wat hebben we bereikt in 2020?

Onze opgaven

Vanuit de ambities in het Interbestuurlijk Programma (IBP) en ons raadsprogramma zijn de volgende opgaven te herleiden:

Economische Kracht

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Een sterke, toekomstbestendige lokale economie waar zowel de grote bedrijven als het MKB zich onderdeel van voelen.	Opstellen visie economische kracht gericht op die onderdelen die onze economie duurzaam, sterk en toekomstbestendig maken.	De coronacrisis heeft de economie hard geraakt en heeft ertoe geleid dat grotere groepen fysiek elkaar niet konden ontmoeten. Dit heeft als gevolg dat de planning is opgeschoven. Het proces is gestart eind 2020 en zal worden opgeleverd later in het jaar 2021. In februari 2021 is de eerste introductie aan de gemeenteraad gegeven over de bestuursopdracht economische kracht. Verdere uitwerking van analyse en een actieprogramma met projectvoorstellen wordt gedaan in Q3 van 2021.	 Uitgesteld door Corona
	We gaan actief aan de slag met een onderzoek tot het mogelijk maken van een duurzaamheidspark.	Momenteel verkennen we de mogelijkheid naar de ontwikkeling van een gezamenlijk sub regionaal bedrijventerrein. Dit doen we in samenwerking met de Brabantse Wal gemeenten. Het duurzaamheidspark in relatie tot circulaire economie worden hier aan de voorkant in meegenomen. Tevens zijn we in samenwerking met ParkConcepts bezig met de transformatie van de bestaande Steenbergse bedrijventerreinen. Vanuit verschillende thema's, welke zijn verankerd in werkgroepen, kijkt de gemeente samen met ondernemers naar de concrete stappen die gemaakt kunnen worden ter verbetering van de bedrijventerreinen. Deze verbeterlagen hebben een relatie met het thema Duurzaamheid en Circulariteit.	 Op schema
	In aansluiting op de toekomstvisie opstellen van een integraal PR- en marketingplan op.	Vanwege onvoldoende personele bezetting is het item doorgeschoven naar 2021. De bezetting is begin 2021 opgeschaald en een medewerker is specifiek bezig met dit thema. Naar verwachting wordt het Marketingplan in Q3 2021 aan de raad aangeboden.	 Uitgesteld door Corona
	We zetten steviger in op acquisitie (met hulp van onze regionale partners).	In samenwerking met de RWB (Regio West Brabant) en REWIN zijn er nieuwe programmerings- en huisvestingsafspraken gemaakt eind 2019. vanuit een intergemeentelijk CRM systeem wat beheerd wordt door REWIN, worden belangrijke LEADS met elkaar gedeeld om een betere- en meer kwalitatieve match tussen vraag en aanbod te bewerkstelligen. Dit zal ervoor zorgen dat er steviger ingezet kan worden op acquisitie naar bedrijven binnen onze topsectoren Agrofood/Biobased en hoogwaardig MKB.	 Op schema

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
	We stellen een aanbestedingskalender op en leggen ons inkoopbeleid beter uit aan lokale ondernemers. We brengen ons aanbod beschikbare kavels in beeld.	De aanbestedingskalender wordt in 2021 opgesteld.	 Uitgesteld door Corona
	We denken mee en ondersteunen initiatieven om bestaande economische voorzieningen in de kernen te behouden en waar mogelijk te versterken. Er wordt medewerking verleend aan een 2e supermarkt in Dinteloord (Karel Doormanstraat).	1. Gezien de coronacrisis nog in volle gang is blijven we ondernemers ondersteunen op diverse manieren om het hoofd te bieden aan de gevolgen van Covid-19. Het terras op de markt in Steenberghe is gerealiseerd en ook in het voorjaar van 2021 faciliteren we de uitbreiding van terrassen waar mogelijk. Tevens adviseren en ondersteunen we ondernemers uit alle getroffen sectoren met een goede informatievoorziening m.b.t. de steunmaatregelen van het rijk. Ook roepen we ondernemers op- en ondersteunen ondernemers wanneer zij plannen hebben voor een (tijdelijke) alternatieve manier van bedrijfsvoering tijdens de crisis. Daarnaast wordt er indien nodig uitstel van betalingen op de algemene belastingen verzorgd en is de gemeente de banken en pandeigenaren aan te schrijven met de oproep coulant om te gaan met het innen van hypotheek / rente / huur. Voor de lange termijn is de gemeente Steenberghe een project te starten in samenwerking met een deskundig bureau om het centrum van Steenberghe toekomstbestendig te maken. Hierin ligt de focus op het analyseren van de huidige situatie, het opstellen van een breed gedragen wensbeeld en het ontwikkelen van instrumenten om dit te verwezenlijken. Uitgangspunt hierin is een geconcentreerd aanbod van voorzieningen die de leefbaarheid ten goede komen. 2. Er wordt medewerking verleend aan een 2e supermarkt in Dinteloord mits de ontwikkelaar daar een geschikte exploitant voor vindt.	 Op schema
	Subsidiemogelijkheden benutten.	De Regio West Brabant heeft namens de West-brabantse gemeentes een subsidiebod bij de Provincie Noord-Brabant weggelegd. Het subsidiebod bestaat uit meerdere thema's zoals Mobiliteit, Vrijetijd, Agrofood etc. De gemeente Steenberghe heeft hier een actieve bijdrage aan geleverd.	 Op schema
	Goede afspraken over ontwikkeling bedrijventerreinen.	De drie Brabantse Wal gemeenten hebben gezamenlijk een bod gedaan voor de ontwikkeling van 36-55 ha aan bedrijventerreinontwikkeling voor de komende 10 jaar. In Q2 van 2021 volgt de vaststelling van verdere samenwerkingsafspraken en uitwerking van een actieplan.	 Op schema

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Een betere aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt.	Ondersteunen van initiatieven en projecten vanuit het onderwijs op de Brabantse Wal.	De aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt wordt doorlopend op verschillende niveaus opgepakt: 1. Op Brabantse Wal-niveau nemen we via 'Samen in de regio' deel aan verschillende evenementen en overlegtafels met partners uit het bedrijfsleven en het maatschappelijk veld. De DialOOOG-tafel is er speciaal voor de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en de rol die de overheid hierin kan spelen. 2. Het thema maakt ook vast onderdeel uit van de Onderwijsagenda van de bestuurlijke REA (Regionaal Educatieve Agenda) Brabantse Wal en Tholen. Vanwege corona zijn er dit jaar beperkt activiteiten georganiseerd vanuit/ten behoeve van Samen in de Regio en de REA. 3. Gemeente Steenbergen heeft zich daarnaast – met de andere Brabantse Wal gemeenten – gecommitteerd aan de subsidieaanvraag voor het Regioplan sterk techniekonderwijs regio Brabantse Wal. Dit plan is 3 juli jl. goedgekeurd door de beoordelingscommissie van het Ministerie van OC&W. Het plan voorziet onder meer in de instroom en doorstroom binnen techniekonderwijs en de vroegtijdige aansluiting met het bedrijfsleven.	 Afgerond
Als gemeente hebben we een goede relatie met de ondernemers in gemeente Steenbergen, zijn we toegankelijk en ondersteunen we initiatieven waar mogelijk.		We blijven investeren in het contact met ondernemers en hun vertegenwoordigers. Daar waar mogelijk worden ze betrokken bij nieuw te ontwikkelen richtingen en blijven we in contact over actuele ontwikkelingen. Vanwege de covid-19 ontwikkelingen is het contact met de ondernemers versterkt.	 Op schema

Agrofood

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Een goede verbinding tussen de opgave economische kracht en agrofood.	We overleggen met ZLTO en individuele ondernemers over mogelijkheden om lokale producten lokaal aan te bieden.	In 2020 is het boekje lokale streekproducten uitgegeven.	 Afgerond
	We initiëren 2 thematisch netwerkbijeenkomsten op het gebied van 'food' om partijen op basis van gedeelde belangen en belangstelling elkaar te laten (her)ontdekken.	De coronacrisis heeft ervoor gezorgd dat slechts kleine bijeenkomsten konden plaatsvinden. Er heeft op Landgoed Dassenberg een thema bijeenkomst plaatsgevonden met een select gezelschap. We kijken naar de mogelijkheid om binnen de huidige beperkingen kleine bijeenkomsten te blijven organiseren.	 Op schema
	We focussen op het faciliteren en vermarkten van het lokale en regionale agrofood aanbod.	Deze werkzaamheden maken steeds meer deel uit van de reguliere werkzaamheden. Daarnaast zal het onderdeel uitmaken van de Opgave Economische Kracht.	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
			Op schema
	We stimuleren samenwerking tussen agrariërs en verwerkende sector op het gebied van agrofood.	De samenwerking tussen de verwerkende sector en de agrariërs krijgt voorzichtig vorm. Een voorbeeld is de steun van Cosun en CZAV voor het project van stroteenteelt op Landgoed Dassenberg. Afgelopen jaar heeft het netwerk Groene Cirkels zich verder ontwikkeld. Binnen dit netwerk wordt gezocht naar samenhang tussen agrariër en innovatie op agrofood en onderwijs.	 Op schema
Benutten van de verbindingkansen tussen verschillende sectoren, zoals logistiek, biobased en maintenance.	We onderzoeken de bestaande en toekomstige verbindingkansen tussen logistiek, biobased en maintenance op Steenbergse en subregionale schaal.	Ondanks de coronacrisis en de prioriteit om zo goed mogelijk de ondernemers te ondersteunen hebben we ook ingezet op het verstevigen van het subregionale netwerk. Binnen de twee gebiedscoalities Westelijke klei en Brabantse Wal en het netwerk Groene Cirkels wordt gekeken naar de mogelijkheid om verbindingen te leggen op de thema's agrofood & biobased, logistiek en maintenance. Ook zijn we actief binnen de samenwerking Brabantse Wal op het thema van Economie. Binnen deze samenwerking worden afspraken gemaakt over de ontwikkelingen van bedrijventerreinen op de Brabantse Wal.	 Op schema
	We zien toe op de naleving van de originele afspraken bij de realisatie van het AFCNP.	Hier wordt uitvoering aan gegeven, onder andere aan de landschappelijke inpassing en de infrastructuur.	 Op schema
	We denken na over de toekomst van het AFCNP.	Tegelijk met de uitwerking en uitvoering van de gemaakte afspraken wordt de toekomst van het AFCNP opgepakt. Focus ligt op de realisatie van de gemaakte afspraken.	 Op schema
	Het thema agrofood wordt onderdeel van het economisch uitvoeringsprogramma.	Wordt meegenomen in het onderzoek naar de economische pijlers binnen de bestuursopdracht economische kracht.	 Afgerond

Kaders voor het bestaand beleid

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Regionale detailhandelsvisie	2014
Re-integratieverordening Participatiewet	2014
Verordening tegenprestatie	2014
Verordening individuele studietoelage Participatiewet	2014
Verordening individuele inkomensvoorziening Participatiewet	2014
Handhavings- en maatregelenverordening inkomensvoorzieningen 2015	2014
Economische visie Steenbergen, inclusief uitvoeringsprogramma	2015
Regionale visie bedrijventerreinen	2015
Recreatieve kansenkaart	2016
Economisch acquisitieplan Steenbergen	2016
Centrumplan Steenbergen	2018
Ontwikkelperspectief buitengebied De Heen-Steenbergen	2020
Verordening reclamebelasting	2020

Wat heeft het gekost

Financiële verantwoording 2020

Taakveld	Begroting 2020		begr. na wijz. 2020		Rekening 2020	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Recreatieve Havens	157.080	9.050	156.295	9.050	149.572	9.645
Economische ontwikkeling	341.913	-	351.874	-	333.502	-
Bedrijfsloket en -regelingen	75.670	403.450	75.540	1.174.097	68.481	1.200.695
Economische promotie	126.925	86.284	126.925	86.284	91.047	85.991
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	211.176	18.225	383.230	18.225	265.694	7.829
Inkomensregelingen	6.677.712	5.971.156	6.677.712	5.971.156	8.977.784	8.106.513
Begeleide participatie	3.225.240	-	3.225.240	-	3.351.275	-
Arbeidsparticipatie	2.674	-	2.674	-	26.773	7500
Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	116.000		116.000			
Sub-totaal	10.934.390	6.488.165	10.999.490	7.258.812	13.264.129	9.418.173
Mutaties reserves	400.000	69.298	400.000	229.408	3.543.569	3.298.838
Totaal	11.334.390	6.557.463	11.399.490	7.488.220	16.807.698	12.717.011
Saldo programma Economie, toerisme & recreatie	4.776.927		3.911.270		4.090.687	

Het programma Economie, recreatie en toerisme sluit ten opzichte van de begroting na wijziging € 179.417,- nadeliger. De voornaamste afwijkingen (> € 50.000,-) tussen raming en werkelijkheid (het niet toegelichte resterende saldo betreft een cumulatie van kleinere verschillen) betreffen:

Taakveld/ Product	Bedrag V(oordelig)/N(adelig)	i(ncid./s(truct.)/n(eutr.)
Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	€ 116,000 V	i
Toelichting: De integratieuitkering participatie (€ 77.000) en de gemeentelijke bijdrage participatie (€ 39.000) zijn verantwoord bij de algemene uitkering in programma 5.		
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€ 107,000 V	
<i>Openluchtrecreatie</i>	€ 105,000 V	i
Toelichting: Op de herontwikkeling van de loodsen bij Fort Henricus aan de Schansdijk zijn uitgaven ten behoeve van de Gebiedsvisie Steenberg-West gedaan. Van het beschikbare budget van € 59.000,- is € 31.000,- niet onttrokken uit de Algemene Reserve en dit wordt in 2021 uitgegeven. Het beschikbare budget voor de		

Taakveld/ Product	Bedrag V(oordelig)/N(adelig)	i(ncid./ s(truct.)/ n(eutr.)
Inkomensregelingen	Zuidwaterlinie (€ 20.000) en de streekorganisatie Brabantse Wal (€ 25.000) is door prioritering van projecten geheel niet uitgegeven. Het beschikbare budget € 25.000 voor de de vesting Steenberghe zijn uitgegeven voor extra capaciteit voor expeditie Nassau en verantwoord in de personele lasten. € 164,716 N	i
Begeleide participatie	Toelichting: Wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat de niet-verrekenbare voorschotten TOZO niet als lasten in de administratie van ISD Brabantse Wal zijn geboekt. Gebleken is dat een aantal voorschotten om diverse redenen niet verreken konden worden met een toe te kennen TOZO-uitkering. Om die reden zijn de voorschotten teruggevorderd. De terugvorderingen waren wel als baten opgenomen in de administratie, de lasten die hier mee samenhangen waren niet geboekt. Dit betekent concreet dat er dat er nog lasten geboekt moesten worden op inkomensregeling. € 126,000 N Toelichting: Dit nadeel wordt veroorzaakt door de toename van de uitkeringen en reïntegratie trajecten als gevolg van COVID-19.	i
Mutaties reserves <i>Beschikking over reserves</i>	€ 74,000 N € 74,000 N	i/n
Toelichting: Een lagere onttrekking houdt rechtstreeks verband met incidentele uitgaven die in 2020 niet/niet volledig zijn gedaan en die gedekt worden door een onttrekking aan voornamelijk de algemene reserve. Nadere toelichtingen zijn, indien de afwijking groter is dan € 50.000,-, opgenomen bij het betreffende taakvelden waarop de uitgaven zijn geraamd. In 2020 leiden deze lagere kosten tot onder andere de volgende lagere onttrekkingen (> € 20.000,-): Projectbudget Landschappen van Allure € 35.000,- en Recreatieve ontwikkeling loodsen Schansdijk/Fort Henricus € 31.000,-. Genoemde zaken zijn als verplichting op de Algemene Reserve opgenomen in de toelichting op deze reserve bij de balans.		

Investerings

Investerings > € 50.000,- betreffende dit programma					
Omschrijving	Investeringskrediet	Uitgaven t/m 2020	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2020
Havenkom de Heen	225.000	212.291	12.709	ja	ja
Toelichting:					
In 2020 is het krediet zowel financieel als uitvoeringstechnisch afgerond en is eind 2020 afgesloten.					

Programma Bestuur en dienstverlening

Beschrijving

Bestuur en Dienstverlening gaat over de relatie van de gemeente met onze inwoners, ondernemers, medewerkers en samenwerkingspartners. Het gaat hierbij om overheidsparticipatie (het ondersteunen van initiatieven vanuit de bevolking en bedrijfsleven), dienstverlening, onze eigen organisatie en om de samenwerking met andere gemeenten en organisaties. De manier van communiceren is hierbij een belangrijk aspect.

Portefeuillehouder(s):

- Wethouder Esther Prent
- Wethouder Koos Krook
- Burgemeester Ruud van den Belt

Wat hebben we bereikt in 2020?

Onze opgaven

Vanuit de ambities in het Interbestuurlijk Programma (IBP) en ons raadsprogramma zijn de volgende opgaven te herleiden:

Dienstverlening

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
We stellen de klant centraal; we voldoen aan de behoefte en verwachting van de klant, of we overtreffen deze zelfs.	Op basis van de visie Dienstverlening Steenberghe wordt een Uitvoeringsprogramma Dienstverlening opgesteld. Het uitvoeringsprogramma geeft inzicht in maatregelen die de gemeente moet nemen om de ambitie te kunnen waarmaken, al dan niet samen met de inwoners, ondernemers, bezoekers, verenigingen, instellingen of belanghebbenden.	Het uitvoeringsprogramma Dienstverlening is in juli 2020 door het college vastgesteld en ter kennisname gebracht in de gemeenteraad. In de Perspectiefnota 2020 is geanticipeerd op financiële ruimte voor de uitvoering ervan, en is deze verwerkt in de meerjarenbegroting. Doordat de voorbereiding van het uitvoeringsprogramma langer heeft geduurd, is de financiële reservering voor 2020 niet volledig ingezet voor het uitvoeringsprogramma. Doordat minder activiteiten door vaste formatieruimte opgevangen kon worden, is toch meer beslag gelegd op de financiële projectruimte dan met de Tussenrapportage is verondersteld. Hierdoor zal ca. € 25.000 in plaats van € 40.000 in 2020 vrijvallen.	 Op schema
Wij zijn dichtbij en toegankelijk; de gemeente is voor iedereen plaats- en tijdsafhankelijk herkenbaar, bereikbaar en betrouwbaar door optimale online dienstverlening terwijl telefonisch en fysiek contact mogelijk blijft.			
Wij zijn betrokken; inwoners, ondernemers, instellingen, bezoekers en belanghebbenden voelen zich welkom, ervaren dat de gemeente er voor hen is, en voelen zich gehoord en begrepen.			
Wij organiseren samen dienstverlening; een continue verbetering van de kwaliteit en bedrijfsvoering van de gemeentebrede dienstverlening.			
Wij hebben deskundige, professionele medewerkers; medewerkers hebben voldoende kennis en vaardigheden om binnen hun handelingsruimte het verschil te maken in dienstverlening, om een prettige klantervaring tot stand te brengen bij de klant; zij willen dit continu verbeteren.			
Datagedreven dienstverlening; wij gebruiken digitale gegevens om de kwaliteit van onze dienstverlening actueel in beeld te hebben en om onze dienstverlening en bedrijfsvoering te verbeteren.			

Organisatieontwikkeling

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Een gezonde balans tussen de inhoudelijke ambitie, de benodigde personele capaciteit (kwantitatief en kwalitatief) en het geld (de beschikbare budgetten).	Wij brengen de komende jaren de capaciteit van vaste medewerkers zowel kwantitatief als kwalitatief op het gewenste niveau.	Al in 2019 is de organisatie begonnen om de personeelscapaciteit zowel kwantitatief als kwalitatief op het gewenste niveau te brengen. Dit is een traject van meerdere jaren en zal naar verwachting in 2023 zijn afgerond. In 2020 heeft het accent gelegen op de werving en selectie van nieuwe medewerkers, die passen bij de ambitie waar de organisatie voor staat.	 Op schema

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
		De ontwikkeling is in de monitor organisatieontwikkeling opgenomen en wordt jaarlijks aan de raad voorgelegd.	
	Afbouw van inhuur-, advies- en "overige" kosten.	De afbouw van advies- en overige kosten' is in kader van het project 'transparantie in budgetten' al afgenomen in de begroting 2020. Verdere aanscherping is gezocht in het kader van de begroting 2021. In het begin van de transitieperiode 2020-2023 zal nog een piek in inhuur zijn, om vervolgens af te nemen ten gunste van de vaste formatie. Door de huidige arbeidsmarkt zijn sommige relevante functies moeilijk invulbaar. Ook is soms een tijdelijke kwalitatieve impuls nodig voor een primair werkproces of project. In deze gevallen blijft inhuur van belang om zorg te dragen voor continuïteit van werkprocessen en kwaliteit van resultaten. Om de inzet van inhuur van personeel transparant af te wegen en inzichtelijk te houden, wordt het Beleidskader Inhuur Derden gehanteerd. In de paragraaf bedrijfsvoering wordt dit verder toegelicht. De ontwikkeling is in de monitor organisatieontwikkeling opgenomen en wordt jaarlijks aan de raad voorgelegd.	 Op schema
	Uitvoeren van een vitaliteitsregeling.	De vitaliteitsregeling is in november 2019 vastgesteld. De regeling is inwerking getreden met ingang van 2 januari 2020 voor de duur van twee jaar. Gedurende deze periode kunnen medewerkers die voldoen aan de criteria zich inschrijven voor de regeling. Per 31 december 2020 hebben dertien medewerkers zich aangemeld voor de regeling.	 op schema

Kaders voor het bestaand beleid

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Verordening burgerinitiatief	2002
Inspraakverordening	2003
Verordening referendum	2006
Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (213a GW)	2008
Verordening fractieondersteuning	2009
Verordening commissie bezwaarschriften	2015
Verordening rekenkamercommissie	2015
Financieringsstatuut	2016
Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Steenberg 2017	2017
Visie Veerkrachtig Bestuur in de Brabantse Wal	2017
Convenant samenwerking Brabantse Wal	2017
Communicatiebeleidsplan 2017 Communicatie is alles, alles is communicatie	2017
Nota Risicomanagement	2017
Nota reserves en voorzieningen	2017

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Gemeentebreed Informatieveiligheidsbeleid 2017	2017
Privacybeleid 2017 - 2019	2017
Organisatieverordening	2018
Archiefverordening	2018
Aanwijzingsbesluit wet Markt en Overheid	2018
Diverse belastingverordeningen	2018
Notitie inkoopbeleid	2018
Plan van aanpak kerngericht werken en Overheidsparticipatie	2018
Visie dienstverlening gemeente Steenbergen	2019
Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede de regels voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Steenbergen (financiële verordening)	2020
Nota waardering en afschrijving vaste activa	2020
Controleverordening (213 GW)	2020

Wat heeft het gekost

Financiële verantwoording 2020

Taakveld	Begroting 2020		begr. na wijz. 2020		Rekening 2020	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Bestuur	1.683.362		1.682.409		2.075.622	
Burgerzaken	1.042.546	443.643	997.875	443.643	893.950	218.646
Ondersteuning organisatie	8.616.605	360.068	8.872.864	368.068	9.159.401	57.079
Treasury	14.250	50.127	14.250	50.127	40.715	56.089
OZB woningen	402.189	2.916.773	416.233	2.916.773	486.157	2.935.247
OZB niet-woningen	-	1.951.174	-	1.951.174	-	1.903.003
Belastingen Overig	-	188.513	-	188.513	-	169.210
Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	4.532	36.696.677	4.532	37.225.494	4.952	37.844.296
Overige baten en lasten	565.341	-	222.013	-	71.986	-
Sub-totaal	12.328.825	42.606.975	12.210.176	43.143.792	12.732.783	43.183.569
Mutaties reserves	99.171	1.214.919	99.171	1.283.423	1.000.000	1.984.302
Totaal	12.427.996	43.821.894	12.309.347	44.427.215	13.732.783	45.167.871
Saldo programma Bestuur en dienstverlening	-31.393.898		-32.117.868		-31.435.088	

Het programma Bestuur en dienstverlening sluit ten opzichte van de begroting na wijziging € 682.780,- nadeliger. De voornaamste afwijkingen (> € 50.000,-) tussen raming en werkelijkheid (het niet toegelichte resterende saldo betreft een cumulatie van kleinere verschillen) betreffen:

Taakveld/ Product	Bedrag V(oordelig)/N(adelig)	i(ncid./s(truct.)/n(eutr.)
Bestuur	€ 393,000 N	
Wethouders	€ 79,000 N	i
(Weduwen en wezen) gewezen wethouders	€ 273,000 N	i
Toelichting:		
De gemeente Steenberghe heeft een eigen pensioenvoorziening voor (gewezen) wethouders. Jaarlijks wordt door een externe partij een berekening gemaakt hoe hoog deze voorziening per 31 december van dat jaar zou moeten zijn. Bij de berekening spelen diverse indicatoren (bv rentepercentage) een rol, die nauwelijks voorspelbaar zijn. Deze berekening komt ook nog eens laat in het jaar beschikbaar, zodat het moeilijk is daarop tussentijds rekening mee te houden. Het ene jaar is de afwijking ten opzichte van de begroting minimaal, het andere jaar aanzienlijk. In 2020 is een bedrag van € 69.693 aan de voorziening onttrokken voor dekking van uitgekeerde pensioengelden en een bedrag van € 440.967, waarvan € 228.577,- als correctie over 2019, toegevoegd.		
Burgerzaken	€ 121,000 N	

Taakveld/ Product	Bedrag V(oordelig)/N(adelig)	i(ncid./ s(truct.)/ n(eutr.)
<i>Reisbescheiden</i>	€ 106,000 N	i
Ondersteuning organisatie	Toelichting: Door minder uitgifte van paspoorten en identiteitsbewijzen zijn de legesinkomsten op reisbescheiden lager, € 106.000 N. € 598,000 N Toelichting: Transitie Organisatie: Voor de dekking van de transitie van de organisatie is een bedrag van € 255.000 meegenomen voor kostenverlaging op bouwvergunningen en ruimtelijke ordening. Deze zijn in programma 3 onder Wabo bouwvergunningen en Ruimtelijke ordening gerealiseerd, totaal € 255.000 N. Daarnaast zijn de extra dekkingen voor de beheerplannen openbare ruimte € 74.500 en de indieneffecten van de buitendienst € 24.500 niet gerealiseerd. totaal 99.000 N. Personeel & Organisatie: Hogere kosten veroorzaakt door inhuur in verband met zwangerschapsverlof en langdurige ziekteverzuim bij de buitendienst, € 81.000 N. Daarnaast meerkosten voor werving en selectie voor de moeilijk vervulbare vacatures op de arbeidsmarkt, € 42.000 N. DIV: hogere kosten van onderhoud en huur ten behoeve van de omzetting van de applicatie Corsa naar Equalit, € 50.000 N. Financiën: nadelig resultaat herberekening mengpercentage omzetbelasting 2019, € 43.000 N. Voor het overige betreft het een cumulatie van geringere verschillen die niet nader worden toegelicht.	i/n
Onroerende zaak-belastingen	€ 100,000 N Toelichting: Dit betreft minder OZB inkomsten dan begroot bij de gebruikers van bedrijfspanden € 48.000 N, extra ondersteuning voor de afronding van het verschillende projecten bij de Woz € 31.000 N en hogere licentiekosten voor VRIS 2020 € 17.000 N.	i
Algemene uitkering Gemeentefonds <i>Algemene uitkering</i>	€ 618,000 V V	i
Overige baten en lasten <i>Onvoorziene uitgaven</i>	€ 150,000 V € 205,000 V Toelichting: De positieve mutaties ad. € 568.000 V, waarvan 492.000 ten behoeve van de coronamaatregelen, vanuit de september- en decembercirculaire 2020 zijn budgettair niet in de ramingen meegenomen. Wel is de raad hierover via raadsmededelingen geïnformeerd. Daartegenover staat een bedrag van € 50.000 V aan niet in de budgetten verwerkte mutaties over eerdere jaren (2018/2019).	i
<i>Mutaties voorzieningen</i>	€ 72,000 N Toelichting: Jaarlijks wordt een inhoudelijke beoordeling gedaan van de inbaarheid van de openstaande debiteuren. Hieruit volgt een berekening van de op dat moment dubieuze debiteuren. Hiervoor wordt een voorziening gevormd. Deze was te laag en is met € 72.000,- verhoogd.	i
Mutaties reserves	€ 144,000 N	

Taakveld/ Product	Bedrag V(oordelig)/N(adelig)	i(ncid./ s(truct.)/ n(eutr.)
<i>Toevoeging aan reserves</i>	Onder de toevoegingen en onttrekkingen is de vorming van reserve COVID-19 van 1 mln opgenomen. De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 2 april 2020 hierover een besluit genomen. In principe gaat het hier om een mutatie binnen de algemene reserve. € 99,000 V	i/n
<i>Beschikking over reserves</i>	Toelichting: Door de omzetting van de voorzieningen gebouwen en sportparken naar bestemmingsreserves zijn de geraamde toevoegingen komen te vervallen. € 299,000 N Toelichting: Een lagere onttrekking houdt rechtstreeks verband met incidentele uitgaven die in 2020 niet/niet volledig zijn gedaan en die gedekt worden door een onttrekking aan voornamelijk de algemene reserve. Nadere toelichtingen zijn, indien de afwijking groter is dan € 50.000,-, opgenomen bij het betreffende taakvelden waarop de uitgaven zijn geraamd. In 2020 leiden deze lagere kosten tot onder andere de volgende lagere onttrekkingen (> € 20.000,-): Organisatie Chapeau € 33.000,-, Eenmalig nieuw beleid 2019/2020/2021 € 111.000,-, Onderhoud gemeentehuis € 23.000,- en Transitie en organisatie € 112.000,-. Genoemde zaken zijn als verplichting opgenomen in de toelichting op de betreffende reserve bij de balans.	i/n

Investeringsen

Investeringsen > € 50.000,-- betreffende dit programma					
Omschrijving	Investeringskrediet	Uitgaven t/m 2020	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2020
Herinrichting gemeentehuis	100.000	16.554	83.446	nee	nee
Toelichting:					
Corona werpt wellicht een nieuw licht op de beschikbaarheid van werkplekken en de inrichting hiervan. Thuiswerken zal naar verwachting een groter aandeel krijgen. Dit zal meegenomen worden bij het vormen van een gedachte over een herinrichting van het gemeentehuis. Onzeker is of dit in het lopende jaar 2021 aangepakt zal kunnen worden. De wens is wel om dit krediet ook bij een eventuele verdere vertraging, daarvoor te kunnen inzetten.					
G-Rooster	51.130	6.765	44.365	ja	ja
Aanschaf financiële applicatie (K2F)	60.000	40.045	19.955	nee	nee
Toelichting:					
De intentie was om in 2020 een nieuwe rapportagetool aan te schaffen. Door diverse andere prioriteiten is dit aanzienlijk vertraagd. Ten tijde van het opstellen van deze jaarrekening loopt het aanbestedingstraject. De verwachting is dat de nieuwe rapportagetool in de tweede helft van 2021 kan worden geïmplementeerd.					
New Holland + fronthef 2019	75.005	70.956	4.049	ja	ja
New Holland 2020	80.033	70.956	9.077	ja	ja
Toelichting:					
Dit betreft beide vervangingsinvesteringen en zijn in 2020 aangeschaft.					

Financiële recapitulatie programma's

	Begroting 2020			Begroting na wijziging 2020			Rekening 2020		
Programma's	Lasten	Baten	saldo	Lasten	Baten	saldo	Lasten	Baten	saldo
Mens en samenleving	17.863	495	-17.368	19.546	840	-18.706	18.751	729	-18.022
Kunst, cultuur en erfgoed	1.069	71	-998	1.292	71	-1.221	948	30	-918
Leefomgeving en duurzaamheid	21.447	10.746	-10.701	25.876	14.840	-11.036	21.774	11.814	-9.960
Economie, toerisme en recreatie	10.934	6.402	-4.532	10.999	7.173	-3.826	13.264	9.332	-3.932
Bestuur en dienstverlening	3.752	858	-2.894	3.748	1.008	-2.740	3.733	491	-3.242
Sub-totaal programma's	55.066	18.572	-36.493	61.461	23.932	-37.529	58.470	22.396	-36.074
Algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen		5.103	5.103		5.103	5.103		5.056	5.056
Algemene uitkeringen		36.697	36.697		37.084	37.084		37.707	37.707
Dividenden		19	19		19	19		15	15
Saldo financieringsfunctie		17	17		17	17		1	1
Overige algemene dekkingsmiddelen		5	5		5	5		15	15
Sub-totaal alg.dekkingsmiddelen		41.841	41.841		42.228	42.228		42.794	42.794
Overhead	8.138		-8.138	8.376		-8.376	9.000		-9.000
Heffing VPB				-27		27	-27		27
Onvoorzien	50		-50	50		-50			-
Gereaal. totaal saldo baten en lasten	63.254	60.413	2.841	69.860	66.160	3.700	67.443	65.190	2.253
Toevoeging/onttrekking aan reserves									
Mens en samenleving		838	-838		916	-916		511	-511
Kunst, cultuur en erfgoed		387	-387		601	-601		324	-324
Leefomgeving en duurzaamheid	278	1.498	-1.220	1.174	2.499	-1.325	1.090	2.271	-1.181
Economie, toerisme en recreatie	400	69	331	400	229	171	3.544	3.299	245
Bestuur en dienstverlening	99	1.215	-1.116	99	1.283	-1.184	1.000	1.984	-984
Tot. Toev./onttrekk.reserves	777	4.007	-3.230	1.673	5.528	-3.855	5.634	8.389	-2.755
Totaal lasten en baten	64.031	64.420		71.533	71.688		73.077	73.579	
Gerealiseerd resultaat (+=positief)			389			155			502

Overzicht bestuurlijke kaders per programma

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Programma Mens en samenleving	
Nota Speelruimtebeleid	2010
Beleidsplan Zorg voor Jeugd West Brabant 2015-2017	2014
Verordening Jeugdhulp	2014
Subsidieverordening Welzijn Gemeente Steenbergen	2016
Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2018	2017
Verordening adviesraad Sociaal Domein	2017
Beleidskader Zorg voor Jeugd	2018
Nota Sociaal Domein	2018
Nota kwaliteitsimpuls Welzijnswerk	2018
Nota kerngericht werken en overheidsparticipatie	2018
Beleidsnota Steenbergen Vitaal	2018
Beleidskader Jeugd en Jongerenwerk 2019-2022	2019
Beleidskader Bestrijding laaggeletterdheid 2020-2023	2019
Kadernota Maatschappelijk Vastgoed	2020
Kadernota Leefbaarheid en Kernen	2020
Programma Kunst, cultuur en erfgoed	
Nota Cultureel Erfgoed 2010-2020	2010
Kunst en cultuurnota 2014-2017 "De smaak van Steenbergen"	2013
Erfgoedbeleid	2018
Programma Leefomgeving en duurzaamheid	
Nota Grondbeleid (geactualiseerd in 2021)	2009
Regionaal crisisplan Veiligheidsregio Midden en West Brabant	2012
Duurzaamheidsnota Steenbergen 2012-2020	2012
Regionale afvalvisie Duurzaam West Brabant	2012
Bodemkwaliteitskaart / Nota Bodembeheer	2013
Convenant Duurzaam Bouwen	2014
Grondprijnsbeleid	2014
Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer Steenbergen (geactualiseerd in 2021)	2015
Woonvisie	2015
Verordening Kwaliteit Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. Omgevingsrecht Steenbergen.	2016
Beheerplan wegen 2017-2021	2016
Beheerplan civiele kunstwerken 2017-2026	2016
Beheerplan openbare verlichting 2017-2021	2016

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Groenbeheerplan 2017-2021	2016
Verordening starterslening	2016
Beleidsplan Van Afval Naar Grondstof 2016-2020	2016
Handhavingsbeleidsplan 2017-2020	2017
Uitvoeringsprogramma Handhaving 2017-2020	2017
Kaderstellende nota evenementenbeleid	2017
Algemene verordening ondergrondse infrastructuur	2017
Beleidsvisie externe veiligheid	2018
Stimuleringsregeling kwaliteitsimpuls particuliere woningvoorraad	2018
Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 "Samen bouwen aan onze veiligheid"	2019
Structuurvisie	2019
Regionaal Beleidsplan Zeeland-West-Brabant 2019 – 2022 (door gemeenten, Openbaar Ministerie en politie)	2019
Actieprogramma Regio West-Brabant 2019-2023	2019
Woonwagenbeleid	2019
Algemene Plaatselijke verordening	2020
Beleidsnota huisvesting Arbeidsmigranten	2020
Visie energie en ruimte Steenbergen (onderdeel van structuurvisie)	2020
Concept Regionale energiestrategie West-Brabant	2020
Verbreed Gemeentelijk rioleringsplan	2020
Programma Economie, toerisme en recreatie	
Regionale detailhandelsvisie	2014
Re-integratieverordening Participatiewet	2014
Verordening tegenprestatie	2014
Verordening individuele studietoelage Participatiewet	2014
Verordening individuele inkomensvoorziening Participatiewet	2014
Handhavings- en maatregelenverordening inkomensvoorzieningen 2015	2014
Economische visie Steenbergen, inclusief uitvoeringsprogramma	2015
Regionale visie bedrijventerreinen	2015
Recreatieve kansenkaart	2016
Economisch acquisitieplan Steenbergen	2016
Centrumplan Steenbergen	2018
Ontwikkelperspectief buitengebied De Heen-Steenbergen	2020
Verordening reclamebelasting	2020
Programma Bestuur en dienstverlening	
Verordening burgerinitiatief	2002
Inspraakverordening	2003
Verordening referendum	2006

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (213a GW)	2008
Verordening fractieondersteuning	2009
Verordening commissie bezwaarschriften	2015
Verordening rekenkamercommissie	2015
Financieringsstatuut	2016
Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Steenbergen 2017	2017
Visie Veerkrachtig Bestuur in de Brabantse Wal	2017
Convenant samenwerking Brabantse Wal	2017
Communicatiebeleidsplan 2017 Communicatie is alles, alles is communicatie	2017
Nota Risicomanagement	2017
Nota reserves en voorzieningen	2017
Gemeentebreed Informatieveiligheidsbeleid 2017	2017
Privacybeleid 2017 - 2019	2017
Organisatieverordening	2018
Archiefverordening	2018
Aanwijzingsbesluit wet Markt en Overheid	2018
Diverse belastingverordeningen	2018
Notitie inkoopbeleid	2018
Plan van aanpak kerngericht werken en Overheidsparticipatie	2018
Visie dienstverlening gemeente Steenbergen	2019
Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede de regels voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Steenbergen (financiële verordening)	2020
Nota waardering en afschrijving vaste activa	2020
Controleverordening (213 GW)	2020

Totaaloverzicht verplichte beleidsindicatoren

Naam Indicator	Eenheid	jaar laatste meting	Gemeente Steenberghe	Landelijk
Bestuur en veiligheid				
Formatie (eigen indicator)	Fte per 1.000 inwoners	2020	7,3	
Bezetting (eigen indicator)	Fte per 1.000 inwoners	2020	6,7	
Apparaatskosten (eigen indicator)	Kosten per inwoner	2020	€618	
Externe inhuur (eigen indicator)	% totale loonsom (incl.inhuur)	2020	26	
Overhead (eigen indicator)	% totale lasten (excl.res.)	2020	13	
Verwijzingen Halt	aantal per 1.000 inwoners 12-18jr	2020	201	132
Winkeldiefstallen	aantal per 1.000 inwoners	2019	0,8	2,3
Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2019	2,8	4,9
Diefstal uit woning	aantal per 1.000 inwoners	2019	1,6	2,3
Vernieling en beschadigingen (in de openbare ruimte)	aantal per 1.000 inwoners	2019	4,7	6,3
Jongeren met delict voor rechter	%	2017	-	1
% Niet-sporters	%	2016	55,6	48,7
<i>WMO en jeugd</i>				
Absoluut verzuim	per 1.000 leerplichtigen 5-18 jr.	2019	2,3	2,4
Relatief verzuim	per 1.000 leerplichtigen 5-18 jr.	2019	18	26
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	%	2019	2,2	2
Melding kindermishandeling	%	2014	0,5	0,7
Achterstandsleerlingen	%	2012	10,09	11,61
Jongeren met jeugdhulp	% van jongeren tot 18 jaar	2020	11,9	11,9
Jongeren met jeugdbescherming	% van jongeren tot 18 jaar	2020	1,1	1,2

Naam Indicator	Eenheid	jaar laatste meting	Gemeente Steenbergen	Landelijk
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2020	0,4	0,4
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	per 10.000 inw	2020	570	700
Funcziemenging	%	2019	42,2	53,2
Bruto gemeentelijk product				
Vestigingen	per 1.000 inwoners leeftijd 15-74 jr	2019	129,3	151,6
Banen	per 1.000 inwoners leeftijd 15-74 jr	2019	457,8	792,1
Werkloze jongeren	%	2018	1	2
Netto arbeidsparticipatie	%	2019	69,8	68,8
Bijstandsuitkeringen	per 1.000 inw 18jr eo	2019	20,6	37,4
Lopende re-integratievoorziening (eind peilperiode)	personen per 1.000 inw. 15-74jr	2019	7,6	20,7
Kinderen in armoede	%	2018	5	7
Fijn huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2019	106	163
Hernieuwbare elektriciteit	%	2018	29,5	18,2
Nieuwbouw	aantal per 1.000 woningen	2020	6,3	8,9
Demografische druk	%	2020	69,5	70
Gemiddelde WOZ-waarde woningen	dzd euro	2020	229	270
Woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	2020	729	700
Woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	2020	826	773
Bron eigen indicatoren: jaarrekening 2020				
Bron overige indicatoren: Waarstaatjegemeente.nl				

Verklarende lijst beleidsindicatoren

Indicator	Beschrijving
Verwijzingen Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-18 jaar.
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.
Jongeren met delict voor rechter	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
Niet-sporters	Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.
Absoluut verzuim	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.
Relatief verzuim	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.
% achterstandsleerlingen	Het percentage leerlingen (4-12 jaar) in het primair onderwijs dat kans heeft op een leerachterstand.
Jongeren met jeugdhulp	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.
Jongeren met jeugdbescherming	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
Jongeren met jeugdreclassering	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 180 deelnemende gemeenten.
Functiemenging	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Bruto gemeentelijk product (verwacht/gemeten)	Bruto gemeentelijk product (BGP) is het product van de toegevoegde waarde per baan en het aantal banen in een gemeente. De verhoudingswaarde tussen verwacht BGP en gemeten BGP geeft aan of er boven verwachting (<100) of beneden verwachting (>100) wordt geproduceerd.

Indicator	Beschrijving
Vestigingen	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Banen	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
% werkloze jongeren	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).
Netto arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
Bijstandsuitkeringen	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 1.000 inwoners.
Lopende re-integratievoorzieningen	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar
Kinderen in armoede	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
Fijn huishoudelijk restafval	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg)
Hernieuwbare elektriciteit	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.
Nieuwbouw woningen	Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.
Demografische druk	De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.
Ziekenhuisopname nav verkeersongeval met een motorvoertuig	als aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen.
Ziekenhuisopname nav vervoersongeval met een fietser	als aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen.
WOZ-waarde woningen	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
Woonlasten éénpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.
Woonlasten meerpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.

Paragrafen

Paragraaf Lokale heffingen

Overzicht lokale heffingen

Onderstaande tabel geeft de opbrengsten 2020 uit de lokale heffingen weer:

Omschrijving	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Onroerende zaakbelasting:			
- eigenaren	3.923.400	4.062.005	4.074.073
- gebruikers	679.700	765.942	726.568
Afvalstoffenheffing	3.329.700	3.711.336	3.698.739
Rioolheffing	1.646.000	1.694.940	1.717.421
Hondenbelasting	99.700	103.287	98.476
Toeristenbelasting	74.600	79.200	79.215
Forensenbelasting	7.200	7.084	6.776
Reclamebelasting	71.500	83.150	68.524
Leges bouwvergunningen c.a.	565.100	760.135	762.632
Leges burgerzaken	293.800	440.743	215.493
Leges openbare orde	19.900	13.000	8.259
Marktgelden	2.800	3.100	1.840
Begraafrechten	53.900	71.682	21.456
Totaal	10.767.300	11.795.604	11.479.471

Op 28 februari 2020 zijn de, gecombineerde, aanslagen gemeentelijke belastingen 2020 opgelegd. De gecombineerde aanslag betreft de onroerende zaakbelastingen, afvalstoffenheffing, rioolrecht en voor zover van toepassing hondenbelasting en woonforensenbelasting. Van de mogelijkheid om de aanslagen d.m.v. automatische incasso in 10 termijnen te voldoen wordt door 68% van de belastingplichtigen gebruik gemaakt.

Lokale lasten 2020

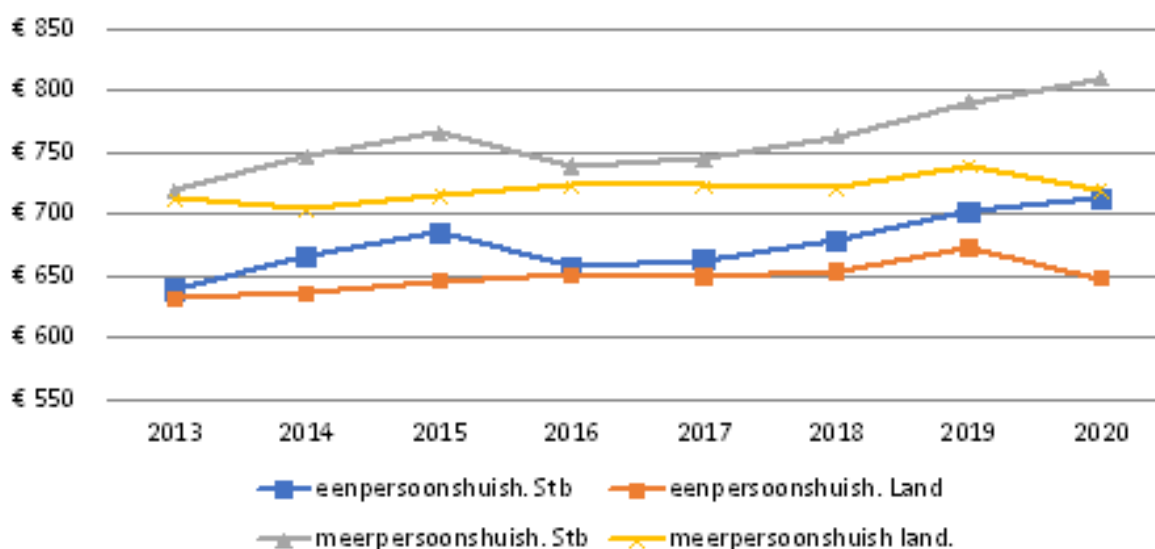
	eenpersoons-huishoudens	meerpersoons-huishoudens
OZB	262	262
Afvalstoffenheffing	293	389
Rioolheffing	159	159
Totaal	714	810
Landelijk gem.	648	720

In de bovenstaande tabel is bij de berekening van de woonlasten uitgegaan van een woning met een gemiddelde WOZ-waarde van € 216.000,-. De tariefstelling voor de afvalstoffenheffing is met ingang van 2020 gebaseerd op één- of meerpersoonshuishouden.

Het bedrag dat is opgenomen als landelijk gemiddelde woonlast voor 2020 is ontleend aan de Atlas van de lokale belastingen 2020.

Hieronder een grafiek met de ontwikkeling van de lokale lastendruk in de periode 2013 - 2020.

lokale lastendruk 2013 - 2020

Vervolgonderzoek lokale heffingen

In 2020 is - in samenspraak met de raad - invulling gegeven aan de motie "vervolgonderzoek lokale heffingen". Dit onderzoek heeft zich gericht op twee belangrijke heffingen, te weten de afvalstoffenheffing en het rioolrecht. De resultaten van het onderzoek zijn verankerd in de belastingverordeningen voor 2021. Op 17 december 2020 heeft de raad deze verordeningen vastgesteld. De doelstelling van het onderzoek, gericht op het beheersbaar houden van de lasten voor onze inwoners, is daarmee behaald. Voor een groot deel van de inwoners valt de aanslag voor 2021 lager uit dan het jaar daarvoor.

Het college is voornemens aan dit onderzoek in 2021 een vervolg te geven. Dit onderzoek zal zich richten op de volgende onderwerpen:

- Mogelijkheden om (verdere) stappen te zetten in de rioolheffing, afvalstoffenheffing en OZB.
- Het optimaliseren van de bestanden (met name van belang voor de OZB niet woningen).
- De effecten van de fluctuaties van inwoneraantallen, veroorzaakt door de demografische ontwikkelingen en arbeidsmigratie op de belastingen, in het bijzonder de toeristen- en forensenbelasting.
- Optimaliseren kostendekking leges burgerzakenproducten. Uit de analyse van de jaarrekening 2019 en 2020 is gebleken dat er geen sprake is van een volledige kostendekking, terwijl dit wel uitgangspunt is.

Het onderzoek is in mei 2021 opgestart. Ook in dit traject zal in samenspraak met de raad worden opgepakt. De toezegging van 2 december 2021 om hierbij gebruik te maken van de applicatie lokalelastenmeter.nl wordt opgepakt.

Kwijtschelding van belastingen

De gemeente Steenberghe kent een kwijtscheldingsnorm van 100%. Dat wil zeggen dat men in aanmerking komt voor kwijtschelding als het inkomen op bijstandsniveau ligt.

Al vanaf 2009 werken wij met geautomatiseerde kwijtschelding. Dit houdt in dat een belastingplichtige, die voor de automatische kwijtschelding in aanmerking komt, geen formulier hoeft in te vullen om in aanmerking te komen voor kwijtschelding, maar dat de gemeente direct bij het opleggen van de belastingaanslag vermeldt, dat er kwijtschelding is verleend.

Eind 2020 hebben we alle personen die voor de belastingaanslag 2020 volledige kwijtschelding hebben gehad aan het Inlichtingenbureau voorgelegd. Het Inlichtingenbureau toetst het inkomen, vermogen en zo ook of ze in het bezit zijn van een auto en geeft aan of ze voor volledige automatische kwijtschelding in aanmerking komen.

Belastingplichtigen waarvan het Inlichtingenbureau aangeeft niet voor automatische kwijtschelding in aanmerking te komen, hebben we een formulier toegestuurd om eventueel zelf een verzoek om kwijtschelding aan te vragen.

Kwijtscheldingsverzoeken	2018	2019	2020
Volledig	381	383	389
Gedeeltelijk	18	14	14
Afgewezen	194	117	110
In behandeling			10
Totaal	593	514	523
Bedrag	€ 176.151	€ 179.742	€ 199.836

Onroerende-zaakbelastingen / Waardering Onroerende Zaken (WOZ)

De OZB voor 2020 is gebaseerd op de WOZ-beschikkingen die in 2020 zijn vastgesteld naar waardepeildatum 1-1-2019. Het tarief voor de OZB is een percentage van de WOZ-waarde. Hierna een tabel met de tarieven 2019 en 2020 met de gerealiseerde opbrengst:

	2019		2020	
	tarief	Opbrengst/ Opgelegd	tarief	Opbrengst/ Opgelegd
woningen				
eigenaren	0,1266%	2.805.860	0,1211%	2.897.638
niet-woningen				
eigenaren	0,1963%	1.117.564	0,2020%	1.176.435
gebruikers	0,1585%	679.688	0,1631%	726.568

Afvalstoffenheffing

De gemeente Steenberghe heeft als beleidsuitgangspunt kostendekkende tarieven voor de afvalstoffenheffing.

De tarieven afvalstoffenheffing zijn gebaseerd op de samenstelling van een huishouden; eenpersoons- of meerpersoonshuishouden.

In 2018 is gestart met Omgekeerd Inzamelen zonder tarief op restafval. Men betaalt dus niet per keer dat men het restafval naar de container brengt. Door de grondstoffen zoveel mogelijk aan huis in te zamelen komen we steeds dichterbij de door de raad vastgestelde VANG doelstelling (Van Afval Naar Grondstof) van 100 kg restafval per inwoner en 75% afval voor hergebruik. Dit is tevens de doelstelling van de Rijksoverheid.

Dat Omgekeerd Inzamelen werkt is inmiddels bewezen. In het beleidsplan VANG zijn meerdere projecten opgenomen die kunnen leiden tot verlaging van de hoeveelheid restafval en toename van de hoeveelheid grondstoffen. Eind 2020 is op de milieustraat een nieuw toegangscontrolesysteem (middels de afvalpas) geïmplementeerd. Helaas zijn in 2020 ook bepaalde activiteiten en projecten uitgesteld vanwege het coronavirus, omdat er een participatietraject aan gekoppeld is. Enkele voorbeelden; het onderzoek inzameling GFT-E bij hoogbouw, milieuparkje Noorndonk en het afvaleducatieprogramma en afval scheiden op scholen. In 2021 wordt het beleidsplan VANG 2016-2020 geëvalueerd en waar nodig geoptimaliseerd.

Maatregelen vanuit de rijksoverheid, zoals stijging van de afvalstoffenbelasting, maakt dat de verwerkingskosten voor het restafval steeds hoger wordt. Een reden te meer om, naast de milieudoelstelling, extra in te blijven zetten op het verminderen van de hoeveelheid (grof en fijn) restafval. Er is sprake van hogere inzamelkosten, prijsverhogingen door factoren als brandstof, cao, prijsinflatie waardoor de afvalinzameling meer kost. Daarbij dalen de opbrengsten van bepaalde grondstofstromen. Mede door deze factoren zijn wij, zoals ook veel andere gemeenten, genooddaakt om de afvalstoffenheffing te verhogen.

De opbrengst afvalstoffenheffing bedroeg € 3.698.739,- (raming € 3.672.769,-).

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing 2020		
7.3 Afval	3.057.261	
0.8 Overige baten en lasten:		
0.10 Mutaties reserves	-	
6.3 Inkomensregelingen (kijtschelding)	129.407	
0.8 Overige baten en lasten:		
Inkomsten 7.3 Afval, excl. Heffingen	-144.159	
Netto kosten 7.3 Afval	3.042.510	
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead	169.353	
BTW	499.601	
Totale kosten	3.711.463	
Opbrengst heffingen	3.698.739	
Dekking		100%

Rioolrecht

Het Verbrede Gemeentelijke Rioleringsplan 2020 – 2023 is in september 2020 vastgesteld. Hierin is geregeld hoe de gemeente de zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater gaat vervullen. Tevens is hierin verankerd de wijze waarop dit bekostigd gaat worden. Om niet al te grote schommelingen in de tariefstelling te krijgen is een voorziening gevormd. De maatstaf van heffing is een vast bedrag per aansluiting en de opbrengst rioolheffing bedroeg € 1.717.421,- (raming € 1.694.940,-).

Tabel rioolheffing		
	Steenbergen	Landelijk
tarief (vast bedrag)	159	199
Opbrengst	1.717.421	
Kijtschelding mogelijk	ja	

Kostendekkendheid rioolheffing 2020		
2.1 Verkeer en vervoer	148.279	
7.2 Riolering	1.190.986	
0.10 Mutaties reserves	21.219	
6.3 Inkomensregelingen (kijtschelding)	60.486	
0.8 Overige baten en lasten:		
Inkomsten 7.2 Riolering, excl. Heffingen	-7.133	
Netto kosten 7.2 Riolering	1.413.837	
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		

Kostendekkendheid rioolheffing 2020		
Overhead	178.737	
BTW	124.847	
Totale kosten	1.717.421	
Opbrengst heffingen	1.717.421	
Dekking		100%

Hondenbelasting

De tarieven voor de hondenbelasting zijn in 2018 naar beneden aangepast tot het niveau van de kosten van het hondenbeleid. Hierdoor is het tarief gehalveerd. Het tarief voor de eerste hond is verlaagd van € 74,- naar € 37,-. Voor 2020 is een inflatiecorrectie van 2,6% toegepast. waardoor het tarief voor de eerste hond € 39,- bedraagt. Voor elke volgende hond wordt het tarief met € 2,50 verhoogd.

Tabel hondenbelasting		
	Steenbergen	Landelijk
tarief (eerste hond)	39	44
Opbrengst	98.476	
Kwijtschelding mogelijk	ja	

Forensenbelasting

Forensenbelasting kan worden geheven van natuurlijke personen die voor meer dan 90 dagen een woning in de gemeente Steenbergen ter beschikking hebben en hier niet staan ingeschreven. We hebben voor 2020 22 aanslagen opgelegd.

Tabel forensenbelasting	
	Steenbergen
tarief	308
Opbrengst	6.776
Kwijtschelding mogelijk	ja

Paragraaf

Weerstandsvermogen en risicobeheer

Risicoinventarisatie en weerstandsvermogen

Inleiding

Het beleid voor het risicomanagement is vastgesteld op 9 november 2017. In dit beleidskader zijn de volgende doelen opgenomen:

- Meer informatie verstrekken in de paragrafen bij begroting en jaarstukken, vooral aard en omvang van de risico's en de beheersmaatregelen.
- De raad actiever betrekken bij de risicobeheersing door jaarlijks het onderwerp te agenderen in het auditcommittee.
- Risico's meer inzetten als tool voor het management.
- Meer terugkijken en leren van het effect van de beheersmaatregelen.

Risicomanagement is het samenspel van activiteiten om de nadelige gevolgen van risico's zoveel mogelijk binnen de grenzen te houden. De raad bepaalt daarbij de grenzen en de spelregels. Deze liggen vast in het beleidskader. Bij de begroting en de jaarstukken worden de risico's opnieuw bekeken en waar nodig worden aanpassingen gedaan. In het proces van risicobeheersing worden steeds de volgende stappen doorlopen: identificeren, analyseren, beoordelen, maatregelen ontwerpen en implementeren en als laatste evalueren en rapporteren.

Er wordt inmiddels vanaf 2018 gewerkt met een nieuwe opzet van deze paragraaf. Uitgangspunt is daarbij dat de belangrijkste risico's ongeveer 2/3e deel van de totale omvang vertegenwoordigen. De risico's en beheersmaatregelen worden daarbij kort beschreven.

Wat waren de belangrijkste ontwikkelingen in 2020?

- Het jaar 2020 heeft wereldwijd in het teken gestaan van de corona pandemie. In deze jaarrekening is een afzonderlijke paragraaf opgenomen die ingaat op de effecten en risico's van deze pandemie op de financiële positie van de gemeente Steenbergen. De gemeente Steenbergen heeft, vrijwel direct na de start van de pandemie, maatregelen getroffen. Met het vormen van een vangnet van € 1 miljoen is een belangrijke beheersmaatregel getroffen om negatieve effecten op diverse terreinen te kunnen opvangen. Uit deze paragraaf valt af te leiden dat de resterende middelen in dit vangnet, aangevuld met de financiële steun die gemeenten hebben ontvangen van het Rijk, vooralsnog voldoende zijn om de risico's voor de korte termijn (ongeveer 1 jaar) te kunnen dekken. De gevolgen op lange termijn, bijvoorbeeld voor de algemene uitkering, bijstandslasten, belastingopbrengsten, subsidies en dergelijke zijn op dit moment niet in te schatten. Wij volgen de ontwikkelingen op de voet maar zien vooralsnog geen aanleiding om de weerstandscapaciteit hierop aan te passen.
- In 2020 is de inzet om de bedrijfsvoering in het sociaal domein naar een hoger niveau te tillen, onverminderd voortgezet. Dat heeft resultaat gehad. In deze jaarrekening zijn de afwijkingen ten opzichte van de begroting zowel voor Jeugd als Wmo minimaal. Gedurende 2020 is er continu vinger aan de pols gehouden en is het moment van de Tussenrapportage aangegrepen om bijstellingen te doen in het budget. De kwaliteit van de prognoses die bij opstellen van de Tussenrapportage zijn gedaan, is daarmee toegenomen. Ten aanzien van de bijstandsuitkeringen is in 2020 sprake geweest van een overschrijding van ongeveer 5% bij de uitkeringen. In de komende jaren is rekening gehouden met een stijging van het aantal uitkeringen als gevolg van de coronacrisis. Wij gaan er vooralsnog van uit dat het Rijk hiervoor compensatie biedt.
- Bij de laatste actualisatie van de algemene uitkering (paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing begroting 2021) zijn twee majeure risico's gesignaleerd, te weten de herverdeling van het gemeentefonds en de ontwikkeling van onze inwoneraantallen. Deze worden hieronder toegelicht, met inachtneming van de meest recente ontwikkelingen.
 - De landelijke voorstellen voor de herverdeling van het gemeentefonds hebben, in tegenstelling tot eerdere informatie, niet geleid tot een grote korting voor de gemeente Steenbergen. Aanvankelijk was er sprake van een maximaal risico van € 2,5 miljoen voor onze gemeente vanaf 2022. Het voorstel wat er nu ligt pakt een stuk gunstiger uit. Plussen en minnen heffen elkaar voor het grootste deel op. Het voorstel is begin februari 2021 voorgelegd

in verschillende gremia (waaronder de VNG). Het nieuwe kabinet neemt een besluit. De ingangsdatum is naar achteren geschoven (1-1-2023).

- De inwoneraantallen van de gemeente Steenbergen vertonen de laatste jaren flinke fluctuaties, vooral veroorzaakt door de arbeidsmigratie. Dat maakt het maken van een goede raming lastig. De raming van het aantal inwoners heeft effect op zowel de algemene uitkering als de BUIG middelen die we van het Rijk ontvangen. Worden de inwoneraantallen te hoog ingeschat, dan zijn ook de inkomsten te hoog geraamd. Dat brengt financieel risico met zich mee. In oktober 2020 is door een extern bureau onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor extra inschrijvingen van arbeidsmigranten in de basisregistratie personen (BRP). In 2021 zal hieraan een vervolg worden gegeven. Daarbij worden ook de effecten op de toeristen- en forensenbelasting in beeld gebracht.

Wat zijn op dit moment de belangrijkste risico's ?

Vanuit het risicomanagement systeem zijn alle risico's geactualiseerd. Voor de effecten van de coronacrisis wordt verwezen naar de afzonderlijke paragraaf die in deze jaarstukken is opgenomen. Met het uitgangspunt dat de beschikbare coronamiddelen voor nu voldoende zijn om de financiële risico's af te kunnen dekken, zijn deze specifieke risico's niet opgenomen in het in het risicomanagement systeem. Conform de afspraken met de raad wordt elke 2 maanden gerapporteerd aan de raad over de uitgaven en inkomsten rondom het steunpakket.

De berekeningswijze is conform de spelregels in het beleidskader. Hieruit komt de volgende top naar voren. Achter het risico wordt aangegeven voor welk percentage deze meewegen in het totale van alle risico's opgesteld (het risicoprofiel). In de kolom beheersmaatregelen is opgenomen welke maatregelen worden getroffen om het risico te beperken.

Omschrijving risico	Aandeel in %	Beheersmaatregelen
Sociaal domein - Open eindregelingen - Wijzigingen in wet- en regelgeving, met name het effect van invoering van het abonnementstarief - Problematiek bij zorgaanbieders - Toenemende vergrijzing - Dure maatwerkvoorziening Jeugd - Lagere eigen bijdragen - Toenemend beroep op voorzieningen onder andere door veranderde wet- en regelgeving. - Effecten stijging werkloosheid op de bijstandsuitkeringen	27,10%	In 2020 is het monitoren van de budgetten is geïntensiveerd. Budgetbewaking niet alleen een actie vanuit team financiën, er wordt verbinding gelegd tussen het beleid, de uitvoering en financiën. Ook de prognoses zijn in kwaliteit verbeterd. Zoals eerder aangegeven werpt dit zijn vruchten af. De volgende stap is om meer aan de voorkant te komen en het voorspellend vermogen te verbeteren. Hierbij zal meer en meer gebruik worden gemaakt van informatietechnologie. De eerste stappen zijn hiervoor gezet met het starten van een organisatiebreed project Informatiemanagement. Dit zal bijdragen aan het optimaliseren van de beleidscyclus.
Algemene uitkering - Onjuiste parameters - Wijzigingen in de verdeelsystematiek - Lager aantal inwoners en woningen	15,59%	Er is standaard gebruik gemaakt van Pauw (experts op het gebied van de algemene uitkering) om de juiste uitkering van het Rijk te berekenen. Er worden extra modules ingezet om de ontwikkelingen in algemene uitkering beter te monitoren, zoals de module voor de uitkering BUIG. Zoals aangegeven bij de ontwikkelingen is het risico van herverdeeffecten naar beneden bijgesteld. De herverdeeffecten voor Steenbergen zijn daarmee grotendeels gereduceerd. Wat betreft de inwoneraantallen heeft een vervolgonderzoek plaatsgevonden om beter inzicht te krijgen in de verblijfplaats van de arbeidsmigranten.
Aansprakelijkheid voor door gemeente gegarandeerde geldleningen Door financiële problemen bij instellingen is het risico aanwezig dat de gemeente wordt aangesproken op de garantstelling	13,20%	De beheersmaatregelen zijn gericht op beoordeling van de financiële documenten van de instellingen.

Omschrijving risico	Aandeel in %	Beheersmaatregelen
Doordecentralisatie Onderwijshuisvesting	6,62%	De gemeente Steenbergen ontvangt jaarlijks een bedrag in de algemene uitkering voor onderwijshuisvesting. Samen met de Brabantse Wal gemeenten is de afgelopen vier jaar gekeken in hoeverre deze middelen verder kunnen worden gedecentraliseerd naar de onderwijsinstellingen. De ontwikkelingen in de regio liepen echter zo ver uit elkaar, dat er inmiddels voor gekozen is om in iedere gemeente een lokaal pad te lopen. Om de financiële consequenties te kunnen bepalen is een integraal huisvestingsplan (IHP) nodig. In Steenbergen wordt dit plan opgesteld aan de hand van de visie op maatschappelijk vastgoed, en de streefbeelden en masterplannen van de verschillende kernen. Op deze manier sluit een IHP aan bij onze eigen beleidskeuzes en begrotingsruimte. We monitoren regelgeving en ontwikkelingen op gebied van inhoud en financiën, in samenspraak met concerncontrol. De omvang van het risico is nagenoeg gelijk gebleven.
Mogelijke tekorten bij verbonden partijen	5,65%	De beheersmaatregelen richten zich op de beoordeling van de financiële documenten van de gemeenschappelijk regelingen.
Totaal	68,16%	

Overige risico's

De tabel hierboven biedt – in lijn met het vastgestelde beleidskader rondom risicomanagement, inzicht in de top 5 risico's, die tezamen ongeveer 2/3^e deel van het totale risicoprofiel vertegenwoordigen. Dit neemt niet weg dat er geen aandacht is voor de overige risico's. Zoals aangegeven in de paragraaf Weerstandsvormogen en Risicobeheersing in de begroting 2021 zien we een aantal nieuwe risico's, waaronder de invoering van de Omgevingswet, het stuwmeer van opgebouwd verlof door medewerkers en niet actuele beheerplannen voor zowel de openbare ruimte als het maatschappelijk vastgoed.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit geeft aan of de gemeente Steenbergen voldoende financiële buffers heeft om financiële tegenvallers op te kunnen vangen. In het nieuwe beleidskader is besloten uitsluitend de Algemene Reserve in te zetten voor deze weerstandscapaciteit. De Algemene Reserve (exclusief de coronareserve van €0,7 miljoen) bedraagt op 31-12-2020 € 8.050.000,-. Hierbij is rekening gehouden met alle lopende verplichtingen / claims die gelegd zijn op deze reserve. Er is bij dit saldo nog geen rekening gehouden met een eventuele resultaatbestemming over 2020.

Reserve Decentralisatie Sociaal Domein

De investeringen in de bedrijfsvoering van het sociaal domein hebben geleid tot meer stabiliteit in de uitgaven. Dat brengt de vraag met zich mee of de Reserve Decentralisatie Sociaal Domein, in het leven geroepen als afzonderlijke buffer om incidentele pieken in de uitgaven op te kunnen vangen, nog wel noodzakelijk is. De reserve is ingesteld bij de vaststelling van de begroting 2019 met als doel het financieel risico van extreem hoge maatwerkvoorzieningen te kunnen dempen. De reserve wordt gevoed vanuit de positieve rekeningresultaten. In 2019 is hier nog gebruik van gemaakt voor € 135.000,-. In 2020 niet. Het saldo van de reserve bedraagt per einde 2020 € 303.000,-. De vraag over het nut en de noodzaak van de reserve wordt meegenomen bij de actualisatie van de nota reserves en voorzieningen (Q4-2021).

Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de meest recente inventarisatie hebben we € 2.390.000,- nodig aan weerstandscapaciteit. Hierbij is een zekerheidspercentage gehanteerd van 90%. Als we dit bedrag opzij zetten als buffer dan kunnen we met 90% zekerheid stellen dat dit bedrag voldoende is.

Weerstandsratio

De weerstandsratio wordt berekend door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit. De ratio komt, uitgaande van de onderstaande tabel uit het vastgestelde beleidskader uit op € 8.050.000 / € 2.390.000 = 3,36%. Dat komt overeen met de norm UITSTEKEND (A).

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	Hoger dan 2,0	Uitstekend
B	Tussen 1,4 en 2,0	Ruim voldoende
C	Tussen 1,0 en 1,4	Voldoende
D	Tussen 0,8 en 1,0	Matig
E	Tussen 0,6 en 0,8	Onvoldoende
F	Lager dan 0,6	Ruim onvoldoende

Financiële kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De negatieve netto schuldquote hier geeft aan dat de gemeente geen schuld heeft.

		x € 1.000		
	Omschrijving	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
A	Vaste schulden (cf.art. 46 BBV)			
B	Netto vlottende schuld (cf.art. 48 BBV)	5.519	2.048	8.772
C	Overlopende passiva (cf.art. 49 BBV)	3.135	-	2.961
D	Financiële vaste activa (cf.art. 36 lid d, e en f)	2.998	2.653	3.351
E	Uitzettingen < 1 jaar (cf.art. 39 BBV)	13.810	-	13.659
F	Liquide middelen (cf.art. 40 BBV)	495	(5.310)	376
G	Overlopende activa (cf.art. 40a BBV)	507	-	503
H	Totale baten (cf.art. 17 lid c BBV (dus excl.mutaties reserves))	61.889	60.413	65.190
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	-14,79%	7,79%	-9,44%

Normaal ligt de netto schuldquote van een gemeente tussen 0% en 90%. Als de netto schuldquote tussen 100% en 130% ligt, is de gemeenteschuld hoog. Hij moet niet verder stijgen. Ligt de netto schuldquote boven de 130%, dan bevindt de gemeente zich in de gevarenzone en dient het bestuur er werk van te maken om de schuld te verlagen. De netto schuldquote van onze gemeente is zelfs negatief en kan als zeer laag worden aangemerkt.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte geldleningen in de netto schuldquote is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De netto schuldquote van onze gemeente is zelfs negatief en kan als zeer laag worden aangemerkt.

		x € 1.000		
	Omschrijving	Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2020
A	Vaste schulden (cf.art. 46 BBV)			
B	Netto vlottende schuld (cf.art. 48 BBV)	5.519	2.048	8.772
C	Overlopende passiva (cf.art. 49 BBV)	3.135	-	2.961
D	Financiële vaste activa (cf.art. 36 lid b, c, d, e en f)	2.863	2.653	135
E	Uitzettingen < 1 jaar (cf.art. 39 BBV)	13.810	-	13.659
F	Liquide middelen (cf.art. 40 BBV)	495	(5.310)	376
G	Overlopende activa (cf.art. 40a BBV)	507	-	503
H	Totale baten (cf.art. 17 lid c BBV (dus excl.mutaties reserves))	61.889	60.413	65.190
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	-14,58%	7,79%	-4,51%

De solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Uit dit overzicht blijkt dat de bezittingen van de gemeente voor 55% gefinancierd zijn met eigen vermogen (reserves) en dus voor 45% met vreemd vermogen (voorzieningen en kortlopende schulden).

		x € 1.000		
	Omschrijving	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
A	Eigen vermogen (cf.art.42 BBV)	36.993	32.134	34.739
B	Balanstotaal	64.394	49.613	63.787
	Solvabiliteit (A/B) x 100%	57,49%	64,77%	54,46%

Kengetal grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van de gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen. Voor Steenberghe heeft de grondexploitatie een gering aandeel in de totale baten, waardoor hier sprake is van weinig risico.

				x € 1.000
	Omschrijving	Rekening 2019	Begroting 2019	Rekening 2020
A	Niet in exploitatie genomen bouwgronden (cf.art. 38 lid a punt 1 BBV)	-	-	-
B	Bouwgronden in exploitatie (cf.art. 38 lid b BBV)	-1.234	2.986	-2.554
C	Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl.mutaties reserves))	61.889	60.413	65.190
	Grondexploitatie (A+B)/C x 100%	-1,99%	4,94%	-3,92%

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Over het algemeen geldt als richtlijn: des te hoger het kengetal structurele exploitatieruimte, des te gunstiger dit is voor de gemeente. Het structurele exploitatieresultaat over 2019 was € 574.000,- (nadelig), over 2020 bedraagt deze € 78.000,- (nadelig).

				x € 1.000
	Omschrijving	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
A	Totale structurele lasten	63.732	61.300	65.644
B	Totale structurele baten	61.889	61.086	63.719
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	-	756	-
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	801	1.463	894
E	Totale baten	61.889	63.944	65.190
	Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/E x 100%	-1,68%	0,77%	-1,58%

Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De ruimte die een gemeente heeft om de belastingen te verhogen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. De totale woonlasten van de gemeente liggen boven het landelijk gemiddelde. Ten opzichte van de woonlasten in 2019 laat dit cijfer een lichte stijging zien.

		x € 1.000		
	Omschrijving	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020
A	OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	280	285	262
B	Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	155	159	159
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	356	389	389
D	Eventuele heffingskorting	-	-	-
E	Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C+D)	791	833	833
F	Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in 2018 (t-1)	740	740	720
	Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde jaar er voor (E/F) x 100%	106,89%	112,57%	115,69%

Paragraaf

Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn 'duurzame productiemiddelen': spullen die de gemeente nodig heeft om de diensten en goederen die zij aan haar burgers levert te produceren. Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV art.12) schrijft voor dat in elk geval de kapitaalgoederen wegen, riolering / water, groen en gebouwen aan de orde worden gesteld. Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Deze paragraaf geeft daar meer inzicht in. Per onderwerp wordt ingegaan op het beleidskader en de financiële consequenties voor de gemeente Steenberghe.

Bouwkundig en civieltechnisch onderhoud accommodaties

Onderhoud en beheer gemeentelijke accommodaties

Gebouwen

In 2020 is de kadernota ten behoeve van maatschappelijk vastgoed vastgesteld. Er wordt onderzoek gedaan naar de toekomstbestendigheid van het vastgoed voor de langere termijn. Ook zal gekeken worden naar de duurzaamheidsambities en de mogelijk te treffen maatregelen bij de gebouwen. In het kader van duurzaamheid en onderhoud wordt ook aandacht geschonken aan het energieverbruik, CO₂ uitstoot en financieel rendement van de duurzame maatregelen. Voor een aantal accommodaties kan dit grote technische en financiële consequenties hebben. Met dit inzicht zullen nieuwe afwegingen worden gemaakt voor onze vastgoedportefeuille. In combinatie met de visie op het gemeentelijk vastgoed zal een nieuwe systematiek worden toegepast voor de inspecties en meerjarenonderhoudsplannen. Bouw en installatiedelen worden beoordeeld via een systematiek waarbij de diverse onderdelen worden voorzien van een conditiescores.

Nu het jaar 2020 financieel is afgesloten kan de balans worden opgemaakt m.b.t. het uitgevoerde onderhoud bij de gemeentelijke accommodaties en de sportparken. Op het onderstaand overzicht wordt duidelijk welke budgetten beschikbaar waren voor het onderhoud en welke uitgaven gedaan zijn met de daaruit volgende saldi t.a.v. de posten waar de werkzaamheden niet zijn uitgevoerd of waar grote verschillen zijn opgetreden wordt dit hieronder verklaard.

	budget	uitgaven	uit te voeren na 2020
Sportaccommodaties	58.600	55.270	8.014
Sociaal/cultureel	95.225	5.772	89.453
Woningen	4.123	990	3.133
Kantoren en bedrijfsgebouwen	208.133	79.110	129.023

Sportaccommodaties

Zwembad de Aquadintel

In 2020 stond een bedrag opgenomen van € 25.213,- voor vervanging van een aantal daken. Echter moesten er ook bij een wand in de technische ruimte beton herstel uitgevoerd te worden. Daarom is er een tekort ontstaan van € 6.429.-

Zwembad de Meermin

In 2020 stond het budget opgenomen van € 9.680,- voor het onderhoud. In 2020 zijn o.a. de stuurvluchtventielen vervangen ad. € 4986,-. In 2021 wordt in de zwembadinstallatie nog een pomp vervangen.

Sociaal/cultureel

Overige bibliotheek / Blauwstraat

In 2020 was een budget opgenomen van € 28.000,- om de verwarmingsinstallatie te vervangen. Deze werkzaamheden zijn inmiddels in het eerste kwartaal van 2021 uitgevoerd.

Overige monumenten

In 2020 stond een bedrag opgenomen van € 55.193,- t.b.v. het vervangen kapbedekking, buitenschilderwerk bij de Assemburgmolen.
Vervanging kapbedekking inmiddels uitgevoerd, buitenschilderwerk is opgenomen en wordt in 2021 uitgevoerd.

Overige gemeenschapshuizen

Bij de gemeenschapshuizen zijn we geconfronteerd met een aantal storingen aan de werktuigbouwkundige installaties. Derhalve hadden we op deze post een overschrijding van € 5.517,-.

Kantoren en bedrijfsgebouwen

Gemeentehuis

In 2020 is een budget opgenomen van € 60.117,- De UPS is vervangen, de motoren m.b.t. luchtbehandelingskasten van de aandrijfsecties zijn voorzien van nieuwe lagers. Ook is de luchtbehandelingskast van het archief voorzien van een nieuwe koeling.
Echter dient het KNX systeem nog in 2021 vervangen te worden.

Overige huwelijken, bouwkundig onderhoud

In 2020 is een budget opgenomen van € 42.430,- voor de renovatie van de liftinstallatie in het oude stadhuis. In 2020 is een start gemaakt met de renovatie en derhalve is een bedrag uitgegeven van € 7.239,-. Inmiddels zijn de uitvoeringswerkzaamheden afgerond. De overige werkzaamheden worden in 2021 uitgevoerd.

Brandweerkazerne Steenberg

In 2020 stond een bedrag opgenomen van € 10.064,- voor de vervanging van de warmwaterinstallatie. Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd. De warmwaterinstallatie is voorzien van een spoelsysteem. Derhalve is een overschrijding ontstaan van 4.057,-

Milieustraat

In 2020 stond een bedrag opgenomen van € 65.550,- voor vervanging van de beheerderruimte. Vervanging van de beheerdersruimte zal integraal worden meegenomen met de uitbreiding van de Milieustraat in 2021. Doordat er in 2021 met de herinrichting van milieustraat wordt gestart worden deze middelen doorgeschoven naar 2021.

Sportparken

Sportpark Seringenlaan

In 2020 was een budget van € 18.150,- opgenomen. In 2020 hebben we € 16.400,- aan o.a. onderhoudswerkzaamheden van de atletiekbaan uitgegeven.

	budget	uitgaven	uit te voeren na 2020
Sportparken	21.150	16.750	-

Wegen en Kunstwerken

De wegen zijn één van de belangrijkste kapitaalgoederen in de openbare ruimte. Vanwege ondergrond, weersomstandigheden en gebruik, is regelmatig onderhoud essentieel. Onderhoud van wegen betekent investeren in duurzaamheid.

De aanpak in de komende jaren

In 2016 is het beheerplan Wegen 2017-2021 vastgesteld. Hierbij is gekozen voor *Scenario 3*: Alle wegen basisniveau en centrawegen een hoger niveau. Ten behoeve van toekomstige investeringen(rehabilitatie en kosten aanvullend wegbeheer, verkeersmaatregelen etc) is een bestemmingsreserve“openbare ruimte” gevormd van 5 miljoen euro.

Klein onderhoud

In december 2017 is door de Commissie BBV (Besluit begroting en verantwoording) een notitie Materiële Vaste Activa gepubliceerd, waarin de commissie een aantal stellige uitspraken doet o.a.ten aanzien van een onderhoudsvoorziening die gevolgd moeten worden bij het opstellen van de begroting en jaarrekening. Een van de uitspraken is dat voorzieningen worden gevormd voor de lasten van groot onderhoud. Het huidige wegenbeheerplan dient op basis van de vereisten uit hetBBV te worden aangepast. In het beheer- en dekkingsplan wegen 2017 tot en met 2036 is jaarlijks € 200.000,- opgenomen voor de kosten van klein onderhoud. Om aan de vereisten uit de notitie Materiële vaste activa te voldoen dient de jaarlijkse raming voor kosten klein onderhoud van de wegen ad € 200.000,- uit het beheerplan- en dekkingsplan wegen 2017-2026 te worden gehaald. Vanaf 2018 betekent dit dat de kosten voor klein onderhoud ad € 200.000,- niet meer ten laste van de voorziening onderhoud wegen komen, maar functioneel in de begroting worden verantwoord. Tegenover deze functionele verantwoording staat een lagere storting in de voorziening onderhoud wegen.

Het databeheer

Afspraken zijn er gemaakt om het beheersysteem up-to-date te houden. Eigen personeel is opgeleid om het systeem te gebruiken en volledig te houden. Tweejaarlijks wordt een inspectie verricht, zodat altijd een betrouwbaar beeld aanwezig is van de feitelijke toestand van de wegen. In 2020 heeft weginspectie plaatsgevonden. Naar aanleiding van de resultaten heeft bijstelling van de uitvoeringsplanning plaatsgevonden.

Realisatie

Er wordt gewerkt met een jaar- en een méérjarenplanning. Uiteraard wordt hier integraal gewerkt volgens de gebiedsgerichte aanpak. Van een gebied wordt samen met de inwoners, dorpsraden en andere belanghebbenden een zgn “leefbaarheidsscan” gemaakt van het woongebied. Hierbij wordt verder gegaan dan alleen het onderhoud. Niet alleen alle facetten van de openbare ruimte onder en boven de grond komen hierbij aan bod, ook wordt gekeken naar aspecten als (verkeers)veiligheid, parkeergelegenheid en het feitelijk grondgebruik in relatie tot de eigendomssituatie. Dit betekent wel dat planvorming een langere doorlooptijd kent. Daarnaast worden werkzaamheden zoveel mogelijk gebundeld en in de markt geplaatst. In het nabije verleden is gebleken dat de marktwerking optimaal wordt benut.

Wegbeheer en reconstructies

In de openbare ruimte wordt zoals gebruikelijk een haal- en een brengsessie georganiseerd. De input die onze inwoners leveren wordt dankbaar gebruikt bij het tot stand komen van het plan.

De projecten waaraan in 2020 is gewerkt zijn:

Groot onderhoud Steenberg Zuid (in 3 fases) (Steenbergen);

Herstel infra Kruispoort (Steenbergen).

Herinrichting Havenkom (Dinteloord),

Reconstructie Van Nesstraat e.o. (Dinteloord).

Reconstructie Witte de Witstraat e.o. (Dinteloord).

Groot onderhoud Groene Kruisstraat (Dinteloord)

Herinrichting Steenbergseweg, planvoorbereiding (Dinteloord)
 Groot onderhoud Van Treslonglaan (Nieuw Vossemeer).
 Centrumplan Welberg;
 Klein onderhoudsbestek;
 Asfalt onderhoud buitenwegen.

Beheer Civiel kunstwerken

Op basis van het in 2016 vastgestelde beheerplan civiele kunstwerken worden ook in 2020 de nodige inspectie- en herstelwerkzaamheden aangepakt. Het herstel is gebaseerd op levensduurverlenging.

Naast deze reguliere werkzaamheden wordt is in 2020 gewerkt aan:

- Vervangen brug Corneliusstraat (Welberg)
- Vervangen grondkeringen Noord-Oost (Steenbergen)

Navolgend een overzicht van de voor 2020 beschikbare budgetten en de gerealiseerde uitgaven:

Onderhoud Wegen en Kunstwerken	Gepland voor 2020	Uitgevoerd 2020	Doorgeschoven naar 2021
Onderhoud wegen			
Voorbereid./toezicht wegen	327.743	702.523	-
Onderhoud bestek	85.663	89.526	-
Helmich v Doernickstraat e.o.	34.153	42.937	-
Zuid fase 2	3.119	9.304	-
Zuid fase 3	466.710	574.675	-
Zuid fase 3 asfalt Brooimansdr Montenaken	251.304	207.858	43.446
Asfaltbestek	356.054	233.256	122.798
Puinwegen	18.702	-	-
Johan Frisolaan e.o.	207.395	22.579	184.816
Groene Kruisstraat e.o.	258.247	227.231	31.016
De Vriesstraat e.o.	170.985	166.181	4.804
Steenbergseweg	780.173	-	780.173
Witte de wit e.o.	477.983	468.100	9.883
Westdam e.o.	335.997	-	335.997
Noordzeedijk	275.651	-	275.651
Herinrichting Oostgroeneweg	48.000	53.910	-
Overige projecten	25.635	5.253	20.382
Onderhoud kunstwerken			
Vaste lasten	35.900	13.026	-
Herstelkosten	310.326	108.554	201.772

Openbare verlichting

In 2016 is het beheerplan openbare verlichting 2017-2021 vastgesteld. Hierbij is een scenario vastgesteld waarbij in 2021 alle verlichting voorzien zal zijn van LED verlichting. Grofweg houdt dit in: dat de reguliere combinatie mast/armaturenvervanging wordt uitgesmeerd over een periode van 15 jaar en dat de armaturen met een langere levensduur dan 5 jaar vervangen door LEDtubes. Dit gebeurt tijdens de gebruikelijke groepsremplace (groepsgewijs vervangen van lampen) in 2018 en 2019. Daarnaast wordt in de periode 2018-2021 een Inhaalslag gemaakt van vervanging verouderde armaturen door LED armaturen. Vanaf 2022 wordt een maximale energiebesparing bereikt. In 2017 is het werk voor 4 jaar aanbesteed. Gelijktijdig zijn uiteraard de projecten, genoemd onder wegbeheer en reconstructies, waar in 2020 aan is gewerkt voorzien van LED lampen.

Riolering

Tegelijk met de wegen is het onderhoud aan riolering belangrijk voor het op waarde houden van het geïnvesteerd vermogen en het op peil houden van de gebruiksfunctie.

Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan

Het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan Steenberg en 2020-2023 is in de raadsvergadering van 24 september 2020 vastgesteld door de raad. In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2020-2023 geeft de gemeente Steenberg en aan hoe invulling wordt gegeven aan de zorgplichten afval-, hemel- en grondwater en aan de wijze waarop we inspelen op het veranderende klimaat. De belangrijkste functie van de riolering is zorgen voor een goede volksgezondheid. Doordat al het huishoudelijk afvalwater wordt afgevoerd, krijgen dodelijke ziektes geen kans om zich te verspreiden. Als bijvangst zorgt de riolering voor droge voeten en een schoner milieu. Vanuit de Wet milieubeheer en de Waterwet heeft de gemeente de wettelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater. In het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) formuleert de gemeente hoe zij deze zorgplichten invult en bekostigt. Het gemeentelijk rioleringsplan (vGRP) is het beleidsplan dat op hoofdlijnen de invulling van de gemeentelijke watertaken weergeeft. Door middel van het vGRP leggen we vast wat we willen bereiken en wat de rol van burgers en bedrijven is ten aanzien van afval-, hemel-, en grondwater. In het verlengde hiervan hebben we de ambitie om, binnen de reikwijdte van de zorgplichten, bij te dragen aan gemeenschappelijke doelen zoals klimaatadaptatie, duurzaamheid en een gezonde leefomgeving.

Dit vGRP 2020-2023 is het resultaat van een gezamenlijk planvormingsproces binnen de Waterkring West en vormt de basis voor structurele samenwerking binnen onze regio. Deelnemers aan dit traject zijn Bergen op Zoom, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Steenberg en, Woensdrecht, Waterschap Brabantse Delta, Brabant Water en Evides. Deze samenwerking is een uitwerking van de afspraken van het Nationaal Bestuursakkoord Water. Er is gestreefd naar zoveel mogelijk uniforme beleidsuitgangspunten binnen het samenwerkingsverband, waarbij er nog wel ruimte is voor de zogenaamde couleur locale.

Bij het opstellen van het vGRP hebben de drie K's (kosten, kwaliteit, kwetsbaarheid) centraal gestaan en voegen daar een vierde k aan toe. De 'k' van klimaatadaptatie. Door dit vGRP zoveel mogelijk gezamenlijk op te stellen met de Waterkring West is het de bedoeling dat op termijn meer doelmatigheidswinst wordt behaald. Door van elkaar te leren en in de toekomst meer zaken gezamenlijk op te pakken zullen de kosten/lasten minder hard stijgen, zal de kwaliteit stijgen en de kwetsbaarheid verminderen.

Voor de planperiode van het GRP 2020-2023 is gekozen voor een termijn van 4 jaar. Deze termijn is bewust gekozen zodat in elke raadsperiode het gemeentebestuur een besluit kan nemen over het beleid en zo nodig bij kan sturen. Voor de financiële toetsing houden we vast aan de 1-jaarlijkse evaluatie om de ontwikkeling van de rioolheffing te monitoren.

Om te voldoen aan de zorgplicht voor het afvalwater is ook in 2020 onderhoud en renovatie aan onder andere de riolering en (druk)gemalen plaats te vinden. Verder worden er nog verbeteringsmaatregelen uitgevoerd aan de gemeentelijke riolering. Deze zijn nodig om de kans op wateroverlast te verkleinen en om de kwaliteit van het oppervlaktewater te bevorderen. Uiteraard wordt bekeken waar het uitvoeringsprogramma voor de riolering aansluit op overige geplande werkzaamheden in de openbare ruimte.

Locaties waar onder andere gewerkt is, nog aan wordt gewerkt of nog moet worden uitgevoerd aan riolering en stedelijk water zijn:

2020

- Bij herinrichting project “Treslongstraat e.o. te Nieuw Vossemeer” is de riolering Treslonglaan en Helmich van Doornickstraat met elkaar gekoppeld.
- Vervangen rioolput aan de Burgemeester Catshoeklaan te Nieuw-Vossemeer.
- Vervangen rioolstreng Acacialaan te Steenbergen in project Zuid fase 3.
- Gerenoveerd zijn o.a. BBB Zuideinde te Dinteloord, BBB Solmsbolwerk te Steenbergen en gemaal aan de Heensemolenweg te De Heen.
- In 2020 is de relining van de Van Nestraat, Pr. Irenestraat, Trompstraat, Schaepmanstraat, Evertsenstraat, Kortenaerstraat, Van Speykstraat, Piet Heynstraat en Oosterstraat uitgevoerd.
- De AC persleiding Karel Doormanstraat-Witte de Withstraat te Dinteloord is vervangen en verlegd in combinatie met project “herinrichting Witte de Withstraat”.

2021

- Voor uitvoering deelreparaties 2021: Vanuit de beoordelingssystematiek KIC-HKF zijn circa 60 locaties door heel de gemeente gefilterd waar rioolreparatie nodig zijn. Op deze locaties wordt renovatietechniek hoedliners, deelliners toegepast. Uitvoering vindt in 2021 plaats.
- Voor 2021 staat op het uitvoeringsprogramma het relinen diverse rioolstrengen veelal in combinatie met herinrichting Binnenvest, David van Orlienstraat te Steenbergen, Julianastraat te Nieuw-Vossemeer en diverse andere strengen Blozekriekske, Watermolen, Korte Meten Schrooike, Maj. Burkestraat, Kloosterstraat, Schoolstraat, A.M. de Jongstraat, Hogendijk en de Dr. Vermetstraat te Nieuw-Vossemeer. Torenmolen en Oostgroeneweg te Dinteloord.
- Tevens zal het riool worden vervangen (loskoppeling HWA) in de Steenbergseweg te Dinteloord, dit gelijktijdig met de herinrichting 2022.
- In 2021 onderzoek naar de mogelijkheden wateroverlastlast De Heen (vanuit BRP), wateroverlast Wouwsestraat – Zuidwal (vanuit BRP).

Uitgevoerde projecten Waterkring West 2020

- Uniforme analyse grondwatermeetnet: afronding.
- Gezamenlijk beheer en onderhoud grondwatermeetnet (Hier is sprake van wijziging van de projectaanpak en zal de doorlooptijd van het project wijzigen).
- Klimaatadaptatie in relatie tot hydraulisch functioneren van rioolstelsels gemeente breed: afronding.
- Klimaatstresstest gemeente Steenbergen: afgerond
- Klimaatreis Waterkring West: nabij afronding.
- Project Gezamenlijk vGRP waterkring west: afronding.
- Strategisch plan klimaatadaptatie Waterkring West: afronding.
- Waterketenbelangen Omgevingswet: afronding.
- Project digitale informatieverwerking, permanente samenwerking gegevensbeheer: in uitvoering.
- Project: Watervisie 2030 waterkring West.
- Project Inzicht Financiën (Hier is sprake van wijziging van de projectaanpak en zal de doorlooptijd van het project wijzigen).
- Project: Aanpassing Vervolg Meten en Monitoren Waterkring West fase2: gestopt.
- project Meten en Monitoren gezamenlijk meet-databeheer (SWWB): in uitvoering.
- Project risico gestuurd beheer/asset management riolering: afronding.
- Project onderhoud gemalen en persleidingen fase 2, opstellen handboek Gemalen en Persleidingen: gestopt.
- Project inrichting van de hoofdpst gemalen: afronding.
- Project onderhoud watersysteem (maaïen en baggeren): in uitvoering.

De uitgaven voor 2020 zijn gebaseerd op het vGRP 2020-2023. Hiervoor worden jaarlijks bij de begroting van het betreffende jaar middelen in de vorm van investeringskredieten beschikbaar gesteld. Navolgend een overzicht van de in de periode 2020-2023 beschikbaar (restant) kredieten en de hierop gedane uitgaven in 2020.

Riolering	Beschikbare (restant)kredieten 2020	Uitgegeven 2020	Beschikbare (restant)kredieten 2021
Vervanging riolering 2017	87.079	82.715	-
Vervanging gemalen riolering 2018	87.011	75.908	-
Vervanging riolering 2018	415.212	415.212	-
Verbetering riolering 2018	-1.788	-	-
Vervanging gemalen riolering 2019	154.598	-	154.598
Vervanging riolering 2019	501.999	70.714	431.285
Verbeteringskosten riolering 2019	19.669	20.000	-
Vervanging gemalen riolering 2020	108.000	-	108.000
Vervanging riolering 2020	1.800.732	-	1.800.732
Verbeteringskosten riolering 2020	300.000	66.105	233.895

Openbaar groen

Het openbaar groen maakt een belangrijk onderdeel uit van de openbare ruimte. Om het openbaar groen langdurig, duurzaam in stand te houden is in 2016 door de gemeenteraad het groenbeheerplan vastgesteld.

Groenbeheerplan

In het groenbeheerplan is vastgelegd wat benodigd is voor het vervangingsonderhoud om het huidige openbaar groenareaal op kwaliteit te brengen en te behouden. Het gaat dan om het groen binnen de bebouwde kom. Het technische en verzorgend onderhoud is ondergebracht bij onze wijkteams. Gekozen is voor kwaliteitsniveau B voor al het openbaar groen. Uitzonderingen daarin zijn de centrumlocaties en begraafplaatsen. Hier is gekozen voor kwaliteitsniveau A.

Plan van aanpak

Jaarlijks wordt een jaarplan opgesteld waarin wordt aangegeven welke gebieden binnen de kom worden aangepakt in dat jaar. Van de gebieden die in 2020 in het jaarplan zijn gezet zijn de volgende ook daadwerkelijk aangepakt;

- Reconstructie Witte de Witstraat (Dinteloord)
- Van Treslongstraat e.o. (Nieuw Vossemeer)
- Reconstructie Groene Kruisstraat (Dinteloord)
- Oostgroeneweg (Dinteloord)
- Groen Zuid fase 3 en Seringenlaan (Steenbergen)
- Vervangen bomen Kruispoort (Steenbergen)
- Reconstructie van Nesstraat (Dinteloord)

Van de volgende gebieden worden/zijn de werkzaamheden voorbereid en/of nog in uitvoering;

- Speeltuin Den Darink (Kruisland)
- Entrees Kruisland

Van de volgende gebieden zijn de werkzaamheden nog niet aangevangen;

- Watertorenweg (Steenbergen)
- Vervangen bomen Noorndonk (Steenbergen).
- Entree Reinierpolder (Steenbergen)
- Burgemeester Catshoeklaan (Nieuw-Vossemeer)

Het niet starten met de werkzaamheden van de laatste vier locaties heeft te maken deels te maken met het ontbreken van budget en deels de personele wisselingen. Hierdoor is de Watertorenweg doorgeschoven naar 2021. Voor de andere locaties wordt in 2021 naar mogelijkheden gekeken.

Navolgend een overzicht van de bestedingen in de groenbeheerprojecten 2020:

Openbaar groen	Gepland voor 2020	Uitgegeven 2020	Te besteden na 2020
<i>Overige uitgaven</i>			
Beheer ecologische verbindingzones	5.000	-	
Aanpak exoten	17.000	13.895	
Plan van aanpak schetsontwerp stadspark Stb.	7.300	4.000	
Kappen 9 platanen Kruispoort	81.000	81.000	
Vervangen Bomen Buitengebied	65.000	65.000	
Groen op Orde	25.000	23.121	
Groenbeheerplan:	175.000	127.000	48.000
<i>Specificatie uitgaven:</i>			
Reconstructie Van Treslonglaan e.o.		31.710	
Reconstructie Groenekruisstraat		32.763	
Reconstructie Van Nesstraat		27.176	
Reconstructie zuid fase 2 & 3 afronding		7.725	
Reconstructie Witte de Withstraat		16.924	
Inboet/vervanging		4.802	
Onderzoek		5.285	
Diversen		615	

Openbaar groen buiten de kom

Het openbaar groen buiten de kom bestaat hoofdzakelijk uit wegbermen en bomen. Ten aanzien van de bomen in het buitengebied zou er in 2018 een scan gemaakt zijn van de kwaliteit hiervan. Deze scan heeft deels plaatsgevonden. Door het ontbreken van capaciteit is het niet gelukt deze werkzaamheden in 2020 af te ronden waardoor dit is opgeschoven naar 2021.

Wel is in het kader van aanpak van boomlocaties in het buitengebied een groot aantal bomen vervangen.

Watergangen

Groot onderhoud waterbodems

Het waterschap Brabantse Delta en de gemeente staan aan de lat voor het groot onderhoud van de watergangen in het stedelijk gebied. Het zogenaamde baggeren is een maatregel om een zo goed mogelijke doorstroming te realiseren en te behouden en draagt bij aan de verbetering van de waterkwaliteit. Voor het groot onderhoud aan de watergangen is een baggerbeheerplan opgesteld waarin staat aangegeven dat in de periode van 8 jaar alle waterbodems binnen de kom op orde zijn.

Baggerbeheerplan Stedelijke Water 2019-2026

In 2019 is samen met het waterschap en een aantal andere gemeenten gestart met de voorbereiding voor een gezamenlijk bestek voor het baggerwerk voor het eerste deel van de watergangen. Hierin zitten voor de gemeente Steenbergen een aantal watergangen in Dinteloord en de retentievijver in Nieuw-Vossemeer. Vanwege de problematiek rondom PFAS is het proces stil komen te liggen en hebben een aantal gemeenten besloten om op andere wijze door te gaan. Het waterschap is na de vaststelling van het tijdelijk handelingskader PFAS weer doorgegaan met de voorbereiding.

Paragraaf Financiering

Inleiding

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van de gemeente. Deze zijn onder andere risicobeheer (met name rente- en kredietrisico), financierings- c.q. beleggingspositie en het kasbeheer.

De uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie vindt plaats binnen de kaders zoals gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). In deze wet staan vooral transparantie en risicobeheersing centraal. De transparantie komt daarbij tot uitdrukking in voorschriften voor een verplicht Financieringsstatuut alsmede een financieringsparagraaf in de begroting en jaarrekening.

Schatkistbankieren

Bij wet van 11 december 2013 tot wijziging van de Wet financiering decentrale overheden zijn decentrale overheden verplicht hun overtollige liquide middelen aan te houden in 's Rijks schatkist. Schatkistbankieren houdt in dat decentrale overheden al hun overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Dit houdt in dat geld en vermogen niet langer bij bijvoorbeeld banken buiten de schatkist mogen worden aangehouden.

Deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector (Rijk en decentrale overheden gezamenlijk). Een ander belangrijk gevolg van deelname aan schatkistbankieren is een verdere vermindering van de beleggingsrisico's waaraan decentrale overheden worden blootgesteld.

Afgezien van de mogelijkheid om aan elkaar leningen te verstrekken, zijn decentrale overheden verplicht alle middelen die ze niet direct nodig hebben voor hun publieke taak in de schatkist aan te houden. Wel is sprake van een bepaalde drempel. De hoogte van de drempel is afhankelijk van de financiële omvang van een decentrale overheid. De drempel is vastgesteld op 0,75% van het jaarlijkse begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000. Dit betekent voor de gemeente Steenberghe dat € 537.652 (0,75% van € 71.687.000) buiten de schatkist mag worden aangehouden. Het saldo op de rekening bij de schatkist per 31 december 2020 bedraagt € 3.333.159.

Algemene ontwikkelingen

In het jaar 2020 waren de rentetarieven op de geldmarkt aanhoudend laag. In 2020 zijn geen kasgeldleningen afgesloten.

Risicobeheer

Dit onderdeel geeft een samenvatting van het verwachte risicoprofiel van de gemeente. Onder risico's worden zowel koersrisico's, renterisico's op korte en lange termijn, als kredietrisico's verstaan.

Koersrisicobeheer

De koersrisico's van de gemeente zijn nihil doordat alle overtollige middelen bij de schatkist zijn ondergebracht.

Renterisicobeheer

Ter beperking van het renterisico op de netto-vlokkende schuld (schulden met een looptijd van minder dan één jaar) heeft de wetgever de kasgeldlimiet vastgesteld. Zo wordt voorkomen, dat fluctuaties van de korte rente direct een relatief grote impact hebben op de rentelasten tijdens het boekjaar.

De totale netto-vlokkende schuld mag maximaal 8,5% van het totaal van de lasten van de jaarbegroting bij aanvang van het begrotingsjaar zijn. Voor 2020 betekent dit (€ 64.419.664 x 8,5%) een toegestane kasgeldlimiet van € 5.475.671. De ruimte in de kasgeldlimiet is het bedrag dat de gemeente aan kortlopende kredieten zou mogen aantrekken. Op basis van de Uitvoeringsregeling Financiering voor Decentrale Overheden moet de toezichthouder (provincie Noord-Brabant) worden geïnformeerd bij overschrijding van de kasgeldlimiet gedurende meer dan twee achtereenvolgende kwartalen. Deze ruimte is in 2020 niet overschreden, omdat er voldoende middelen aanwezig waren.

Kasgeldlimiet per 31-12-2020		bedragen x € 1.000,-
Toegepaste kasgeldlimiet		5.475
Omvang vlottende schuld		
opgenomen gelden < 1 jr	0	
schuld in rekening courant	0	
	0	
Vlottende middelen		
contant geld in kas	1	
tegoeden in rekening courant	377	
Netto vlottende middelen		377
Ruimte per 31-12-2020		5.852

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft het renterisico op de langere termijn weer. Hieronder vallen alle leningen met een rentetypische looptijd vanaf 1 jaar. Het doel is op deze wijze spreiding te krijgen in de rentetypische looptijden in de leningenportefeuille waardoor een verandering in de rente vertraagd doorwerkt op de rentelasten in de administratie. In een jaar mogen de herfinancieringen als gevolg van aflossingen en de renteherzieningsmomenten gezamenlijk niet meer dan 20% van het begrotingstotaal per 1 januari bedragen. Voor 2020: 20% van € 64.419.664 is € 12.883.932. Omdat de gemeente geen leningen heeft, mag de jaarlijkse aflossing op de vaste schuld nog met € 12,8 miljoen per jaar mag toenemen.

Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld (bedragen in €)	2020	2021	2022	2023
Renterisiconorm	12.883.932	12.883.932	12.883.932	12.883.932
Renterisico op de vaste schuld (betaalde aflossingen)	0	0	0	0
Ruimte	12.883.932	12.833.932	12.883.932	12.883.932

Kredietrisico's op leningen en beleggingen

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in de samenstelling, grootte en rentegevoeligheid van de opgenomen en uitgezette geldleningen. Bij de opgenomen geldleningen bestaat het risico, dat wanneer de geldgever failliet gaat, de lening in één keer opeisbaar wordt. In 2011 heeft de gemeente de laatste geldlening afgelost.

De gemeente heeft op 31 december 2019 voor € 2.869.000 aan leningen uitstaan, hiervan is een bedrag van € 69.000 verstrekt met een hypothecaire zekerheid (hypotheek van ambtenaren). Op het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting, voor startersleningen, staat nu een bedrag uit van € 2.229.000 en voor duurzaamheidsleningen € 429.000.

Aan overige instellingen staat nog een bedrag van € 142.000,- uit, dit betreft een geldlening aan OPS, een lening aan GOA groen en geldleningen mbt camping Mattemburg, Stichting scouting Steenberg en SC Kruisland.

EMU-Saldo

	Emu-saldo		x € 1.000	
	Omschrijving		Begroting 2020	Realisatie 2020
1	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	+	-3.279	-2.253
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	3.010	2.655
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	+	2.147	2.278
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-	4.846	3.238
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4.	+	-	-
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voorzover niet op de exploitatie verantwoord	-		
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-		
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	+	942	2.651
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-		
10	Lasten in verband met transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen e.d.) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de bovenstaande posten	-		
11	Verkoop van effecten; boekwinst op de exploitatie	-		
	Berekend EMU-saldo		-2.026	2.093

Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering kent onder meer de volgende aspecten: personeel en organisatie, informatievoorziening inclusief automatisering, financiën en huisvesting. Tot de huisvesting behoren het gemeentehuis, vraagwijzer en de gemeentewerkplaats.

Organisatieontwikkeling

Het Raadsakkoord Aan de Slag! (mei 2019) geeft aan dat het gemeentelijk apparaat kwalitatief, effectief en efficiënt moet zijn ingericht, en dat daar een cultuurverandering voor nodig is. Dit is een traject van langere adem, aldus het raadsakkoord. De gemeenteraad heeft met de vaststelling van de begroting 2020 voor de jaren 2020 – 2023 een bestemmingsreserve transitie organisatie vastgesteld. Deze reserve is bedoeld om de transitie mogelijk te maken, en is het meerjarige financiële kader voor het uitvoeringsprogramma. De vastgestelde organisatievisie is richtinggevend. De transitie beoogt een gezonde balans tussen de ambitie, de benodigde capaciteit (kwantitatief en kwalitatief) en het geld (de beschikbare budgetten).

Om het verloop van de reserve transitie organisatie te volgen, is in 2020 een monitor opgesteld. Het verloop van de bestemmingsreserve transitie organisatie is in deze paragraaf weergegeven. De conclusie is dat de organisatieontwikkeling binnen de financiële kaders blijft.

Op basis van diverse onderzoeken is vastgesteld dat de personele capaciteit niet in balans is met de ambities. Al in 2019 is de organisatie begonnen om de personeelscapaciteit zowel kwantitatief als kwalitatief op het gewenste niveau te brengen. In 2020 is hoofdzakelijk ingezet om de formatie op orde te krijgen. Dit heeft in 2020 geleid tot invulling van vacatures op onder meer de volgende taakvelden: Verkeer, veiligheid, Wmo, toerisme en recreatie, economie, griffie, duurzaamheid, communicatie, leefbaarheid & kernen, financiën en P&O.

De inzet van inhuur is in 2020 toegenomen. Dit heeft meerdere redenen. Door de arbeidsmarkt in 2020 waren sommige relevante functies moeilijk invulbaar. Ook is soms een tijdelijke kwalitatieve impuls nodig voor een primair werkproces of project. In deze gevallen blijft inhuur van belang om zorg te dragen voor continuïteit van werkprocessen en kwaliteit van resultaten. Deze piek van inhuur in het begin van de transitieperiode 2020-2023 werd in 2019 al voorzien. De inhuur zal naar verwachting in 2021/2022 afnemen ten gunste van de vaste formatie. Om de inzet van inhuur van personeel transparant af te wegen en inzichtelijk te houden, is het vastgestelde Beleidskader Inhuur Derden gehanteerd.

Behalve uitbreiding en kwalitatieve wijzigingen in bestaande formatie, is tevens het doel om de transitie van de organisatie gepaard te laten gaan met afbouw van budgetten voor inhuur, advies en overige kosten. Via uitsluitend natuurlijk verloop kan de transitie niet in het gewenste tempo gerealiseerd worden. Incidentele middelen worden ingezet voor strategisch personeelsbeleid, waaronder de in november 2019 vastgestelde vitaliteitsregeling die het voor medewerkers van 60 jaar en ouder mogelijk maakt minder te gaan werken, zodat ruimte ontstaat voor nieuwe medewerkers. Tot en met december 2020 hadden 9 medewerkers zich ingeschreven voor deelname aan de vitaliteitsregeling. Medewerkers kunnen zich tot eind 2021 inschrijven.

De effecten van de ingezette organisatieontwikkeling waren in 2020 al merkbaar. De begroting is transparanter geworden doordat advies- en overige kosten verminderd of nader gespecificeerd zijn. Communicatie is verbeterd. Er is een goede klantwaardering binnen het taakveld Wmo/jeugd. De ruimte voor initiatieven uit de samenleving wordt ingevuld, onder meer door de visie Nieuw-Vossemeer. Het personeelsbestand sluit beter aan bij de ambities en uit te voeren taken. Door de werving en inzet van medewerkers op diverse taakvelden zijn externe netwerken opgezet en zijn diverse beleids- en uitvoeringsplannen gereed gemaakt voor bestuurlijke besluitvorming (o.a. GVP, RES, leefbaarheid & kernen, e.d.).

In onderstaand overzicht worden de mutaties 2020 van de transitiereserve weergegeven.

Verloop 2020 Reserve Transitie Organisatie	Begroot	Resultaat	Verschil
Onderdeel Friciekosten a.g.v. strategisch P-Beleid			
* IO; financiën; financieel adviseurs/medewerker	50.000	117.889	-67.889
* IO; p&o; p&o adviseur	36.500	36.500	-
* BCO; kabinet; kabinetchef	50.000	49.466	534
Totaal	136.500	203.855	-67.355
Onderdeel Incidentele knelpunten organisatie			
* BCO; informatiebeveiliging; Ciso Privacybeheer	37.000	62.343	-25.343
* WWB; VTH; juridisch toezichthouder bijzondere wetten	58.500	-	58.500
Totaal	95.500	62.343	33.157
Onderdeel vitaliteitsregeling			
* Algemeen; vitaliteitsregeling	100.000	-	100.000
Totaal	100.000	-	100.000
Onderdeel overbrugging transitieperiode			
* Algemeen; overbrugging transitieperiode	172.000	172.000	-
Totaal	172.000	172.000	-
Onderdeel Stelpost niet voorziene frictie			
* Algemeen; niet voorziene frictie	50.000	17.235	32.765
Totaal	50.000	17.235	32.765
Onderdeel Projectkosten begeleiding			
* Algemeen; Projectkosten begeleiding	60.000	46.420	13.580
Totaal	60.000	46.420	13.580

In onderstaand overzicht wordt de stand van de transitiereserve per 31-12-2020 weergegeven

Reserve Transitie Organisatie	Beginsaldo	Ontrekking	Ontrekking	Saldo
		2019	2020	31-12-2020
Friciekosten a.g.v. strategisch P-Beleid	680.750	-95.787	-203.855	381.108
Incidentele knelpunten organisatie	351.500	-247.382	-62.343	41.775
Vitaliteitsregeling	370.000	-	-	370.000
Overbrugging transitieperiode	529.000	-	-172.000	357.000
Stelpost niet voorziene frictie	150.000	-	-17.235	132.765
Projectkosten begeleiding	180.000	-	-46.420	133.580
Totaal	2.261.250	-343.169	-501.852	1.416.229

Formatie per 31 december 2020

FTE Overzicht 31-12-2020	Formatie	Totaal
Per team Gemeente Steenberg		
Directie & Management	8,00	
Bestuurs- & Concernondersteuning	9,19	
Interne ondersteuning	29,85	
Servicecentrum	26,00	
Welzijn & Zorg	21,31	
Wonen, Werken & Beleven	25,42	
Beheer ruimte & accommodaties	23,34	
Buitendienst	32,79	
Totaal Ambtelijke organisatie		175,90
Griffie	3,00	
Totaal Griffie		3,00
Totaal Gemeente Steenberg		178,90

Personeelsopbouw naar leeftijd per 31 december 2020

	M		V		Totaal	
	aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
< 25 Jaar	2	1,12	-	0,00	2	1,12
25 t/m 34 jaar	14	7,87	12	6,74	26	14,61
35 t/m 44 jaar	23	12,92	17	9,55	40	22,47
45 t/m 54 jaar	26	14,60	24	13,49	50	28,09
55 t/m 59 jaar	10	5,62	10	5,62	20	11,24
> 59 jaar	27	15,17	13	7,30	40	22,47
Totaal	102	57,30	76	42,70	178	100,00

Vitaliteit

Het personeelsbestand van de gemeente Steenberg had in 2019 ten opzichte van andere gemeenten in de regio relatief veel 60+ers, een relatief laag opleidingsniveau en een relatief lage externe mobiliteit.

In november 2019 is de vitaliteitsregeling vastgesteld. De vitaliteitsregeling stimuleert dat medewerkers die eerder willen stoppen met werken gedeeltelijk plaats kunnen maken voor medewerkers met competenties die nu gevraagd worden. Door te anticiperen op vertrek van oudere werknemers die de pensioengerechtigde leeftijd naderen, kan voorkomen worden dat er een gat in formatie ontstaat en kan kennis en ervaring worden overgedragen. Dit heeft frictiekosten tot gevolg, die zijn verwerkt in de reserve transitie organisatie.

In onderstaand overzicht wordt de stand 2020 en per april 2021 van deze vitaliteitsregeling weergegeven.

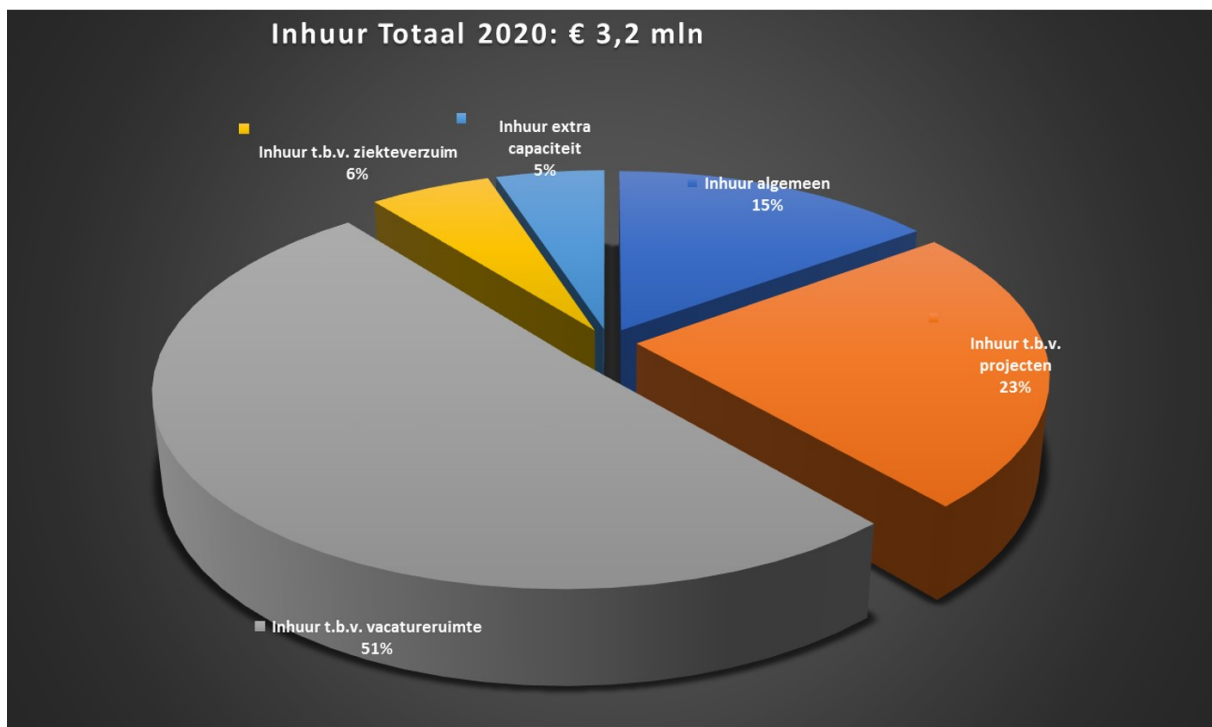
Vitaliteitsregeling (per 1 maart 2021)	t/m dec 2020	t/m apr 2021	Totaal
Aantal inschrijvingen	9	5	14
Vrijvallende fte's	3,53	1,96	5,49

Inhuur

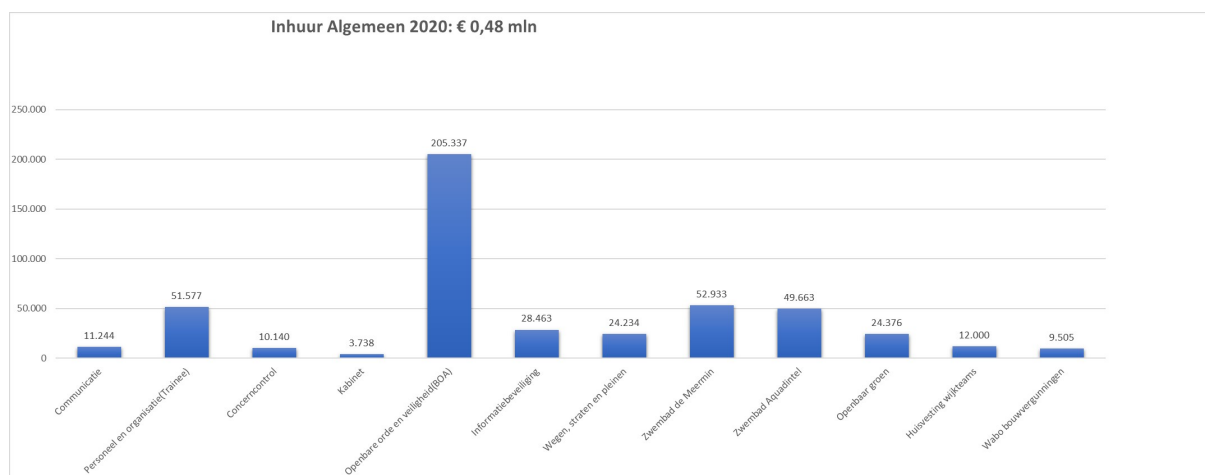
Op 18 april 2019 heeft de gemeenteraad ingestemd met het beleidskader inhuur derden 2019. Dit geeft aan binnen welke kaders inhuur van personeel plaatsvindt. Deze regeling gaat uit van het principe: 'vast gaat voor inhuur'. Pas nadat is gebleken dat er intern geen kandidaten zijn, er kan sprake zijn van inhuur bij vervanging bij uitval, bij niet snel vervulbare vacatures, bij piekbelasting, en bij klussen of projecten die specifieke kennis en ervaring vereisen.

Vanaf 2020 is de inhuur integraal in beeld gebracht. Het verloop daarvan is een onderdeel van de monitor transitie organisatie.

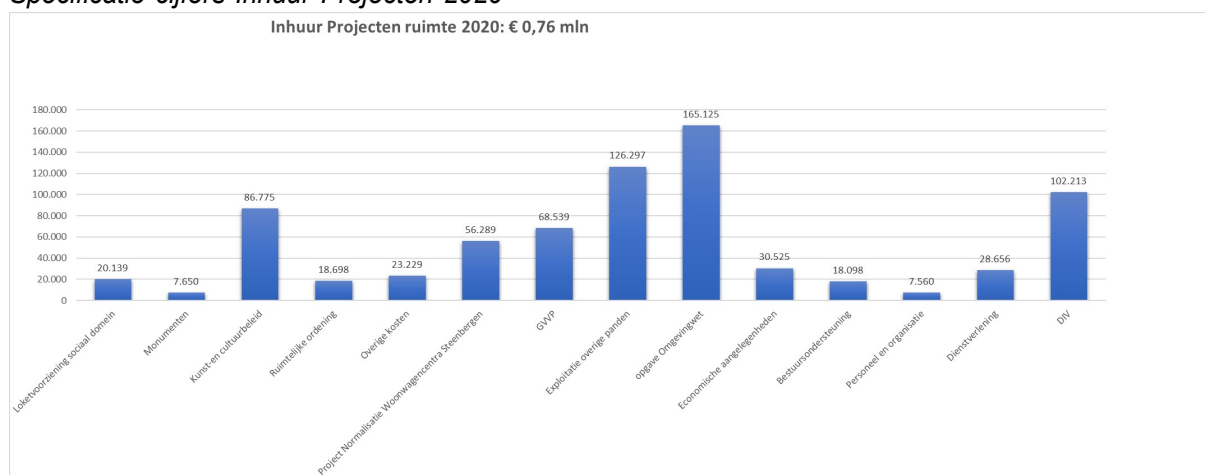
Inhuur	Totaal
Inhuur algemeen	€ 483.211
Inhuur t.b.v. projecten	€ 759.792
Inhuur t.b.v. vacatureruimte	€ 1.633.661
Inhuur t.b.v. ziekteverzuim	€ 181.602
Inhuur extra capaciteit	€ 162.764
TOTAAL	€ 3.221.030

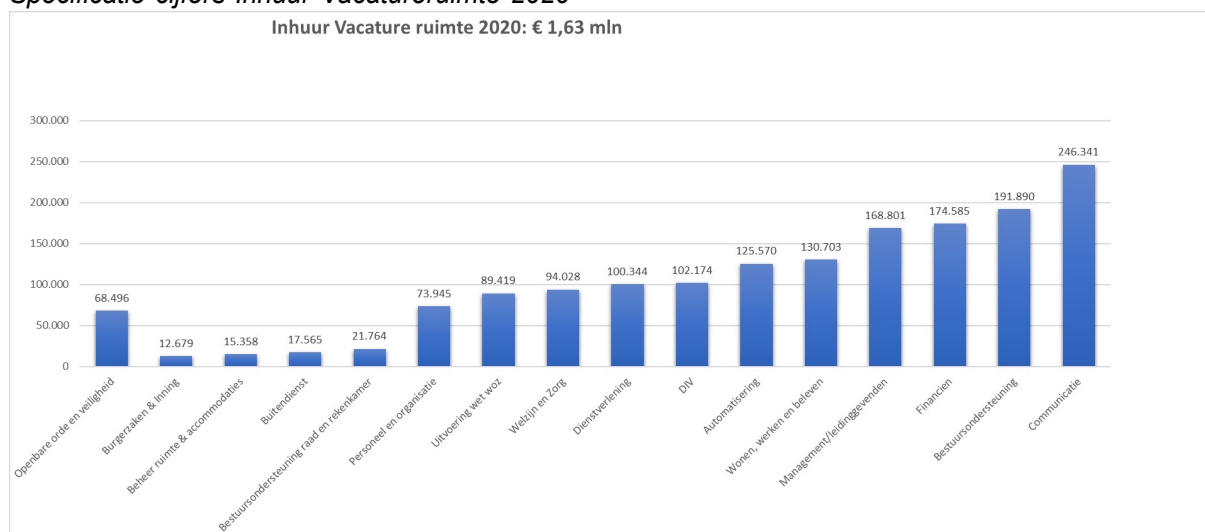
Specificatie cijfers Inhuur Algemeen 2020

Specificatie cijfers Inhuur Projecten 2020

Specificatie cijfers Inhuur Vacatureruimte 2020

Privacy

In 2020 zijn verdere stappen gezet om de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG, inwerkingtreding 25 mei 2018) in de organisatie te borgen. Intern geeft een privacy-officer verder vorm aan het AVG-beleid en de werkzaamheden die daaruit voortkomen. Daarnaast is op basis van detachering vanuit gemeente Woensdrecht een Functionaris Gegevensbescherming (FG) actief als interne toezichthouder.

In 2020 is de bewustwording bij medewerkers voortgezet. Tevens is gestart met een teamgerichte aanpak om privacy goed in te bedden waarbij gebruik is gemaakt van een zogenaamd AVG assessment op zowel team- als organisatieniveau. Op basis hiervan zijn aanvullende risicotaxaties gedaan en verbetermaatregelen doorgevoerd.

De gemeente Steenberghe heeft in 2020 met verschillende datalekken te maken gehad. Deze zijn conform de opgestelde procedures afgehandeld en indien noodzakelijk gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

Informatieveiligheid

Begin 2020 is de ENSIA-zelfevaluatie over 2019 succesvol afgerond. De ENSIA audit (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) geeft inzicht in de informatieveiligheid bij gemeenten, zodat eventueel gestuurd kan worden op verbeteringen. Het nieuwe informatieveiligheidsbeleid, gebaseerd op de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO), is vastgesteld. Naast het nieuwe beleid is met de ICT-migratie naar Equalit de capaciteit en de kennis op technisch vlak om het netwerk te beveiligen fors toegenomen. Urgente acties vanuit de Informatiebeveiligingsdienst (IBD) kunnen hierdoor snel (vaak binnen enkele uren) opgevolgd worden. De ICT-migratie heeft ertoe geleid dat vele procedures in het kader informatieveiligheid herschreven zijn.

Planning en control

Rechtmatigheid en audits

De interne controlewerkzaamheden zijn zoveel mogelijk geïntegreerd met de werkzaamheden voor de toetsing van de rechtmatigheid. Deze werkzaamheden zijn vooraf afgestemd met de accountant.

Voorwaardencriterium

Volgens het Controleprotocol 2020 is maximaal toegestaan: voor niet rechtmatige handelingen € 731.000 (1% van de totale lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves) en voor onzekerheden € 2.193.000 (3% van de totale lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves).

Begrotingscriterium

In het controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening zijn met betrekking tot de omvang van kosten- c.q. begrotingsoverschrijdingen de volgende kaders vastgesteld:

- Van programma's waarin sprake is van een overschrijding van de totale lasten met een bedrag kleiner of gelijk aan € 500.000 dienen begrotingsoverschrijdingen van 5% of meer met een minimum van € 10.000 door de raad voor het einde van het jaar middels begrotingswijziging te worden goedgekeurd.
- Van programma's waarin sprake is van een overschrijding van de totale lasten met meer dan € 500.000 dienen begrotingsoverschrijdingen van 5% of meer door de raad voor het einde van het jaar middels begrotingswijziging te worden goedgekeurd.
- Overschrijdingen waarvoor het volgens punt 1 en 2 nodig is een begrotingswijziging te maken maar waarvoor dat niet is gebeurd worden gemeld en toegelicht in de jaarrekening. Wanneer deze overschrijdingen passen binnen de beleidskaders van de raad is hierop de algemene lijn van toepassing en worden deze dus niet meegewogen in het accountantsoordeel.

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording dienen gemeenten afwijkingen ten opzichte van de begroting goed herkenbaar in de jaarrekening op te nemen en toe te lichten. Hierna volgt, op programmaniveau, een overzicht van de overschrijding op de lasten, waarbij de toevoegingen aan de reserves buiten beschouwing worden gelaten.

Lasten per programma	Begroting 2020 na wijziging	Rekening 2020	Overschrijding		
	Lasten	Lasten	Bedrag	Relatief	
Programma's					
Mens en samenleving	19.546.016	18.751.323	-794.693	0,00	%
Kunst, cultuur en erfgoed	1.292.307	947.639	-344.668	0,00	%
Leefomgeving en duurzaamheid	27.023.550	22.837.552	-4.185.998	0,00	%
Economie, toerisme en recreatie	11.515.490	16.807.698	5.292.208	45,96	%
Bestuur en dienstverlening	12.309.347	13.732.783	1.423.436	11,56	%

Bij de afzonderlijke programma's zijn er 2 overschrijdingen geconstateerd die de 5% te boven gaat. Hierop wordt hieronder nog een nadere toelichting gegeven. Bij de afzonderlijke programma's worden de opvallendste verschillen nader toegelicht.

Economie, toerisme en recreatie

In het kader van de coronacrisis zijn door het Rijk allerlei steunmaatregelen genomen. Een daarvan is de Tozo-regeling ter ondersteuning van zelfstandige ondernemers. De uitvoering van deze regeling is gebeurd door de Intergemeentelijke Sociale Dienst. Bij de eindafrekening van deze regeling blijkt dat in 2020 ruim € 1,7 mln aan uitkeringen is verstrekt. Hiertegenover staat de van de Rijk ontvangen bijdrage uit dit steunfonds. Voor zowel de baten als de lasten is dit niet budgettair verwerkt. Corona heeft ook zijn weerslag gehad op de "normale" bijstandsverlening. Waar er bij de tussenrapportage nog van uit werd gegaan dat er ten opzichte van de begroting

geen extra middelen nodig waren, blijkt eind 2020 toch een overschrijding van de uitkeringen met € 244.000. Een recht op een bijstandsuitkering kan niet worden geweigerd. Een overschrijding hiervan komt voor uit de normale bedrijfsvoering.

In de jaarrekening 2020 heeft nog een correctie plaatsgevonden binnen een tweetal reserves. Per saldo is deze mutatie budgettair neutraal. Een gemeentelijke bijdrage in de aanleg van het aquaduct over de A4, ad € 5 mln, zou gedekt mogen worden uit de bijdragen die ontvangen werden uit de ontwikkeling van het AgriFoodCentre Nieuw-Prinsenland. Door economische redenen heeft de ontwikkeling van dit AFCNP vertraging opgelopen. De dekking van de bijdragen voor het aquaduct is voor een bedrag van ruim € 3,1 mln uit de algemene reserve gekomen. Dit is in latere jaren niet meer gecorrigeerd. Een van de aanbevelingen uit een in begin 2021 gedaan onderzoek naar de stand van zaken van de AFCNP-gelden is om alsnog een correctie te maken. Deze correctie is in de jaarrekening meegenomen.

Bestuur en dienstverlening

Op 2 april 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met vorming van een steunfonds van 1 mln ten laste van de algemene reserve. De vorming hiervan is via dit programma gelopen en is budgettair neutraal. Verzuimd is om dit middels een begrotingswijziging budgettair te verwerken.

De definitieve toevoeging aan de pensioenvoorziening wethouders wordt laat in het jaar bekend en is de hoogte daarvan van diverse factoren, oa de rekenrente, afhankelijk. Vooraf zijn deze toevoegingen, gezien het specifieke karakter, moeilijk in te schatten. Daarnaast bleek bij de controle van de jaarrekening 2019 dat er voor niet alle voormalige wethouders actuele berekeningen zijn gemaakt. Voor een gedeelte is dit nog gecorrigeerd in de jaarrekening 2019, maar voor 2020 betekende dit nog een extra storting van € 228.000. Totaal was de in 2020 gerealiseerde storting € 361.000 hoger dan geraamd. De gemeente heeft de verplichting om de pensioenvoorziening op voldoende niveau te houden voor dekking van toekomstige pensioenaanspraken.

Archiefbeheer

Conform het bepaalde in artikel 3 van de Archiefverordening brengt het college jaarlijks verslag uit aan de gemeenteraad over de activiteiten ter uitvoering van artikel 30 van de Archiefwet. Dit artikel regelt hoe gemeenten moeten omgaan met de gemeentelijke archieven. Om de twee jaar maakt de gemeentearchivaris een volledig archiefinspectieverslag. Het volledig verslag over 2019 is ontvangen in maart 2020 en vastgesteld door het college op 7 april 2020. In dit jaarverslag wordt u middels de voortgangsrapportage 2020 geïnformeerd over de aanpak van de verbeterpunten welke door het college naar aanleiding van het inspectieverslag zijn vastgesteld. Deze paragraaf geeft op de hoofdlijnen de belangrijkste aspecten van deze voortgangsrapportage weer. In een afzonderlijke bijlage bij deze jaarstukken is de voortgangsrapportage 2020 opgenomen. Het is wettelijk verplicht de voortgangsrapportage onder de aandacht van de gemeenteraad te brengen alvorens dit toe te sturen aan de Provincie.

De aanbevelingen uit het archief inspectie verslag zijn in een intern actiepunten overzicht verwerkt en binnen de organisatie verder uitgezet. Met deze voortgangsrapportage wordt u geïnformeerd over de voortgang van deze interne actiepunten. Van de 13 actiepunten zijn er een drie afgerond. Er zijn drie punten, die nog niet gestart zijn, in afwachting van ontwikkelingen zoals wetgeving en de organisatieontwikkeling. De overige aanbevelingen zijn gestart en de planning is om deze nog dit jaar af te ronden.

Net zoals het archiefverslag is de voortgangsrapportage geënt op de Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) specifiek voor het archiefbeheer:

1. Lokale regelingen;
2. Interne kwaliteitszorg en toezicht;
3. Ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid papieren en digitale archiefbescheiden;
4. Specifieke eisen digitale archiefbescheiden;
5. Vernietiging, vervanging en vervreemding van archiefbescheiden;
6. Overbrenging van archiefbescheiden naar de archiefbewaarplaats;
7. Archiefbewaarplaatsen, archiefruimten en e-depots;
8. Ter beschikking stelling van naar archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden;
9. Rampen, calamiteiten en veiligheid;
10. Middelen en mensen.

Het voortgangsverslag 2020 betreft een moment opname. Naast de vastgestelde actiepunten zijn er steeds doorlopende ontwikkelingen die van invloed zijn op de 10 KPI's vanuit het horizontaal toezicht over de staat van de informatiehuishouding.

Begin 2022 wordt er een nieuw archiefinspectieverslag opgemaakt door de gemeentearchivaris over de stand van zaken met betrekking tot het archief- en informatiebeheer. In dit verslag worden alle 10 de KPI's weer onderzocht inclusief de resultaten van de interne actiepunten.

Paragraaf Grondbeleid

Algemeen

Grondbeleid draagt bij aan doelen van andere gemeentelijke beleidsvelden, zoals ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, economische ontwikkeling, werkgelegenheid en milieu.

In de op 29 januari 2009 door de gemeenteraad vastgestelde actualisatie van het grondbeleid is ingegaan op de instrumenten die ingezet kunnen worden en deze worden ingezet om de doelen te behalen. Inmiddels is op 25 maart 2021 de nota grondbeleid 2021 vastgesteld.

De Wro (Afdeling Grondexploitatie Wro, Grexwet) biedt de gemeente de mogelijkheid kostenverhaal, locatie-eisen en type woningbouw te regelen bij particuliere woningbouw. Ook worden 2 extra mogelijkheden geboden om kostenverhaal toe te passen. Namelijk via een privaatrechtelijk traject (anterieure en posterieure overeenkomst) en via een publiekrechtelijk traject (exploitatieplan en bouwvergunning).

Grondexploitatiecomplexen

Grondexploitatiecomplexen

De grondexploitatiecomplexen worden onderscheiden in complexen waarbij de gemeente een actieve grondpolitiek voert en complexen waarbij met een projectontwikkelaar een (anterieure) overeenkomst wordt gesloten om een nieuw bestemmingsplan te ontwikkelen. Bij een project waarbij een overeenkomst wordt gesloten, worden alle door de gemeente te maken kosten (in- en extern) betaald door de projectontwikkelaar zodat de gemeente bij deze projecten een beperkt risico loopt.

Indien bij actieve grondpolitiek projecten met een overschot werden afgesloten werd dit overschot gebruikt om investeringen te dekken of werd dit opgenomen in de algemene reserve. Ook zijn daarvoor in het verleden regelmatig bedragen uit nog lopende exploitaties onttrokken wanneer de zekerheid bestond dat er een overschot zou zijn bij het sluiten van de exploitatie (tussentijdse winstneming). Een tekort moest altijd al direct worden genomen hetgeen met name het geval was bij het bestemmingsplan De Pinas (voorheen Oostgroeneweg) te Dinteloord. Door de (achter ons liggende) economische recessie (kredietcrisis, eurocrisis) is de marktwaaarde van bouwrijpe grond gedaald en stagneerde de afname zodat het risico groter werd dat een plan met verlies werd afgesloten. Tot het begin van de kredietcrisis bedroeg de prijs voor alle bouwrijpe grond nog circa € 285,- exclusief BTW per m² terwijl die nu, op basis van taxatie, per locatie en type woningbouw verschilt. In 2019 is een nieuwe grondexploitatie geopend voor Welberg centrum. Ook deze grondexploitatie kende een tekort waarvoor een verliesvoorziening is getroffen.

Om het risico te beperken is het zaak dat alleen investeringen worden gedaan indien er zekerheid is dat bouwrijp gemaakte gronden ook worden verkocht op basis van de definitieve planvorming. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is rekening gehouden met tegenvallers zoals een daling van de marktprijs, vertraging in de uitvoering of wijzigingen in de planvorming.

Zoals reeds bij de begroting 2016 is aangegeven mag de gemeente Steenberghe geen rente meer toerekenen ten gunste van de gemeentebegroting. Overeenkomstig de richtlijnen van de commissie BBV mogen ten laste van exploitaties direct geen bedragen meer in de reserve ruimtelijke ontwikkeling worden gestort. Deze beleidswijzigingen leveren een voordeel op voor de exploitaties van de diverse plannen. Ook mogen verliesvoorzieningen niet meer in de grondexploitaties worden gestort. De grondexploitatie van De Pinas en Welberg centrum vertonen dus het volledig negatieve resultaat. Vanaf 1 januari 2016 zijn gemeenten bij een winstgevend plan eventueel belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting, hetgeen eveneens bij de begroting 2016 is aangegeven. Tevens dient bij een geraamd overschot op de einddatum, volgens door de commissie BBV opgestelde richtlijnen (berekeningen), winst direct te worden genomen. Belangrijke factoren die hierbij een

rol spelen zijn o.a. de fase tot waar het plan is ontwikkeld en de nog te verwachten risico's. Het voorzichtigheidsbeginsel moet hierbij in acht worden genomen.

Navolgend een overzicht van complexen en hun verwachte resultaat waarbij de gemeente een actieve grondpolitiek voert:

Complexen in exploitatie	Totaal geïnves- teerd	Totaal verkocht	(Tussen- tijdse) verlies/ winstne- ming	Boek- waarde 1-1-2021	Nog te inves- teren	% van tot.geïn- vesteerd	Nog te verkopen	% van totaal te ver- kopen	Resultaat op netto contante waarde	Verwacht resultaat pos. (= -)/ neg. (= +)
<i>Buiten de Veste</i>	6.716	10.143	117	-3.311	16.099	71%	13.603	57%	-709	-814
<i>De Pinas (voorheen Oostgroeneweg)</i>	6.162	4.583	-1.103	476	677	10%	1.161	20%	-7	-8
<i>Reinierpolder I (uitbreiding)</i>	2.638	2.362	62	339	1.886	42%	2.381	50%	-133	-156
<i>Centrumplan Welberg</i>	946	636		309	941	50%	883	58%	354	368
Totaal	16.461	17.724	-924	-2.186	19.604		18.027		-495	-610

De belangrijkste complexen in 2020 zijn:

Bestemmingsplan (BP) Buiten De Veste

Het bestemmingsplan voor geheel Buiten de Veste is in 2010 goedgekeurd. In het plan uit 2010 is woningbouw opgenomen binnen de waterkering die op basis van nieuwe wetgeving niet meer kan worden gerealiseerd. In 2017 is, rekening houdend met deze beperking, voor het resterende gedeelte een nieuw, grotendeels flexibel, bestemmingsplan gemaakt met directe bouwtitel. Dit bestemmingsplan is op 22 februari 2018 vastgesteld door de raad en inmiddels onherroepelijk. Aansluitend aan de bestaande gerealiseerde wijk is een gedeelte nader uitgewerkt voor woningbouwtypen waar vraag naar is. In de noordelijk gelegen tweede fase zijn 85 grondgebonden woningen en 23 appartementen in de vorm van een stadsboerderij voorzien. In Fase 1 heeft SoMa de 8 patiowoningen aan de Oost-Havendijk opgeleverd. Fase 2 is inmiddels ook nagenoeg gereed. De Langen & van den Berg heeft de 23 appartementen in de Stadsboerderij aan de Citadel opgeleverd, en SoMa heeft de resterende grondgebonden woningen opgeleverd. Aansluitend zijn de Citadel, Vesting en Lunet woonrijp gemaakt. Het laatste kavel voor 22 appartementen is in 2020 in optie gegeven aan Koers. In de exploitatieraming is ervan uit gegaan dat fase 2 in 2021 tot afronding komt.

Het bouwprogramma in fase 3a heeft inmiddels vorm gekregen: 47 grondgebonden woningen in verschillende prijscategorieën en 16 sociale huurwoningen. Met diverse partijen lopen er gesprekken over optieovereenkomsten, waaronder een initiatief voor Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO). In 2020 is fase 3a en een deel van fase 3b bouwrijp gemaakt. Voor fase 3b is voorlopig een programma aangenomen zoals in fase 2 en 3a wordt ontwikkeld. Deze zal in 2021 worden uitgewerkt.

Fase 4 is de laatste fase, welke qua planopzet uitgaat van inrichting met een hofje zoals bij de Citadel. Gezien de tot nu toe gehaalde dichtheid is het mogelijk dat het aantal toegestane woningen binnen het bestemmingsplan niet toereikend is. Bij het uitwerken van het programma wordt hier rekening mee gehouden. De ontwikkeling loopt naar verwachting tot en met 2026. De gronden binnen het plangebied zijn reeds in eigendom van de gemeente.

De per 1-1-2021 herziene grondexploitatie sluit in 2026 met een geraamd positief saldo van € 905.000. De gerealiseerde kosten waren binnen budget en geen aanleiding tot wijziging van de raming. De nog te realiseren opbrengsten zijn hoger ingeschat door prijsontwikkeling op de woningmarkt. Per saldo is de grondexploitatie € 750.000. positiever geworden ten opzichte van de Jaarrekening 2019. Gezien de verwachting dat de exploitatie met een positief saldo zal sluiten, heeft in 2017 een winstneming plaatsgevonden van € 25.800. Omdat de prijzen op de woningmarkt stijgen, en daarmee ook de grondprijzen, is het resultaat toegenomen en wordt er in 2020 een tussentijdse winst van € 91.100 genomen. Het resterende saldo in de grondexploitatie biedt voldoende dekking voor eventueel optredende risico's.

Bestemmingsplan (BP) De Pinas

Gezien de stagnerende vraag naar vrije kavelbouw is het bestaande bestemmingsplan Oostgroeneweg herzien. De naam is gewijzigd in bestemmingsplan De Pinas dat in 2017 is vastgesteld en onherroepelijk is. Alle gronden binnen het plangebied zijn reeds in eigendom van de gemeente.

De verkaveling is uitgewerkt. Er worden in totaal 110 woningen gerealiseerd in het gebied. Er zijn er inmiddels 101 kavels verkocht en in 2020 zijn daarvan de laatste 25 grondgebonden woningen opgeleverd door Van Grunsven en Huijsmans. Voor de overige 9 kavels is een optieovereenkomst gesloten met Huijsmans. Het woonrijp maken van fase 2 vordert gestaag. Op grond van eerder vastgestelde uitgangspunten is in de exploitatie voor de grondopbrengst van ca. 29.082 m² niet bouwrijpe grond aan de Noordlangeweg € 20,-/m² aangehouden. Deze grond kan in de toekomst wellicht worden gebruikt voor nieuwe ontwikkelingen zoals de reeds gerealiseerde ambulancepost. Er is tevens in 2018 een ontwerp voor huisvesting arbeidsmigranten ingediend.

De grondexploitatie sluit ongewijzigd in 2026 met een neutraal saldo. De grondexploitatie is niet significant gewijzigd.

Bestemmingsplan (BP) Reinierpolder 1 (uitbreiding)

Gezien de behoefte aan industriegrond is voor de uitbreiding Reinierpolder I ca. 9,5 ha grond aangekocht. Dit betreft de grond ten noorden en westen van het bestaande bedrijventerrein Reinierpolder I tot de Zeelandweg Oost en de A4. Op 30 september 2015 is het (totale) bestemmingsplan Reinierpolder goedgekeurd en is onherroepelijk. Naast een actualisatie voor de bestaande bedrijventerreinen Reinierpolder I en II is hierin ook opgenomen de 1e fase voor de uitbreiding van Reinierpolder I. In totaal kan er ca. 7,5 ha bouwrijpe grond worden uitgegeven waarvan ca. 4,7 ha in fase 1. Fase 1 heeft betrekking op de gronden ten noorden van het bestaande bedrijventerrein. Voor de exploitatie was ervan uitgegaan dat na realisatie van fase 1 aansluitend het gehele gebied zou kunnen worden ontwikkeld. Tot en met eind 2020 zijn er 13 kavels bouwrijpe grond verkocht, circa 70% van de oppervlakte.

Er is één optieovereenkomst gesloten. Daar waar er voorheen voornamelijk belangstelling voor kavels in de goedkope prijsklasse was, is nu ook een zichtlocatie verkocht. Voor realisatie van de tweede fase is overleg gevoerd met de provincie en de regio. De resterende tweede fase tussen de A4, de N257/ZO en het bestaande bedrijventerrein wordt gezien als strategisch uitgeefbare grond met een oppervlakte van ca. 3 ha. Uit marktonderzoek in de regio in 2016 door Stec, die ten grondslag ligt aan de afspraken met de Provincie, blijkt dat er overcapaciteit is en er de komende 10 jaar geen vraag is voor fase 2. Het uitgiftetempo van fase 1 bevestigt dit.

De gemeente is op zoek naar herbestemming van fase 2, maar hierover is nog geen duidelijkheid. Bij de Jaarrekening 2018 is fase 2 voorlopig afgewaardeerd tot agrarische waarde, conform de bestemming. Na de actualisatie van de grondexploitatie per 1-1-2021 laat fase 1 een positief resultaat zien van € 191.000 op eindwaarde. Fase 1 wordt € 42.000 negatiever, voornamelijk door tussentijdse winstneming. Gezien de verwachting dat de exploitatie met een positief saldo zou sluiten, heeft in 2017 een winstneming plaatsgevonden van € 27.500. Nu de verkoop gestaag vordert is het risico op de verkoop van kavels niet groot meer. In 2020 is een tussentijdse winst van € 34.900 genomen.

Bestemmingsplan (BP) Welberg centrum

Op het voormalige sportveld in het centrum van Welberg is een woningbouwlocatie gepland. Eind 2017 en begin 2018 is een verder interactief traject gevolg specifiek voor het onderdeel invulling autovrij dorpsplein. Hierbij kwam een aantal wensen naar voren zoals een pannaveldje en een speelberg. In 2018 is een bestemmingsplan, een stedenbouwkundig concept en een grondexploitatie opgesteld. Het bestemmingsplan is na een uitgebreid onderzoek naar flora en fauna en explosieven per 20-12-2018 gewijzigd vastgesteld. Het maakt de bouw van 24 woningen mogelijk, met behoud van een vleermuizenvliegroute. In de loop van 2019 is de grondexploitatie vastgesteld met een verlies van € 328.000. Ten behoeve van het plan is extra grondaankoop gedaan van de St. Anna Parochie ten behoeve van een toegangspad. Daarnaast wordt een bestaand, naastgelegen parkeerterrein en schoolplein opnieuw ingericht en openbaar toegankelijk gemaakt. Met de Pius X school is overeenstemming over de aanpassing aan het schoolplein. Het stedenbouwkundig plan is in overleg met betrokken partijen nader uitgewerkt. De maatregelen voor behoud van de vleermuizenvliegroute zijn uitgevoerd, met het opruimen van explosieven is gestart

en eind 2019 is het plan bouwrijp gemaakt. In 2020 zijn de kavels voor de rijwoningen verkocht aan ZeeLandGoed en Zwaluwe Projectontwikkeling. Er zijn 11 woningen opgeleverd en de overige rijwoningen zijn in aanbouw. Daarnaast zijn er vrije kavels te koop. In 2020 is één kavel verkocht en bebouwd. De overige drie kavels zijn nog beschikbaar. De gemeente neemt de inrichting van het openbaar gebied voor haar rekening. In 2020 is het Klaproosplein heringericht, in 2021 staan de bruggen aan de Kapelaan Kockstraat op de planning.

De exploitatie sluit in 2022 met een negatief saldo van € 368.000. Ten opzichte van de vastgestelde grondexploitatie is dit € 157.000 negatiever. Voor een deel komt dit door een hogere prijs per eenheid dan in de grondexploitatie opgenomen was door de gedetailleerdheid van het werk. Daarnaast was de raming in de grondexploitatie te laag doordat in 2020 de hoeveelheid met nieuw materiaal aan te leggen verharding te laag was opgenomen. De verliesvoorziening is met € 157.000 opgehoogd om het negatieve resultaat te dekken.

Projecten op basis van een (anterieure/ABA) overeenkomst:

Couверingepark (Molenweg, Ravelijnstraat)

Het bestemmingsplan Couверingepark bestaat uit de bouw van 83 woningen en een gezondheidscentrum aan de Molenweg op het terrein van de voormalige accordus-fabriek en de bouw van een woonzorgcomplex met ca. 60 wooneenheden op de voormalige locatie van het Princetuincollege aan de Ravelijnstraat. Tot op heden zijn er 40 woningen opgeleverd en bewoond. Dit project werd uitgevoerd door de Ontwikkelcombinatie Couверingepark, die bestond uit Aan de Stegge en Woningstichting Geertruidenberg. De woningbouw is in 2017 weer opgepakt door de ontwikkelcombinatie. Door de financiële problemen en de (achter ons liggende) economische recessie is stagnatie ontstaan in de verdere ontwikkeling van het plan. Na vele overleggen met diverse partijen had de ontwikkelcombinatie de herontwikkeling weer opgestart. In 2018 zijn er 13 woningen ontwikkeld. Die woningen zijn in 2019 opgeleverd, waarna in 2019 een deel woonrijp is gemaakt. Vervolgens is er een perceel in het plangebied verkocht aan woningcorporatie Stadlander. Op dit perceel zal Stadlander grondgebonden huurwoningen en huurappartementen ontwikkelen. De ontwikkelcombinatie WSG-Aan de Stegge heeft zich in 2020 ontvlochten en uit de diverse overleggen/onderhandelingen tussen WSG-Aan de Stegge en gemeente is een akkoord bereikt. De afspraken zijn beschreven in de vaststellingsovereenkomst ontbinding koop- en samenwerkingsovereenkomst Couверingepark. Aan de Stegge neemt de ontwikkeling geheel over van de voormalige combinatie.

Herengood Kruisland

Binnen het plangebied Herengood te Kruisland zijn 17 starterswoningen en 2 vrije sectorwoningen opgeleverd. In het plan is de sanering van een milieuhinderlijk bedrijf opgenomen waarvoor in de plaats 6 vrije sectorwoningen kunnen worden gebouwd.

Met de uitvoering van het plan is vertraging ontstaan ten gevolge van de economische recessie. De zes nog resterende te bouwen vrije sectorwoningen zijn deels gereed. Nadat de woningen gereed zijn, kan dit gedeelte van het plan woonrijp worden gemaakt.

Beltmolen Nieuw-Vossemeer

Dit plan voor 54 woningen op de voormalige agrarische gronden tussen de Hogedijk, Beltmolen en Dr. Vermetstraat te Nieuw-Vossemeer is opgestart door woningcorporatie Thuisvester. Eind 2011 zijn 12 starterswoningen opgeleverd. In verband met de economische recessie is ook hier stagnatie ontstaan voor verdere woningbouw.

BVR ontwikkeling heeft de realisatie van het plan voor de nog resterende 44 te bouwen woningen overgenomen van Thuisvester. BVR zal deze in twee fases realiseren. In de eerste helft van 2019 is gestart met de bouw van 17 woningen. Na de oplevering van deze woningen is de openbare ruimte in 2020 woonrijp is gemaakt. Inmiddels is de volgende fase gestart.

Plan Landgoed Westcreecke Dinteloord

Dit plan bestaat uit de aanleg van een landgoed met waterpartijen en vijf landhuizen. Het bos en de waterpartijen, die openbaar toegankelijk zijn, zijn reeds aangelegd. Het plan is bouwrijp gemaakt en een landhuis heeft zich gevestigd. Door de economische recessie de afgelopen jaren was de verdere verkoop van de landhuizen gestagneerd. De belangstelling voor dergelijke landhuizen neemt nu weer toe en er zijn nu nog 2 bouwkvavels te koop.

Olmentuin te Steenbergen

Plan Olmentuin is geprojecteerd op de locatie van een taxibedrijf aan de Olmendreef dat naar een andere locatie in Steenbergen verhuist. Op de vrijkomende locatie en de landbouwgronden ten zuiden daarvan ontstaat hierdoor ruimte voor de ontwikkeling van een nieuwe woonwijk. Olmentuin te Steenbergen wordt een duurzame, energieneutrale wijk tussen het groen met een gemeenschappelijke binnentuin en kas als ontmoetingsplaats. Het bestemmingsplan is in juni 2018 vastgesteld. Begin 2021 wordt het plan bouwrijp gemaakt, waarna in de loop van 2021 zal de bouw zal starten.

Hof van Engelbrecht

Dit plan is geprojecteerd op de locatie van de voormalige bloembollenbedrijf aan de Eerste Boutweg in Kruisland. Het agrarisch bedrijf is beëindigd en de bedrijfslocatie wordt herontwikkeld naar een woningbouwlocatie. Met uitzondering van de huidige bedrijfswoning is alles gesloopt. Het woningbouwprogramma bestaat uit twee vrijstaande woningen, 6 levensloopbestendige woningen en de omzetting van de bedrijfswoning naar een particuliere vrijstaande woning. Het bestemmingsplan is onherroepelijk, de 2 vrijstaande woningen zijn opgeleverd. In 2020 is de ontwikkelaar Sprangers failliet gegaan, waarna Reuvers ontwikkeling en bouw het plan via de curator heeft overgenomen. Eind 2020/begin 2021 is het plan bouwrijp gemaakt waarna begin 2021 is aangevangen met de bouw van de 6 levensloopbestendige woningen. Na oplevering van alle woningen zal de openbare ruimte worden ingericht.

Paragraaf Verbonden partijen

Algemeen

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de bestuurlijke, beleidsmatige en financiële belangen en risico's van de gemeente als gevolg van banden met externe rechtspersonen, waarin de gemeente zowel financieel deelneemt als zeggenschap heeft.

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee de gemeente een bestuurlijke én financiële band heeft. Van een bestuurlijke band is sprake indien de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij. Een financieel belang is aan de orde als de gemeente financieel kan worden aangesproken wegens het functioneren van de verbonden partij of wanneer de gemeente geld kan kwijtraken bij een faillissement van een verbonden partij.

Vormen van verbonden partijen zijn:

Verbonden partijen met een privaatrechtelijk karakter

Bij deze verbonden partijen is er sprake van financiële en/of bestuurlijke belangen (zeggenschap) van de gemeente in private rechtspersonen zoals vennootschappen (Naamloze Vennootschap (NV), Besloten Vennootschap (BV)), stichtingen en verenigingen. Gemeenten kunnen ook participeren in instellingen zonder eigen rechtspersoonlijkheid. Deze instellingen vallen onder de rechtspersoonlijkheid van de instelling waar zij deel van uitmaken.

Verbonden partijen met een publiekrechtelijk karakter

Bij deze verbonden partijen gaat het om deelname van de gemeente aan gemeenschappelijke regelingen op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De Wgr is in essentie het wettelijk kader voor de -vrijwillige- samenwerking tussen gemeenten en/of provincies voor uitvoering van lokale taken.

Er zijn verschillende varianten voor een gemeenschappelijke regeling. De zwaarste vorm is een gemeenschappelijke regeling met een openbaar lichaam en heeft de status van een rechtspersoon. De lichtere vormen zijnde een gemeenschappelijk orgaan, de centrumgemeente-variant en de samenwerkingsovereenkomst zijn gemeenschappelijke regelingen zonder eigen rechtspersoonlijkheid en derhalve in formele zin geen verbonden partij.

Nota Verbonden Partijen

De gemeenteraad van Steenbergen heeft op 24 september 2015 de nota Verbonden Partijen - zes kaderstellende spelregels vastgesteld. In deze in regionaal verband opgestelde notitie zijn spelregels opgenomen om een betere beheersbaarheid van de samenwerkingsverbanden en een vergroting van de invloed van de gemeenteraden te bewerkstelligen.

De zes kaderstellende spelregels voor de Verbonden Partijen betreffen:

1. Bij het aangaan van een verbonden partij leggen de deelnemers nadrukkelijk vast hoe de informatievoorziening (frequentie, vorm en inhoud) dient te verlopen en welke evaluatiemomenten er zijn.
2. Er dient een tijdige, juiste en volledige (actieve) informatiestroom op gang te worden gebracht, die het mogelijk maakt verantwoording af te leggen en die de raad in positie brengt om (gevraagde) nieuwe kaders te stellen. Zowel het college, de verbonden partij als de gemeenteraad zelf dienen hierin hun verantwoordelijkheid te nemen.
3. Gemeenten bundelen de krachten en dragen samen zorg voor integrale aansturing. Zowel ambtelijke als bestuurlijke voorbereiding gebeurt (deels) gezamenlijk met ruimte voor lokale aanvullingen, waarbij één bepaalde gemeente per verbonden partij de leiding neemt.
4. Jaarlijks in november sturen deelnemers van de verbonden partij richtlijnen aan de verbonden partij waarop de beleidsmatige en financiële kaders gebaseerd dienen te worden. In de kaderbrief geeft de gemeenschappelijke regeling op hoofdlijnen de uitgangspunten voor de begroting aan. Voor NV's en BV's gelden uiteraard de bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek (BW).
5. De ontwerpbegroting wordt uiterlijk 15 april door de gemeenschappelijke regeling naar de deelnemers gestuurd. De zienswijzen van de deelnemers dienen uiterlijk 1 juli door de gemeenschappelijke regeling te zijn ontvangen.
6. Vierjaarlijks is de gemeenschappelijke regeling verplicht om een meerjarenbeleidsplan op te stellen. Het meerjarenbeleidsplan, dat bij aanvang van een nieuwe raadsperiode wordt

opgesteld, is samen met de jaarrekening de basis om de resultaten van de gemeenschappelijke regelingen over een periode van vier jaar te evalueren.

BBV

Het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is ook van toepassing op de gemeenschappelijke regelingen, voor zover zij een eigen begroting en jaarrekening moeten opstellen. Voor de gemeenschappelijke regelingen gelden de nieuwe BBV-regels vanaf de begroting 2018.

Artikel 15 van het BBV schrijft over de paragraaf verbonden partijen het volgende voor:

1. De paragraaf betreffende de verbonden partijen bevat ten minste:
 - a de visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen
 - b de lijst van verbonden partijen
2. In de lijst van verbonden partijen wordt ten minste de volgende informatie opgenomen:
 - de naam en de vestigingsplaats
 - het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
 - de veranderingen die zich hebben voorgedaan gedurende het begrotingsjaar in het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft
 - de eventuele risico's van de verbonden partij
 - het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het eind van het begrotingsjaar
 - het resultaat van de verbonden partij

Financiële gegevens

Uitgangspunt is dat financiële gegevens over 2020 worden vermeld. Als deze niet bekend zijn dan worden de financiële gegevens over 2019 opgenomen.

Lijst verbonden partijen van de gemeente Steenberghe

De verbonden partijen van onze gemeente zijn, conform het BBV, gesplitst in:

Gemeenschappelijke regelingen:

1. Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB)
2. Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg West-Brabant (GGD)
3. Werkvoorzieningschap West-Noord-Brabant (WVS-groep)
4. Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV)
5. Gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant (RBW, hieronder o.a. Rewin en KCV)
6. Gemeenschappelijke regeling Programma voorkoming schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten (VSV en RBL)
7. Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB)
8. Intergemeentelijke Sociale Dienst Brabantse Wal (ISD BW)
9. West-Brabants Archief (WBA)

Vennootschappen en coöperaties:

1. NV Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG)
2. NV Brabant Water

Stichtingen en verenigingen:

1. Stichting Samenwerken
2. Stichting inkoopbureau West-Brabant

Overige verbonden partijen:

N.v.t.

Op de volgende pagina's is een uitgebreide lijst opgenomen van alle verbonden partijen die onze gemeente heeft.

Gemeenschappelijke regelingen:

1. Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB)

Vestigingsplaats	Tilburg
Openbaar belang	Binnen de gemeenschappelijke regeling werken de deelnemende gemeenten samen ten behoeve van de goede behartiging van de zorg voor de veiligheid van en de hulpverlening aan de burgers in hun werkgebied. Dit in het bijzonder bij de voorbereiding op en het bestrijden van ongevallen en rampen. De missie luidt: <i>Samen maken wij onze regio veiliger.</i> <i>“Wij zijn een krachtige en gerespecteerde speler in het veld van fysieke veiligheid. Wij stimuleren dat de samenleving bewust met risico's om kan gaan. Wij helpen om goede afwegingen te maken door onze expertise actief te delen en treden slagvaardig en vakbekwaam op. Wij zijn betrouwbaar omdat we altijd hulp bieden of een handelingsperspectief geven.”</i>
Betrokkenen	Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Midden en West-Brabant is een gemeenschappelijke regeling van de 24 gemeenten. Dit valt samen met het werkgebied van de politieregio Midden- en West-Brabant.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit leden van de deelnemende gemeenten, elk lid heeft één stem in de vergadering. De gemeenteraad wijst hiervoor de burgemeester, een wethouder of een raadslid aan als lid. Het dagelijks bestuur bestaat uit een voorzitter en zes andere leden. Deze zes leden worden als volgt aangewezen: • Twee leden die ook lid zijn van de Bestuurscommissie Geneeskundige Hulpverlening • Twee leden die ook lid zijn van de Bestuurscommissie Regionale Brandweer • Twee leden die ook lid zijn van het dagelijks bestuur van de Politieregio Midden- en West-Brabant.
Financieel belang	Programma Leefomgeving en Duurzaamheid Vanaf 2019 is sprake van een actualisatie van het kostenverdeelmodel, zodat de bijdrage beter aansluit bij de bijdrage die gemeenten krijgen vanuit het gemeentefonds. Om te voorkomen dat er te grote verschillen ontstaan in de gemeentelijke bijdragen, is er gekozen voor een overgangperiode van 3 jaar. Voor het jaar 2020 bedraagt de bijdrage totaal €1.340.000,-
Risico's	Risicomanagement is een belangrijk instrument voor de Veiligheidsregio. Hierop wordt dan ook veel aandacht aan besteed. Het proces is effectief ingericht, het gehele proces, van identificatie tot en met evaluatie van beheersmaatregelen, wordt consequent doorlopen. De belangrijkste risico's zijn vastgelegd in een risicomatrix. De jaarstukken 2020 bevat de volgende belangrijke risico's: beschikbaarheid van voldoende vrijwilligers, Chemiepack, continuïteit en beheerskosten ICT, organisatie doorontwikkeling, tweede loopbaanbeleid, de Omgevingswet en WNRA en Europese deeltijdrichtlijn. De Veiligheidsregio heeft geen algemene reserve. Doet een risico zich voor dan dragen de gemeenten de nadelige financiële gevolgen.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2020 € 16.908.000,-, eind 2020 € 15.506.000,- Vreemd vermogen begin 2020 € 25.490.000,-, eind 2020 €21.663.000,- Resultaat 2020 € 3.326.000,-, voordelig. Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de voorlopige jaarrekening 2020.

2. Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijk Gezondheidsdienst West-Brabant (GGD)

Vestigingsplaats	Breda
Openbaar belang	Zorg te dragen voor minimaal de uitvoering van de wettelijk aan de gemeente opgedragen taak van collectieve preventie en inhoud te geven aan de voor de deelnemende gemeenten noodzakelijke en de door de deelnemende gemeenten gewenste samenwerking op het terrein van de openbare gezondheidszorg en de preventieve gezondheidszorg.
Doel	Het behartigen van de belangen van de gemeenten op het gebied van de publieke gezondheid.
Betrokkenen	De volgende gemeenten nemen deel: Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert.

Bestuurlijk belang	Binnen de GGD worden twee bestuursorganen onderscheiden: • Algemeen bestuur: hierin hebben vertegenwoordigers van alle gemeenten zitting, aangevuld met twee vertegenwoordiger namens de GGD • Dagelijks bestuur: vanuit het algemeen bestuur heeft minimaal een viertal personen tevens zitting in het dagelijks bestuur, aangevuld met 2 bestuursleden op basis van deskundigheid.
Financieel belang	Programma Mens & Samenleving De gemeente Steenbergen heeft in zijn jaarrekening 2020 de volgende bijdragen verantwoord: • Bijdrage aan GGD in kosten openbare gezondheidszorg: € 261.864,- • Bijdrage in kosten jeugdgezondheidszorg: € 223.071,-
Risico's	Volgens de uitgevoerde risicoanalyse door de GGD bedraagt het benodigde weerstandsvermogen € 2.481.000. De weerstandsratio komt uit op 0,62.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2020 € 4.712.000,- , eind 2020 € 5.717.000,- Vreemd vermogen begin 2020 € 10.979.000,- , eind 2020 € 21.827.000,- Resultaat 2020 € 797.000,-, voordelig.

3. Gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap West-Brabant (WVS-groep)

Vestigingsplaats	Roosendaal
Openbaar belang	Verzorgt voor de 9 deelnemende gemeenten de sociale werkvoorziening in West-Brabant.
Doel	De WVS-groep heeft als missie dat zij als maatschappelijke organisatie mensen kansen biedt om zichzelf door middel van arbeid te ontwikkelen met als doel het vinden van regulier werk of werk in een (meer) beschutte omgeving. De WVS-groep voert haar missie uit in aansluiting op het gemeentelijke beleid van de in de gemeenschappelijke regeling betrokken gemeenten om de sociale werkvoorziening regionaal aan te pakken. De gemeente Steenbergen participeert dus om invulling te geven aan zijn wettelijke verplichting op een wijze die tevens leidt tot de realisatie van efficiencywinst.
Betrokkenen	In de gemeenschappelijke regeling nemen de volgende gemeenten deel: Bergen op Zoom, Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert.
Bestuurlijk belang	De negen gemeenten uit het werkgebied West Noord-Brabant hebben één afgevaardigde in het Algemeen Bestuur, plus een secretaris. Daarnaast is sprake van een Dagelijks Bestuur waarin vertegenwoordigers uit drie gemeenten worden gekozen, aangevuld met een secretaris en een adviseur.
Financieel belang	Programma Economie, toerisme en recreatie Met ingang van 1 januari 2008 ontvangt de gemeente het decentraal budget Wet Sociale Werkvoorziening. In principe wordt aan het werkvoorzieningschap een bijdrage betaald voor een minimumaantal te plaatsen Standaard Eenheden WSW werknemers. Indien dit aantal en de vergoeding per SE niet afwijkt van de door het rijk vastgestelde aantallen en bedragen zal er geen manco ontstaan tussen het ontvangen budget en de door de gemeente te betalen bijdragen. Aansluitend op de missie van de WVS-groep, verstrekt de gemeente een financiële bijdrage per SW-medewerker uit de gemeente Steenbergen. Over 2020 bedroeg de totale gemeentelijke bijdrage € 319.796,-.
Risico's	Een belangrijk risico betreft het risico dat de werkelijke uitstroom niet in de pas loopt met de fictieve uitstroom (volgens het landelijk rekenmodel). Hierdoor loopt WVS-Groep het risico dat het landelijk budget onder druk komt te staan door meer vraag. Het kan zo zijn dat de fictieve bijdrage SW hierdoor naar beneden wordt bijgesteld.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2020 € 6.873.000,- , eind 2020 € 9.149.000,- Vreemd vermogen begin 2020 € 17.280.000,- , eind 2020 € 17.761.000,- Resultaat 2020 € 4.136.000,-, voordelig. Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2020.

4. Gemeenschappelijke regeling Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV)

Vestigingsplaats	Tilburg
Openbaar belang/doel	Het openbaar lichaam heeft tot doel het verlenen of doen verlenen van ambulancezorg.
Betrokkenen	De Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord is een gemeenschappelijk regeling van de gemeenten in het werkgebied Midden en West-Brabant (24 gemeenten) en van de gemeenten in het werkgebied Brabant-Noord (17 gemeenten).
Bestuurlijk belang	Het bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter. Het Algemeen Bestuur bestaat uit één vertegenwoordiger per deelnemende gemeente. Het Dagelijks Bestuur, bestaande uit de voorzitter en maximaal 5 leden, worden uit en door het Algemeen Bestuur aangewezen. De voorzitter wordt aangewezen uit het midden van het Algemeen Bestuur en is zowel voorzitter van het Algemeen Bestuur als het Dagelijks Bestuur.
Financieel belang	Programma Mens & Samenleving In de regeling is niet opgenomen hoe de door de deelnemende gemeenten te betalen bijdrage wordt bepaald, maar geschiedt op basis van een bedrag per inwoner. Voor het jaar 2020 is geen gemeentelijke bijdrage nodig geweest.
Risico's	Het weerstandsvermogen is voldoende om de in de beleidsbegroting genoemde risico's op te vangen.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2020 € 14.040.000,-, eind 2020 € 13.738.000,- Vreemd vermogen begin 2020 € 25.506.000,-, eind 2020 € 25.744.000,- Resultaat 2020: € 174.000,-. Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2020.

5. Gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant (RWB)

Vestigingsplaats	Etten-Leur
Openbaar belang	Intergemeentelijke samenwerking om te komen tot een strategische agenda en een strategische visie.
Doel	Door samenwerking bij bovengemeentelijke beleidsmatige en strategische vraagstukken een bijdrage te leveren aan het realiseren van gemeentelijke en regionale doelstellingen. Daarnaast zijn de volgende samenwerkingsverbanden in deze nieuwe gemeenschappelijke regeling ondergebracht: KCV (Kleinschalig Collectief Vervoer), Regiobureau Breda, Milieu & Afval Regio Breda, GGA (GebiedsGerichteAanpak) en het Loopbaancentrum West-Brabant. Daarnaast is hierin ook de NV Rewin opgenomen.
Betrokkenen	De deelnemende gemeenten (19 stuks) zijn: Aalburg, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Tholen, Werkendam, Woensdrecht, Woudrichem en Zundert.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur wordt gevormd door de 19 gemeenten. Het college van iedere deelnemende gemeente wijst één lid en één plaatsvervangend lid aan. De leden van de West-Brabantse Vergadering (het AB) hebben elk een stem van gelijk gewicht. Besluiten met betrekking tot de begroting en de jaarrekening worden genomen met tenminste 10 stemmen voor, welke stemmen tenminste de helft van het aantal inwoners van het gebied plus 1 vertegenwoordigen.
Financieel belang	Programma Bestuur en Dienstverlening/Mens & Samenleving/Economie, toerisme en recreatie De gemeentelijke bijdrage is voor wat het algemene deel betreft gebaseerd op het inwoneraantal op 1 januari van het jaar, voorafgaand aan dat waarvoor de bijdrage verschuldigd is. Naast de algemene bijdrage is de bijdrage afhankelijk van de activiteiten waaraan wordt deelgenomen. Voor het jaar 2020 bedraagt de bijdrage RWB € 95.821,-. Daarnaast is afzonderlijk voor het KCV ad € 379.450,- aan structurele bijdrage betaald.
Risico's	Het grootste risico is het risico dat de subsidieverstrekkers niet akkoord gaat met de verantwoording van de subsidie, waardoor een onvoorzien tekort kan ontstaan. De kans dat dit gebeurt wordt ingeschat op minder dan 5%, maar het kan wel om aanzienlijke bedragen gaan. De RWB heeft geen reserves opgebouwd die kunnen dienen voor het opvangen van de risico's.

Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2020 € 1.000.000,-, eind 2020 € 817.000,- Vreemd vermogen begin 2020 € 5.212.000,-, eind 2020 € 7.669.000,- Resultaat 2020 € 423.000,- , voordelig. Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2020.
--	---

6. Gemeenschappelijke regeling Programma voorkoming schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten (VSV en RBL)

Vestigingsplaats	Breda
Openbaar belang/doel	De gemeenschappelijke regeling is aangegaan met als doel het behartigen van de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de uitvoering van de Leerplichtwet 1969 en de Regionale Meld en Coördinatiefunctie. De gemeente Steenbergen mandateert alleen de bevoegdheid op het gebied van uitvoeringsniveau 1 (toezicht op de naleving van de Leerplichtwet 1969 en de registratie van voortijdig schoolverlaters) aan het gemeenschappelijk orgaan.
Betrokkenen	De gemeenten in de regio West-Brabant bestaande uit de gemeenten Aalburg, Alphen-Chaam, Baarle Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Halderberge, Etten-Leur, Geertruidenberg, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Werkendam, Woensdrecht, Woudrichem en Zundert.
Bestuurlijk belang	Het gemeenschappelijk orgaan bestaat uit de aangewezen leden van het college van Burgemeester en Wethouders van alle deelnemende gemeenten en wijzen uit hun midden een voorzitter, alsmede plaatsvervanger, aan.
Financieel belang	Programma Mens & Samenleving De gemeente draagt naar rato van het aantal inwoners van 5 tot 23 jaar (per 1 januari van het voorgaande begrotingsjaar) bij in de zowel de personeelskosten als de uitvoeringskosten die verbonden zijn aan de uitvoering van de taken van het Programma. Voor het jaar 2020 bedraagt de bijdrage € 12.862,-
Risico's	Er zijn geen risico's in beeld.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Geen eigen vermogen . Hierop wordt wel jaarlijks het overdeeld jaarrekeningresultaat verantwoord. Geen vreemd vermogen Resultaat 2020 € 131.316,- . Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de voorlopige jaarrekening 2020.

7. Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB)

Vestigingsplaats	Tilburg
Openbaar belang	Op 1 juni 2013 is de Omgevingsdienst MWB (OMWB) gestart, als één van de 29 Omgevingsdiensten in Nederland. De OMWB is een gemeenschappelijke regeling, opgericht door 27 gemeenten en de provincie Noord-Brabant. Deze participeren in de Gemeenschappelijke Regeling. De gemeenten en provincie zijn zowel eigenaar als opdrachtgever van de OMWB. De gemeenschappelijke regeling OMWB kent een Algemeen en een Dagelijks Bestuur. Het bestuur vergadert 4 a 5 keer per jaar. Het bestuur stelt de inhoudelijke en financiële kaders voor de organisatie vast. De omgevingsdienst is belast met de uitvoering van het verplichte Landelijke Basispakket, het vervullen van een adviserende taak op het terrein van de vergunningverlening, toezicht en handhaving, alsmede een coördinerende en afstemmende taak tussen deelnemers.
Doel	In het Besluit Omgevingsrecht van 1 juli 2017 (BOR) is bepaald dat de Omgevingsdienst in opdracht van de 28 bevoegde gezagen een adequate uitvoering geeft aan de taken vergunningverlening, toezicht en handhaving voor milieu- en andere omgevingsrechtaken. De taken van de dienst zijn in het BOR vastgelegd, het zogenoemde wettelijke basistakenpakket (BTP). Naast de wettelijke basistaken die aan de dienst zijn opgedragen hebben de bevoegde gezagen de vrijheid om verzoektaken met betrekking tot milieu en ook andere beleidsvelden op te dragen aan de dienst. Bijvoorbeeld ten aanzien van ruimtelijke

	ordering en bouw. In 2019 is de verhouding tussen wettelijke basistaken en verzoektaken ongeveer 80% - 20%.
Betrokkenen	Betrokkenen zijn de provincie Noord-Brabant alsmede de gemeenten Alphen-Chaam, Altena, Baarle Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Halderberge, Heusden, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Tilburg, Waalwijk, Woensdrecht en Zundert.
Bestuurlijk belang	De colleges van B en W en Gedeputeerde Staten zijn deelnemers in de gemeenschappelijke regeling. Gezamenlijk vormen zij het Algemeen Bestuur, waarin iedere deelnemer met één wethouder/ burgemeester en gedeputeerde deelneemt. Het AB heeft de rol van eigenaar en is verantwoordelijk voor de continuïteit, de kwaliteit en het financieel beheer van de OMWB. Kernachtig gezegd: het AB heeft een kaderstellende en toezichhoudende rol. Het AB stelt de begroting en de jaarrekening vast. Voor de jaarlijkse begroting geldt een zogenoemde zienswijze procedure, waarbij de gemeenten en provincie in de gelegenheid zijn een inhoudelijke reactie in te brengen op de begroting. Uit het AB wordt een DB benoemd. De DB leden maken deel uit van het AB. De vergaderingen van het AB worden door het DB voorbereid. Het DB neemt ook bestuursbesluiten die geen besluitvorming in het AB behoeven, dit conform hetgeen is bepaald in de Gemeenschappelijke Regeling. Op 15 december 2017 heeft het AB een besluit genomen over een duurzame financiering van de OMWB. De grondslag daarvoor is de zogenoemde MWB norm. Deze norm heeft betrekking op de uitvoering van de wettelijke basistaken van de dienst. In de wettelijke basistaken kan onderscheid worden gemaakt tussen enerzijds inrichtinggebonden taken en anderzijds de niet inrichtinggebonden taken (resp. categorieën 1-7 en 8-11 van het Besluit Omgevingsrecht van 1 juli 2017). De ruggengraat van de MWB norm wordt gevormd door het Inrichtingen Bestand en het door het AB vastgestelde ambitieniveau voor de niet inrichtinggebonden taken. Jaarlijks stelt het AB de tarieven voor de declarabele uren vast. De norm voor declarabiliteit is thans gemiddeld 1350 declarabele uren per medewerker in het primair proces. Dit is het uitgangspunt voor de begroting. De OMWB heeft een risicoreserve. Deze reserve is gebaseerd op de jaarlijks door het AB -via de begroting- vast te stellen risico analyse.
Financieel belang	Programma Leefomgeving en duurzaamheid De gemeente draagt op basis van vastgelegde tarieven en/of productprijzen per geleverde prestaties/ inzet. Een eventueel negatief resultaat kan naar rato van ieders afname (=omzet) ten laste van de deelnemers worden gebracht. We zijn in het verleden geconfronteerd met negatieve resultaten. Met de uitvoering van het plan "Huis op Orde" en het uitvoeren van bezuinigingen wordt getracht te komen tot een adequate bedrijfsvoering. Dit biedt echter geen garantie dat er niet opnieuw sprake kan zijn van incidentele dan wel structurele prijsverhogingen of incidentele/structurele verhogingen van onze bijdrage aan de OMWB.
Risico's	In de jaarrekening 2020 is een actuele inschatting van de huidige risico's opgenomen. Deze bevat de volgende belangrijke risico's: inhuur versus vast personeel, transitie organisatie, problematiek arbeidsmarkten en de Omgevingswet. De weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve. De algemene reserve bedraagt ultimo 2020 € 1.546.000. Uitgaande van het actuele risicoprofiel van € 1.475.000 is de weerstandsratio 1,05. Dit wordt gekwalificeerd als 'voldoende'. In de jaarrekening 2019 bedroeg de weerstandsratio 1,05 ('voldoende').
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2020 € 1.910.000,- , eind 2020 € 1.843.000,- Vreemd vermogen begin 2020 € 3.880.000,- , eind 2020 € 3.420.000,- Resultaat 2020 € 542.000,-, voordelig. Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de voorlopige jaarrekening 2020.

8. Gemeenschappelijke regeling Intergemeentelijk Sociale Dienst Brabantse Wal (ISD BW)

Vestigingsplaats	Bergen op Zoom
Doel	De gemeenschappelijke regeling heeft tot doel de regionale uitvoering van de regelingen op het gebied van bijstandsverlening, werkgelegenheid en inkomensvoorzieningen.
Betrokkenen	Deelnemers in de gemeenschappelijke regeling zijn de gemeenten Bergen op Zoom, Steenbergen en Woensdrecht.

Bestuurlijk belang	Het gemeenschappelijk orgaan bestaat uit de door de deelnemende colleges van burgemeester en wethouders aangewezen wethouder van de deelnemende gemeente. Zij benoemen uit hun midden een voorzitter. Besluiten van het gemeenschappelijk orgaan worden bij gewone meerderheid van stemmen genomen. De leden uit de gemeenten Woensdrecht en Steenbergen hebben beide één stem, het lid van de gemeente Bergen op Zoom heeft 2 stemmen.
Financieel belang	Programma Economie, toerisme en recreatie De bijdrage aan de regeling is gebaseerd op de verdeelsleutel "klantenaantal". Voor het jaar 2020 bedraagt de bijdrage € 1.214.186,-.
Risico's	Risico's bevinden zich in de formatie van medewerkers en de automatisering van systemen.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	De GR heeft geen eigen en vreemd vermogen.

9. Gemeenschappelijke regeling West-Brabants Archief (WBA)

Vestigingsplaats	Bergen op Zoom
Doel	Het WBA draagt bij aan een efficiënte en effectieve borging van digitale informatie voor de bedrijfsvoering, verantwoording en controlebaarheid nu en voor erfgoed in de toekomst. Het WBA faciliteert de gemeenten in het maken van een omslag naar digitale archivering en informatievoorziening.
Betrokkenen	In de gemeenschappelijke regeling nemen de volgende gemeenten deel: Bergen op Zoom, Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur wordt gevormd door de deelnemende gemeenten. Het college van iedere deelnemende gemeente wijst één lid en één plaatvervangend lid aan. Deze worden benoemd voor een periode gelijk aan de zittingsduur van het college. Het algemeen bestuur vergadert minimaal 2 maal per jaar.
Financieel belang	Programma Bestuur en dienstverlening De bijdrage aan de regeling is gebaseerd op de verdeelsleutel "aantal strekkende meters archief" zoals die in de archiefbewaarplaats opgenomen dienen te zijn. Voor het jaar 2020 bedraagt de bijdrage € 127.097,-
Risico's	Qua risico's heeft het WBA te maken met drie categorieën, nl. imagorisico, veiligheidsrisico en bedrijfsvoeringsrisico. Het imagorisico heeft betrekking op het niet (kunnen) voldoen aan de verwachtingen van de deelnemers. Het gaat dan specifiek om het uitoefenen van het archieftoezicht en de dienstverlening via rond het Edepot. Het veiligheidsrisico betreft het niet of onvoldoende kunnen voldoen aan de nieuwe privacywetgeving en de eisen voor informatiebeveiliging zoals die worden gesteld in wet- en regelgeving en door de deelnemende gemeenten. Het bedrijfsvoeringsrisico behelst het niet kunnen leveren van overeengekomen dienstverlening t.g.v. een hoog ziekteverzuim.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2020 € 337.555,- , eind 2020 € 128.073,- Vreemd vermogen begin 2020 € 1.232.585,- , eind 2020 € 69.859,- Resultaat 2020 € 245.296,- voordelig. Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de voorlopige jaarrekening 2020.

Vennootschappen en coöperaties:

1. NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vestigingsplaats	Den Haag
Doel	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Toelichting: het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.
Betrokkenen	Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut (publieke sector).
Bestuurlijk belang	De gemeente Steenbergen heeft geen zetel in het bestuur van de BNG. De gemeente heeft als aandeelhouder wel stemvergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	Programma Bestuur en dienstverlening De bank is een structuurvennootschap. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een waterschap. De gemeente Steenbergen bezit 11.583 aandelen van € 2,50 per aandeel (0,02% van het totale aantal van 55.690.720 aandelen). Gedurende het begrotingsjaar hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank. (Hierbij is het gevolg van een eventuele gemeentelijke samenvoeging buiten beschouwing gelaten.) Het verwachte dividend over 2020 is voor de gemeente Steenbergen € 20.965,- (€ 1,81 per aandeel).
Risico's	De bank beschikt over een uitgebreid risicomodel, waarmee alle risico's goed in beeld zijn en binnen de (wettelijke) normen blijven. Ook de beheersmaatregelen zijn op orde.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2020 € 4.877 miljoen, eind 2020 € 5.097 miljoen. Vreemd vermogen begin 2020 € 144.802 miljoen, eind 2020 € 155.262 miljoen Resultaat 2020 € 221 miljoen. De volatiliteit op de financiële markten zal dit jaar naar verwachting groot blijven. Dat maakt het doen van voorspellingen over het verwachte nettoresultaat 2021 niet verantwoord. Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2020.

2. NV Brabant Water

Vestigingsplaats	Den Bosch
Doel	Het primaire doel is het verzorgen van een betrouwbare en zuivere watervoorziening voor iedereen in het werkgebied van Brabant Water.
Betrokkenen	De aandelen van Brabant Water zijn nagenoeg geheel in handen van de Brabantse gemeenten en de provincie Noord-Brabant.
Bestuurlijk belang	Door middel van het bezit van aandelen Brabant Water heeft de gemeente Steenbergen stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. In het geval van de gemeente Steenbergen bedraagt de stemverhouding in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op basis van het aantal aandelen in bezit: $33.826 / 2.779.595 = 1,2\%$.
Financieel belang	Programma Bestuur en dienstverlening

	De gemeente Steenbergen loopt een financieel risico, maximaal voor wat betreft het vermogensbeslag wat in de nominale waarde van de verkregen aandelen zit. De aandelen in eigendom zijn gewaardeerd tegen een bedrag van € 104.369,- (nominale waarde na fusie).
Risico's	Brabant Water heeft een aantal strategische risico's (bijv. verontreiniging van de drinkwaterbron), operationele risico's (bijv. betrouwbaarheid van de waterleidingen), financiële verslaggevingsrisico's en compliance risico's benoemd. Voor alle risico's zijn beheersmaatregelen getroffen. Het weerstandsvermogen is ruim voldoende.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2019 € 609 miljoen, eind 2019 € 636 miljoen. Vreemd vermogen begin 2019 € 373 miljoen, eind 2019 € 386 miljoen Resultaat 2019 € 26,7 miljoen. De laatst bekende financiële gegevens betreffen die over 2019.

Stichtingen en verenigingen:

1. Stichting Samen Werken

Vestigingsplaats	Bergen op Zoom
Openbaar belang	Binnen de Stichting SamenWerken zijn in samenwerking met het WVS Groep vanaf 1998 een aantal projecten ontwikkeld. De deelnemers worden geselecteerd uit de gemeentelijke bestanden van het cluster sociale zaken in het kader van de sociale activering en worden ingezet op grond van het participatiebudget van de Wet Werk en Bijstand. Het voordeel voor gemeenten en opdrachtgevers is dat door middel van de projecten meerdere doelstellingen worden bereikt: de sociale en werkgelegenheidsdoelstelling én de uitvoering van (gemeentelijke) werkzaamheden tegen acceptabele kosten. De ontwikkeling, de leiding en de ondersteunende werkzaamheden van alle projecten worden uitgevoerd door medewerkers van het WVS West Noord-Brabant die (gedeeltelijk) bij de Stichting SamenWerken gedetacheerd zijn. De kosten worden zoveel mogelijk direct doorberekend aan de projecten. De projecten moeten in principe kostendekkend zijn. Nadelige en voordelige resultaten op afzonderlijke projecten worden echter gesaldeerd zodat één totaalresultaat voor de projecten ontstaat.
Doel	Terugdringen van de afstand van de deelnemers tot de arbeidsmarkt.
Betrokkenen	De drie gemeenten Bergen op Zoom, Woensdrecht en Steenbergen.
Bestuurlijk belang	Van de drie gemeenten hebben de drie wethouders met de portefeuilles 'Sociale Zaken / Maatschappelijke Ondersteuning' zitting in het bestuur.
Financieel belang	Programma Economie, toerisme en recreatie In principe kan de gemeente enkel worden aangesproken indien bij een eventuele liquidatie van de stichting sprake is van een negatief vermogen. Een batig saldo bij ontbinding van de stichting vervalt aan de deelnemende gemeenten naar rato van hun financiële inbreng gedurende de periode van hun deelnemerschap.
Risico's	Er zijn momenteel geen specifieke risico's in beeld.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2019 € 252.000,-, eind 2019 € 252.000 (excl.resultaatbestemming 2018) Geen vreemd vermogen. Resultaat 2019 -/- € 11.843,- De laatst bekende financiële gegevens betreffen die over 2019.

2. Stichting Inkoopbureau West-Brabant (SIW)

Vestigingsplaats	Etten-Leur
Openbaar belang	Het creëren van voordelen op zowel financieel, kwalitatief en procesmatig gebied op het terrein van inkoop en aanbestedingen voor de zelfstandige gemeenten en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord

Doel	Het professionaliseren van de inkoopfunctie bij de deelnemers. Missie: het in de ruimste zin van het woord ontzorgen van de deelnemers op het gebied van inkoop. Visie: het toonaangevende instituut te zijn, om in elke inkoop gerelateerde behoefte van onze deelnemers te voorzien, met professionele en integere medewerkers.
Betrokkenen	Op dit moment 24 deelnemers, waarvan het merendeel gemeenten uit Zuid-Holland, Noord-Brabant en Zeeland.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur is samengesteld uit vertegenwoordigers van alle deelnemers. Vanuit het algemeen bestuur wordt een dagelijks bestuur gekozen
Financieel belang	Programma Bestuur en dienstverlening De deelnemers worden afgerekend op basis van de uitgevoerde inkooptrajecten.
Risico's	Er zijn momenteel geen specifieke risico's in beeld.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	De laatst bekende gegevens zijn: Eigen vermogen: begin 2019 € 23.982,-, eind 2019 € 40.473,- Vreemd vermogen: begin 2019 € 140.104,- , eind 2019 € 140.104,- Resultaat 2019 € 99.113, voordelig De laatst bekende financiële gegevens betreffen die over 2019.

Paragraaf COVID-19

Algemeen

Inleiding

Begin 2020 brak ook in Nederland de corona-pandemie uit. Dit heeft ertoe geleid dat landelijk en plaatselijk veel maatregelen getroffen zijn om de gezondheid van onze inwoners en de gezondheidszorg zoveel mogelijk te beschermen en om de financiële gevolgen van de coronamaatregelen voor bewoners, bedrijfsleven en (sport- en welzijns)organisaties zoveel mogelijk te beperken. De gemeenten maakten hiervoor in 2020 hoge kosten. Daar stonden grootschalige financiële rijksmaatregelen tegen over. Deze situatie loopt grotendeels door in 2021. Het jaar 2021 en de jaren daarna zullen daarbij in het teken staan van het doorvoeren van structurele maatregelen in gemeentelijk beleid en uitvoering. De exacte aard, impact en kosten van, en rijksvergoeding voor deze maatregelen zijn ongewis.

Kort na de eerste afgekondigde RIVM-maatregelen brachten we in de gemeente Steenbergen al een beperkt pakket aan steunmaatregelen naar buiten. Het eerste pakket aan maatregelen was met name gericht op de periode van de eerste weken. Veel rijksregelingen waren nog niet uitgewerkt. Veel bedrijven, instellingen en huishoudens verkeerden in directe liquiditeitsproblemen door het acuut wegvallen van omzet. Veel van de maatregelen gingen dan ook over het beschikbaar maken of houden van liquide middelen in die eerste weken. Zodat de periode tot aan het op gang komen van de rijksregelingen werd overbrugd.

De aanvullende kosten vanwege de coronacrisis konden niet zomaar worden opgevangen binnen de gemeentebegroting. De aanpak en de gevolgen van de crisis zijn een landelijk zorgpunt. Dit is een crisis die de gemeentelijke begroting te boven gaat. Daarmee is het ook logisch dat waar deze crisis extra kosten met zich meebrengt, deze kosten als mogelijk voor rekening van het Rijk komen.

Door de gevolgen van deze crisis heeft de gemeente Steenbergen vanuit de Algemene Reserve € 1.000.000 vrijgemaakt voor het in werking zetten van een steunfonds voor Steenbergen. Dit steunfonds heeft als doel:

- het bieden van een vangnet voor onze inwoners en zelfstandig ondernemers die in de knel dreigen te komen;
- het bieden van een vangnet op het moment dat onze maatschappelijke instellingen het hoofd niet meer boven water kunnen houden en dreigen om te vallen;
- het geven van steun aan onze ondernemers op het moment dat zij in ernstige liquiditeitsproblemen komen en steunmaatregelen van de Rijksoverheid en banken geen oplossing bieden;
- het zorgdragen voor voldoende dekking van de additionele inzet in de organisatie voor de bedrijfsvoering en de daarbij behorende aanvullende dienstverlening binnen de gemeente Steenbergen.

Bij het vaststellen van het maatregelenpakket voor de middellange termijn is een doorkijk gegeven in de te verwachten landelijke maatregelen en afspraken. Met het pakket aan maatregelen is er vooruit gekeken en weet de Steenbergse samenleving welk perspectief de gemeente biedt. Daarnaast is er aansluiting gezocht bij de reguliere P&C cyclus. In de Tussenrapportage 2020 zijn de uitgaven van de coronamaatregelen (peildatum 15 september 2020) financieel in beeld gebracht, de septembercirculaire en de decembercirculaire van het Rijk is gepubliceerd en hierdoor is steeds meer duidelijk over de meest waarschijnlijke maatschappelijke en economische scenario's.

Paragraaf weerstandsvermogen

Zoals aangegeven in deze paragraaf zijn de consequenties voor de langere termijn ongewis. We hebben te weinig informatie om daarvoor concrete risico inschattingen te maken. Wij monitoren voortdurend de ontwikkelingen, zowel op landelijk als lokaal niveau. Volgens afspraak wordt de raad regelmatig geïnformeerd over de stand van zaken, zowel inhoudelijk als financieel. Met het apart zetten van het bedrag van € 1 miljoen heeft de raad een belangrijke beheersmaatregel

getroffen om het financieel risico op te kunnen vangen. Samen met de steunmaatregelen van het Rijk is het saldo van de coronareserve op dit moment toereikend om eventuele negatieve gevolgen op te kunnen vangen.

Financieel; reserve steunfonds corona

De gemaakte kosten in verband met de corona-maatregelen zijn in voldoende mate gecompenseerd door de reserve steunfonds Corona en de ontvangen extra Rijks gelden. Daarmee is er per saldo geen gerealiseerd financieel risico. Niet in te schatten is welke corona-maatregelen in 2021 nodig zijn, wat de kosten daarvan zullen zijn en in welke mate deze gecompenseerd worden door aanvullende Rijks gelden.

In onderstaande tabel, bijlage 1, zijn de totale financiële mutaties per onderdeel opgenomen die via de reserve steunfonds corona zijn afgehandeld. Het saldo van deze reserve bedraagt per 31 december 2020 € 723.445.

Bijlage 1: Steunfonds; raadsvoorstel BM2001354					
Nr.	Omschrijving	Maatregel	Beschikbaar bedrag	Coronasteun Rijk	Werkelijke kosten (incl. verplichting), stand 31 december
Aanvullend	Steunfonds	Vanuit de Algemene Reserve wordt een bedrag vrijgemaakt voor het vormen van een steunfonds voor Steenbergen.	1.000.000		
A	Lokale Media	Extra pagina's te reserveren en te betalen bij de lokale kranten, de Steenbergse Bode en de Steenbergse Courant, een volle pagina af te nemen ten behoeve van crisiscommunicatie en initiatieven van de ondernemers van alle kernen die de gemeente rijk is.			-51.519
B	TOGS	Overbruggingsregeling voor ondernemers die een TOG hebben ingediend bij het Rijk maar nog geen uitkering hebben ontvangen.			-1.250
C	Gemeenschappelijk Terras	Materialen voor het gemeenschappelijk Terras Markt Steenbergen; Creëren van een aantrekkelijke en levendige Markt o.a. door vergroten terrasruimte en afstemming / overleg met horeca o.a. over openingstijden 2020			-30.158
D	Raadzaal gemeente	Coronaproof maken van de raadzaal voor de raadsvergaderingen.			-7.083
E	Veiligheid	Additionele werkzaamheden inclusief de daarbij behorende voorzieningen voor de uitvoering hiervan.			-248.082
F	Noodzakelijke materialen	Materialen zoals: spandoeken, bewegwijzeringen, markeringsverf, belijningen, afscheidingszeilen, enz.			-7.351
G	Noodopvang	Noodopvang voor kwetsbare gezinnen en kinderen door kinderopvanginstanties.			-6.171
	Steun korte termijn	Maatregelenpakket 1: korte termijn, zie bijlage 2.			-50.441
	Steun middellange termijn	Maatregelenpakket 2: middellange termijn, zie bijlage 3.			-349.311
	Kosten Gemeente	Totale extra kosten in verband met COVID-19 die de organisatie op gebied aanvullende dienstverlening, media en schoonmaak heeft gemaakt, zie bijlage 4.			-17.598
	Compensatie Rijk voor Corona 2020; Algemene uitkering	Compensatiepakket 2020 van het Rijk die meegenomen zijn in de septembercirculaire inclusief de juni brief, zie bijlage 5.		411.321	-
	Compensatie Rijk voor Corona 2020; Algemene uitkering	Compensatiepakket 2020 van het Rijk die meegenomen zijn in de decembercirculaire 2020, zie bijlage 5.		81.088	-
			1.000.000	492.409	-768.964
Saldo 31-12-2020 Steunfonds					723.445

In onderstaande bijlages 2, 3 en 4 worden de verschillende specificaties van het maatregelenpakket korte en middellange termijn en de kosten van de eigen organisatie weergegeven.

Bijlage 2: Steunpakket; raadsvoorstel BM2001354						
Nr.	Omschrijving	Maatregel	Beschikbaar bedrag	Globale inschatting kosten	COVID-19 eigen middelen Werkelijke kosten stand 31 december 2020	COVID-19 Rijksmiddelen stand 31 december 2020
Aanvullend	Steunpakket	De financiële consequenties van dit pakket maatregelen voor korte en middellange termijn kunnen, los van een aantal pro memorie posten, redelijk worden ingeschat. Er is hiervoor een bedrag van € 172.250 nodig om deze uit te voeren.	€ 172.250			
1	Voedselbank	Ervoor zorgen dat voorraad van de voedselbank op niveau kan worden gehouden. Waar nodig koopt de gemeente in. Dat doen we bij plaatselijke ondernemers.		€ 15.000	€ 1.867	nvt
2	Digitale hulpmiddelen onderwijs	Beschikbaar stellen tablets aan gezinnen voor het geven van online onderwijs		€ 16.250	€ 2.532	nvt
3	Extra schuldhulp	Opvangen van de grotere toeloop voor schuldhulpverlening.		€ 20.000	€ -	nvt
4	Noodmaatregel Broodnood	Financiële tegemoetkoming voor de dagelijkse boodschappen, naar alle waarschijnlijkheid compensatie vanuit Rijk. Afhankelijk van de gezinssituatie is een vast bedrag beschikbaar om wekelijks boodschappen te kunnen doen.		Declarabel bij het Rijk		Loopt via de ISD, er zijn al voorschotbetalingen ontvangen van het Rijk
5	Noodmaatregel Broodnood ZZP	Idem voor ondernemers		Declarabel bij het Rijk		Loopt via de ISD, er zijn al voorschotbetalingen ontvangen van het Rijk
6	Noodfonds AMW (Algemeen Maatschappelijk Werk)	Opvangen sterke toename van vragen AMW en voorkomen van het ontstaan van wachtlijsten		€ 45.000	€ 35.865	nvt
7	Mogelijkheden onderzoeken voor een app huiselijk geweld	Als gevolg van de maatregelen van het Rijk kan het huiselijk geweld toenemen. Doel van de app is in vroegtijdig stadium hulp kunnen bieden		pm	€ -	nvt
8	Verruiming initiatievenfonds	Voor initiatieven vanuit de samenleving die bijdragen aan verbinding wordt het initiatievenfonds opgerekt. Ook eenmalige initiatieven zonder duurzaam karakter komen in aanmerking voor een bedrag van 10.000.		Geen consequenties	nvt	nvt
9	Procedure vereenvoudigen voor het aanvragen van aanvullende bijstand	Procedure vereenvoudigen voor het aanvragen van aanvullende bijstand, bijvoorbeeld de persoonlijke toelage voor mensen die al lang van een minimuminkomen moeten rondkomen.		€ 41.000	€ -	nvt
10	Uitstel gemeentelijke lasten	Uitstel van betaling gemeentelijke lasten (bedrijfsmatig) voor OZB, afvalstoffenheffing, rioolrecht, reclame- en toeristenbelasting tot 31 augustus 2020.		Brengt vooralsnog geen kosten met zich mee. Betreft uitstel.	nvt	nvt
11	Huur terrassen niet in rekening brengen	Horecaondernemers vanaf dagtekening gedurende 3 maanden vrij van huur van gemeentegrond voor hun terrassen te stellen		pm	€ -	nvt
12	Incasso van gemeentelijke facturen	Geen herinneringen sturen aan ondernemers die een bedrag moeten betalen aan de gemeente. Dit eveneens voor de periode van 3 maanden tot 31 augustus 2020.		Brengt vooralsnog geen kosten met zich mee. Betreft uitstel.	nvt	nvt
13	Terugbetalen leges evenementen	Leges voor een evenementenvergunning terugbetalen aan aanvragers van een evenementenvergunning, waarvan als gevolg van de corona uitbraak is besloten hun vergunning in te trekken;		pm	€ -	nvt
14	Terugbetalen marktgelden	De leges voor de marktondernemers en standplaatshouders terugbetalen voor markten die niet doorgaan.		pm	€ -	nvt
15	Extra inzet accountmanagement	Om ondernemers snel en laagdrempelig hulp te kunnen bieden wordt het accountantmanagement tijdelijk uitgebreid.		€ 35.000	€ 3.878	nvt
16	Niet in rekening brengen huur maatschappelijke instellingen die gebruik maken van accommodaties.	Om de inkomstenderving van dergelijke instellingen te compenseren wordt de gemeentelijke huur voorlopig niet in rekening gebracht.		Brengt vooralsnog geen kosten met zich mee. Betreft uitstel.	nvt	nvt
17	Samen met de maatschappelijke instellingen financiële problematiek in kaart brengen.	De komende maanden worden gesprekken gevoerd met de instellingen en wordt in beeld gebracht welke steunmaatregelen nodig zijn. Waar nodig worden betalingsverplichtingen overgenomen door de gemeente (huur en vast personeel).		pm	€ 6.300	nvt
				€ 172.250	€ 50.441	€ -

Bijlage 3: Steunmaatregelen middellange termijn

Nr.	Omschrijving	Maatregel	Beschikbaar bedrag	COVID-19 Werkelijke kosten stand 31 december
3.1a	Kwijtschelding lokale heffingen	Precario voor terrassen	€ 18.000	€ 21.378
3.1b		Leges en precario evenementen	€ 3.500	€ -
3.1c		Markt- / reclamegelden voor marktlieden	€ 2.500	€ 7.059
3.2a	gemeente als verhuurder van vastgoed	Huurcompensatie gedurende gedwongen sluiting	pm	€ 75.579
4.1a	Cultuur	Kwijtschelden van huur cultuurpanden	pm	€ -
4.1b		Ondersteuningsmiddelen cultuur	€ 25.000	€ 5.313
4.2a	Sport, evenementen en zwembaden	Niet innen van leges voor evenementen	onderdeel 3.1	€ -
4.2b1		Kwijtschelden van huur sportaccommodaties	onderdeel 3.2	€ 86.247
4.2b2		Aanvullende compensatie Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport; huur sportaccommodaties	onderdeel 3.2	€ -28.875
4.2c		Ondersteuningsmiddelen sport	€ 15.000	€ -
4.2d1		Derving inkomsten en stijging kosten buiten zwembaden	pm	€ 65.099
4.2d2		Aanvullende compensatie Rijk zwembaden	pm	€ -
4.3a	Zorg en sociaal maatschappelijk	Bedrijf continuïteit, meerkosten, alternatieve uitvoering zorg	pm	€ 2.209
4.4a	Gemeenschapshuizen	Gemeenschappelijke organisaties beschikbaar te stellen steunfonds	€ 100.000	€ -
4.5a	Economie	Businesscoaches en uitbreiding financiële vouchers	pm	€ -
4.5b		Uitbreiding ondersteuningsmaatregelen economie	pm	€ -
4.5c		Ondersteuning versterken en bespoedigen economisch herstel	€ 30.000	€ 6.375
4.6a	Energietransitie	Corporatie Duurzaam Steenberg	pm	€ -
4.7a	Onderwijs		pm	€ -
4.8a	Participatie en armoedebestrijding	Reservering extra inzet en werkzaamheden	pm	€ 8.172
4.9a	Stedelijke ontwikkeling en wonen		pm	€ -
5.1a	Organisatie, bedrijfsvoering en dienstverlening	Extra werkzaamheden verantwoording en administratief	€ 40.000	€ 18.613
5.1b		Extra werkzaamheden en inzet handhaving en communicatie	€ 30.000	€ 82.143
			€ 264.000	€ 349.311

Bijlage 4: Kosten organisatie	COVID-19
Omschrijving	Werkelijke kosten, stand 31 december
Schoonmaak/verzorging	37.518
Materialen Covid-19	1.618
Testen Coronavirus	405
Communicatiemiddelen	8.508
Inhuur	36.982
Verkiezingen	1.854
Jeugd	2.793
Detachering	-72.080
Totaal	17.598

Rijk

In onderstaand overzicht zijn de compensatie-uitkeringen van het Rijk 2020 in beeld gebracht.

Bijlage 5: Compensatie Rijk 2020 (gemeente Steenbergen)			
	2020		TOTAAL
Corona steunpakket	Bedrag september-circulaire 2020, incl. junibrief	Bedrag december-circulaire 2020	Bedrag circulaires 2020
Eigen organisatie:			
Toezicht en handhaving	58.342		58.342
Kosten verkiezingen	36.993		36.993
Belastingen:			
Compensatie toeristen- en parkeerbelasting	19.000		19.000
Precariobelasting en markt- en evenementenleges	4.664		4.664
Sociaal Domein:			
Inhaalzorg en meerkosten Jeugdzorg/Wmo 2015	55.015		55.015
Continuïteit van zorg		33.138	33.138
Eigen bijdrage Wmo (abonnementstarief)	31.909		31.909
Noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep	33.873		33.873
Aanvullend pakket re-integratie		26.882	26.882
Gemeentelijke schuldenbeleid		15.723	15.723
Bijzondere bijstand		5.345	5.345
Cultuur:			
Lokale culturele voorzieningen	145.134		145.134
Samenkracht en burgerparticipatie:			
Vrijwilligersorganisaties jeugd	9.060		9.060
Buurt- en dorpshuizen	17.332		17.332
Compensatie corona	411.321	81.088	492.409

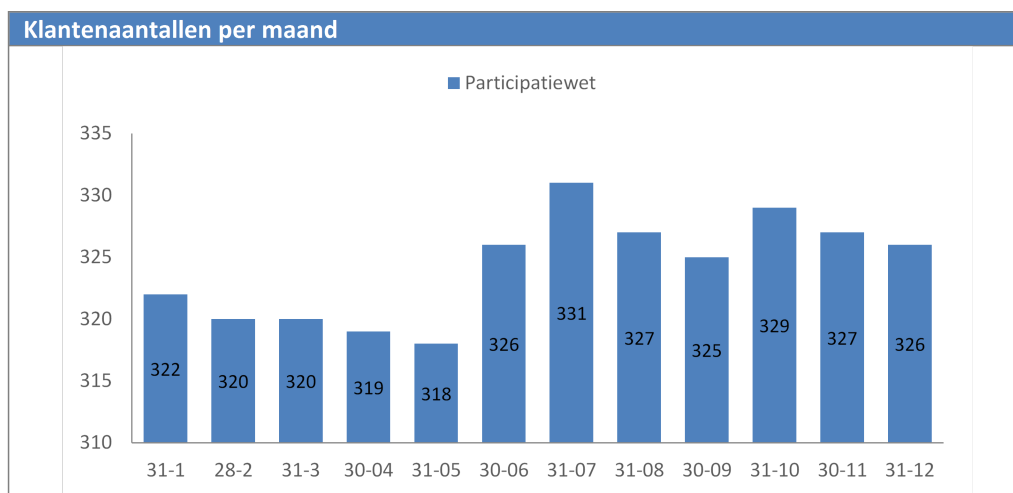
De compensatie-uitkeringen van het Rijk zijn nog niet volledig: in 2021 is aanvullende informatie verstrekt over de onderwerpen inkomstenderving gemeenten, afvalinzameling, tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK) en perspectief jeugd en jongeren. Daarnaast wordt een deel van de compensatie-uitkeringen via vakdepartementen uitgekeerd. Het betreft compensatie voor zwembaden en ijsbanen, sportverenigingen, toezicht en handhaving en de tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO).

Ontwikkeling WW-uitkeringen en bijstandsuitkeringen tijdens Covid-19 in Steenbergen

In onderstaande tabel is informatie opgenomen over de ontwikkeling van het aantal WW-uitkeringen in Nederland, West-Brabant en in de regio.

uitkeringen werkloosheidswet	dec. '20	dec. '19	jaarmutat	ww %
Nederland	285.659	223.453	28%	3,1%
West-Brabant	11.683	9.211	27%	3,1%
Bergen op Zoom	1.266	1.006	26%	3,6%
Steenbergen	401	348	15%	2,8%
Woensdrecht	352	230	53%	3,2%

Eind december 2020 zijn er in Steenbergen 401 lopende WW-uitkeringen, een toename met 53 uitkeringen ten opzichte van een jaar geleden. Dit is een stijging van 15%. 2,8 Procent van de beroepsbevolking in Steenbergen ontvangt een WW-uitkering. Dit is 0,3% lager dan het gemiddelde in West-Brabant en Nederland.

Afbeelding 1

Op 31 december 2020 ontvingen 326 huishoudens een bijstandsuitkering. Op 31 december 2019 waren dit 327 personen. Een daling van het klantenbestand in de gemeente Steenbergen met 1 persoon. Ten opzichte van vorig jaar is het aantal klanten in de leeftijdscategorie 27-37 procentueel het sterkst toegenomen (een stijging van 10%). De hoogste daling vond plaats bij de categorie 18-26 (een daling van 4%). De meeste klanten, 54% van het totaal aantal klanten, zijn ouder dan 49 jaar.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo-regeling)

In onderstaande tabel is informatie opgenomen over de ontwikkeling van het budget versus de uitgaven van de Tozo-regeling

Budget versus uitgaven			
	Budget	Uitgaven / Inkomsten	Nog beschikbaar
Tozo	€ 4.655.023	€ 1.720.504	€ 2.934.520

De Tozo-regeling geldt voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers, die financieel in de problemen komen door de coronacrisis. In 2020 hebben 525 Steenbergse ondernemers een beroep gedaan op de Tozo-regeling.

Maatschappij

Maatschappelijk is in 2020 de impact van de coronacrisis iedere dag voelbaar geweest. Door als gemeente nauw samen te werken was duidelijk wat wel en niet mogelijk was. We zetten de cultuurintermediair in om daarbij te ondersteunen. Verenigingen trekken wel aan de bel omdat zij inkomsten missen en in financiële problemen komen. Hiermee zijn gesprekken gevoerd en is maatwerk aangeboden. In het noodfonds is hiermee rekening gehouden. Huren van gemeentelijke accommodaties zijn voor 10 maanden kwijtschelden of gecompenseerd.

In onderstaand tabel is een corona terugblik 2020 opgenomen.

Omschrijving	Uitvoering	Financieel
Onderwijs & Kinderopvang	Coördinerende rol Centrum Jeugd en Gezin (CJG) bij noodopvang kwetsbare kinderen tijdens lockdown	- Compensatie ouderbijdrage peuteropvang voor ouders zonder kinderopvangtoeslag - Betalen noodopvang doelgroep kwetsbare kinderen 1^e lockdown
Jeugd (preventie)	- Intensieve samenwerking jongerenwerk, politie en AOV - Extra projecten rondom meedoen/ meepraten/uitlaatklep - Openstelling jeugdhonk tbv kwetsbare doelgroep	Rijksbijdrage 'Jeugd aan Zet' (10K), tbv activiteiten jongeren – toegekend aan WijZijn Traverse
Jeugd (zorg)	Zoveel mogelijk regulier, binnen de richtlijnen van covid-19	Regionale financiële afspraken
Leerlingenvervoer	Uitvoering binnen de richtlijnen van covid-19; vervoer tbv kwetsbare leerlingen is opgepakt	Compensatie-afspraken
Sport(verenigingen)	Regelmatig contact / belangstelling / meedenken	Kwijtschelding huur gemeentelijke accommodaties
Gemeenschapshuizen	- Gemeenschapshuizen zijn geopend geweest binnen richtlijnen - Regelmatig contact / belangstelling / meedenken	Niet van toepassing in 2020 en wordt middels het voorstel initiatiefsubsidie coronaondersteuning maatschappelijk veld opgepakt in 2021
Bibliotheek / TaalSteenbergen / andere welzijns subsidies	Uitvoering binnen de richtlijnen van covid-19	Coulance prestatieafspraken 2020

Economie en ondernemers

De economie en daarmee de ondernemers zijn hard getroffen door de gevolgen van het coronavirus in 2020. Verschillende niveaus van crisis hebben ertoe geleid dat diverse lockdowns zijn ingevoerd.

In het begin van 2020 begon het met de sluiting van horeca, recreatiebedrijven en winkels. Medewerkers moesten zoveel als mogelijk thuiswerken en vergaderen. Iets wat tot dan nog sporadisch voorkwam. In het voorjaar / zomer was het mogelijk om de strenge maatregelen te versoepelen en ondernemers meer de ruimte te geven om te ondernemen. Dit was helaas van korte duur. Het einde van 2020 staat in het teken van een harde lockdown. Horeca, winkels en recreatiebedrijven moesten hun deuren sluiten. Alles ten behoeve van het terugdringen of voorkomen van het aantal besmettingen. Ondanks de noodzaak een grote klap voor de ondernemers.

Het Rijk heeft in navolging van de maatregelen diverse steunpakketten in het leven geroepen om de gevolgen voor ondernemers zoveel mogelijk te beperken. Verschillende regelingen zijn onder verantwoordelijkheid van de gemeente uitgevoerd. In het jaar 2020 hebben we natuurlijk in nauw contact gestaan met de ondernemers en hun vertegenwoordigers (KHN, Ons Steenbergen,

ZLTO, Dinteloord Winkeloord en OPS). Alle maatregelen, zorg en hulp die er mogelijk waren hebben we met elkaar besproken. Als gemeente wil je – naast de steunpakketten van het Rijk - steunen waar mogelijk en dat hebben we ook gedaan. Zowel financieel als in activiteiten. Zo hebben we uitstel van betaling gegeven op de OZB en is de reclamebelasting uitgesteld en de terrashuur kwijtgescholden. Als gemeente hebben horecazaken meer terrasruimte kunnen aanvragen en zijn er terrasstoelen en -tafels beschikbaar gesteld. Onder ander op de Markt in Steenbergen is daardoor één groot terras ontstaan. Als gemeente zijn we continu in gesprek met de vertegenwoordigers van de Steenbergse ondernemer om samen te kijken wat kan en nodig is en dat blijven we doen in 2021.

Jaarrekening

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

I. Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

II. Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop de toekenning is gedaan.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar. Bij de verwerking van de algemene uitkering is rekening gehouden met de mutaties die voortvloeien uit de decembercirculaire 2020.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt, geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De gemeente zal deze onzekerheid in de jaarstukken moeten noemen, ook al ligt de oorzaak niet bij de gemeente. Voor 2020 bedraagt de onzekerheid € 148.561.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

III. Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs zijnde de inkoopprijs en bijkomende kosten of vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend. De verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs worden verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Bijdragen aan activa van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële vaste activa

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Onder deze categorie worden de investeringen van met name riolering of het inzamelen van huishoudelijk afval opgenomen. Dit zijn investeringen waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs zijnde de inkoopprijs en bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. De afschrijving is gebaseerd op de economische dan wel de technische levensduur en is vastgelegd in de "Financiële verordening artikel 212 Gemeentewet gemeente Steenberg 2020" en de "nota waardering en afschrijving vaste activa gemeente Steenberg".

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

- Gronden en terreinen n.v.t.
- Bedrijfsgebouwen: Nieuwbouw/Renovatie en restauratie 40/25 jaar
- Vervoermiddelen: Vrachtwagens/Overige vervoermiddelen 10/5 jaar
- Machines, apparaten en installaties: Installaties/Machines en apparaten 15/10 jaar
- Overige materiële vaste activa: Automatiseringsapparatuur 5 jaar - Softwarepakketten 5 jaar - Vervanging containers 10 jaar - Inventaris en meubilair 10 jaar - (Renovatie) speeltoestellen 10 jaar
- Grond-, weg- en waterbouwkundige werken: Reconstructie/aanleg/vervanging kunstwerken 25 jaar - Vervangen toplaag 12 jaar - Riolering 60 jaar - Gemalen riolering 15 jaar - Openbare verlichting masten/armaturen 40/20 jaar - Vervanging badafdekking zwembad/containers milieustraat/vloersportzaal 15 jaar

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder andere verstaan infrastructurele investeringen in aanleg en renovatie van (inrichting) wegen, waterwegen, civiele kunstwerken, groen en kunstwerken. Tenzij bij raadsbesluit anders bepaald, worden deze investeringen onder aftrek van bijdragen van derden en (bestemmings)reserves, ten laste van de exploitatie gebracht. In geval van activering bij raadsbesluit wordt het activum lineair afgeschreven over de verwachte levensduur of in een kortere, door de raad aangegeven tijdsduur.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen verkrijgingsprijs. Zo nodig wordt rekening gehouden met een duurzaam lagere waarde.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid e BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Leningen u/g zijn opgenomen tegen de verkrijgingsprijs. Participaties in het aandelenkapitaal van N.V.'s en B.V.'s zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen.

Vlottende activa

Voorraden

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Wanneer de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, wordt afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde.

Onderhanden werk, gronden in exploitatie, de als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken) alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich met name voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

In het wijzigingsbesluit van 25 juni 2013, van toepassing met ingang van het begrotingsjaar 2014, is in artikel 44, lid d BBV een separatie voorzieningscategorie geïntroduceerd voor vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Overzicht van baten en lasten met toelichting

Overzicht van baten en lasten

	Begroting 2020			Begroting na wijziging 2020			Rekening 2020		
	Lasten	Baten	saldo	Lasten	Baten	saldo	Lasten	Baten	saldo
Programma's									
Mens en samenleving	17.863	495	-17.368	19.546	840	-18.706	18.751	729	-18.022
Kunst, cultuur en erfgoed	1.069	71	-998	1.292	71	-1.221	948	30	-918
Leefomgeving en duurzaamheid	21.447	10.746	-10.701	25.876	14.840	-11.036	21.774	11.814	-9.960
Economie, toerisme en recreatie	10.934	6.402	-4.532	10.999	7.173	-3.826	13.264	9.332	-3.932
Bestuur en dienstverlening	3.752	858	-2.894	3.748	1.008	-2.740	3.733	491	-3.242
Sub-totaal programma's	55.066	18.572	-36.493	61.461	23.932	-37.529	58.470	22.396	-36.074
Algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen		5.103	5.103		5.103	5.103		5.056	5.056
Algemene uitkeringen		36.697	36.697		37.084	37.084		37.707	37.707
Dividenden		19	19		19	19		15	15
Saldo financieringsfunctie		17	17		17	17		1	1
Overige algemene dekkingsmiddelen		5	5		5	5		15	15
Sub-totaal alg.dekkingsmiddelen		41.841	41.841		42.228	42.228		42.794	42.794
Overhead	8.138		-8.138	8.376		-8.376	9.000		-9.000
Heffing VPB				-27		27	-27		27
Onvoorzien	50		-50	50		-50			-
Gereaal. totaal saldo baten en lasten	63.254	60.413	2.841	69.860	66.160	3.700	67.443	65.190	2.253
Toevoeging/onttrekking aan reserves									
Mens en samenleving		838	-838		916	-916		511	-511
Kunst, cultuur en erfgoed		387	-387		601	-601		324	-324
Leefomgeving en duurzaamheid	278	1.498	-1.220	1.174	2.499	-1.325	1.090	2.271	-1.181
Economie, toerisme en recreatie	400	69	331	400	229	171	3.544	3.299	245
Bestuur en dienstverlening	99	1.215	-1.116	99	1.283	-1.184	1.000	1.984	-984
Tot. Toev./onttrekk.reserves	777	4.007	-3.230	1.673	5.528	-3.855	5.634	8.389	-2.755
Totaal lasten en baten	64.031	64.420		71.533	71.688		73.077	73.579	
Gerealiseerd resultaat (+=positief)			389			155			502

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

De tussenrapportage sloot, na wijziging, met een voor 2020 verwacht voordelig saldo van € 139.211,- (saldo onvoorziene uitgaven). Na de tussenrapportage heeft het resultaat zich positief ontwikkeld. Hieronder lichten wij op hoofdlijnen die ontwikkeling toe. De analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening is opgenomen in de programmaverantwoording waarbij deze analyse deel uit maakt van de jaarstukken 2020. Per programma is deze analyse opgenomen in het onderdeel "Wat heeft het gekost - financiële verantwoording 2020".

In de programmaverantwoording van dit jaarverslag gaan we gedetailleerder, per programma, in op de relevante verschillen ten opzichte van de begroting na wijziging. Onder relevant verschil wordt in dit kader verstaan een afwijking groter dan € 50.000,- op niveau van taakveld zoals per programma is opgenomen in het overzicht "Financiële verantwoording 2020". Hieronder geven wij een summier overzicht van de relevante verschillen uit de gegeven toelichtingen bij de afzonderlijke programma's. Voor een totaal overzicht van de verschillen ten opzichte van begroting na wijziging met de bijbehorende toelichting, verwijzen wij u naar de programmaverantwoording per programma.

Programma/taakveld	Onderwerp	Voordelig	Nadelig	Incident./struct.
Verwacht resultaat Tussenrapportage 2020		139.211		
VGRP 2020-2023, raadsbesluit 24-9-2020		65.601		
Mens en samenleving				
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Onderwijsachterstandenbeleid/ leerlingenvervoer	292.108		i
Wijkteams	Loketvoorziening sociaal domein	171.364		i
Maatwerkdienstverlening 18-	Jeugdzorg Plus/Niet vrij toegank.voorz.jeugdzorg		159.180	i
Maatwerkdienstverlening 18-	Landelijke transitie arrangement		117.799	i
Leefomgeving en duurzaamheid				
Crisisbeheersing	Steunfonds Covid-19		567.220	i
Verkeer, wegen en water	Wegen, straten en pleinen	218.250		i
Openbaar groen en (openlucht)recreatie	Natuurbescherming/openbaar groen	298.415		
Sportaccomodaties	Diverse complexen		149.971	i
Milieubeheer	Energietransitie/duurzaamheid	278.815		i
Economie , toerisme en recreatie				
Algemene uitkering	Uitk.deelfonds soc.domein (participatiebudget)	116.000		i
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Openluchtrecreatie	107.140		i
Inkomensregelingen	Inkomensvoorzieningen/minimabeleid		164.715	i
Begeleide Participatie	Sociale werkvoorziening/Participatiebudget		126.035	i
Bestuur en dienstverlening				

Programma/taakveld	Onderwerp	Voordelig	Nadelig	Incident./struct.
Bestuur	Wethouders/ voormalige wethouders pensioenfond		360.476	i
Algemene uitkering gemeentefonds	Algemene uitkering/ steunfonds Covid	492.409		i
Algemene uitkering gemeentefonds	Algemene uitkering	129.722		i
Burgerzaken	Reisbescheiden		105.549	i
Diverse overige verschillen*			56.571	i
Totaal		2.309.035	1.807.516	
Voordelig resultaat jaarrekening 2020		501.519		

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Begr. 2020	Begr.na wijz. 2020	Rekening 2020	
Lokale heffingen				
Onroerende zaakbelastingen	4.827.947	4.827.947	4.800.641	5
Roerende-zaakbelastingen	2076	2.076	2.210	5
Hondenbelasting	103287	103.287	98.476	5
Reclamebelasting	83150	83.150	68.524	5
Forensenbelasting	7084	7.084	6.776	4
Toeristenbelasting	79200	79.200	79.215	4
	5.102.744	5.102.744	5.055.842	
.				
Algemene uitkering uit het gemeentefonds	36.696.677	37.084.372	37.706.923	
.				
Dividenden				
nv Bank Nederlandse Gemeenten e.o.	19.000	19.000	14.710	
.				
Saldo financieringsfunctie				
Saldo rentebaten/-lasten	16.877	16.877	1	
.				
Overige algemene dekkingsmiddelen				
Dwangsommen/boete's	5.000	5.000	15.000	3
.				
Totaal algemene dekkingsmiddelen	41.840.298	42.227.993	42.792.476	

Overzicht overhead

	Begroting 2020	Begroting na wijzig. 2020	Rekening 2020
Bestuursondersteuning	361.926	360.743	594.521
Secretariële ondersteuning organisatie	84.489	84.489	72.217
Management/leidinggevenden	10.233	250.233	611.564
Concerncontrol	128.660	161.641	188.922
Strategische advisering	109.395	109.398	129.963
Huisvesting	1.421.504	1.440.297	1.450.501
Informatiebeveiliging	189.353	188.859	278.956
<i>Interne ondersteuning</i>			
Communicatie	376.681	376.090	451.335
Juridische zaken	287.386	288.011	233.854
Personeel en organisatie	1.685.064	1.592.875	1.269.551
Financiën	858.246	876.128	1.055.571
<i>Servicecentrum</i>			
Automatisering	1.280.140	1.295.097	1.225.968
Informatievoorziening/geo	568.796	573.997	517.298
Digitale Informatie Voorziening (DIV)	775.707	778.041	919.998
Totaal overhead	8.137.580	8.375.899	9.000.219
Regie bestuurlijke opgaven	104.567	104.567	102.064
Overige	14.390	24.330	39
Totaal ondersteuning organisatie	8.256.537	8.504.796	9.102.322

Overzicht onvoorzien

In de primitieve begroting 2020 is bij het programma Financiering een post van € 50.000,- opgenomen voor onvoorziene uitgaven. Het BBV verplicht gemeenten tot het ramen van deze post. Bij aanwending moet worden voldaan aan de volgende criteria (de drie O's): Onvoorzien, onvermijdbaar en onuitstelbaar.

In 2020 zijn de volgende begrotingswijzingen ten laste van de post onvoorziene uitgaven gebracht:

Onvoorziene uitgaven				
begrotingswijziging	goedkeuring raad	omschrijving	bij	af
primitieve begroting	7 november 2019	algemeen/vast bedrag	50.000	
TOTAAL			50.000	
Saldo			50.000	

Incidentele baten en lasten

Conform artikel 28 lid c van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten dient in de jaarrekening een overzicht opgenomen te worden van de incidentele baten en lasten. Hierbij is de definitie van het begrip incidenteel belangrijk. In de in augustus 2018 verschenen geactualiseerde notitie structurele en incidentele baten en lasten is het begrip incidenteel aangescherpt. In eerste instantie is de soort of de eigenschap van een begrotingspost binnen een taakveld bepalend of een post als incidenteel of structureel wordt aangemerkt. Het blijft echter ook in veel gevallen een interpretatiekwestie. Op basis daarvan kunnen een aantal in onderstaande lijst opgenomen posten reden van discussie zijn. Hierin is het eigen oordeel gevolgd.

Ondergrens

De ondergrens voor de incidentele baten en lasten die toegelicht worden in het overzicht bedraagt € 50.000, daaronder wordt alleen het bedrag genoemd. In onderstaande tabel treft u een overzicht aan van alle relevante incidentele baten en lasten.

Niet alle incidentele baten en lasten hebben invloed op het resultaat in 2020. Sommige bedragen zijn namelijk toegevoegd of onttrokken aan een reserve. Het effect van de incidentele baten en lasten op het resultaat is als volgt:

Programma/taakveld/product/toelichting			Bedrag	Baten/last
Programma/taakveld	Product	toelichting		
Programma 1 mens en samenleving				
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Onderwijsachterstandenbeleid	De subsidiering van de peuterspeelzalen wordt volledig ten laste van de ontvangen OAB-middelen gebracht. In 2020 was naast deze middelen ook nog het normale subsidiebedrag afzonderlijk in de begroting opgenomen. Hierdoor ontstaat een eenmalig voordeel.	-221.000	baten
	Leerlingenvervoer	In verband met de coronacrisis zijn gedurende de lockdown waarbij de scholen gesloten waren vervoerders gedeeltelijk betaald (80%) ondanks niet gereden ritten. Over deze bijdragen hoefde ook nog eens geen btw te worden berekend. Daarnaast was er een afwijking door schommelingen in leerlingaantallen en bestemmingen.	-54.000	baten
Wijkteams	Loketvoorziening sociaal domein	Door de hoge instroom op de lokale jeugdzorg staan de hiervoor van het rijk verkregen middelen onder grote druk. De afgelopen jaren betekende dit dat de gemeente uit eigen middelen moest 'bijspringen'.	100.000	last

Programma/taakveld/product/toelichting			Bedrag	Baten/last
		Om deze trent te remmen en zo mogelijk om te buigen wordt gedurende 2 jaar een budget beschikbaar gesteld voor projecten voor o.a. versterking van de 1e lijnsvoorzieningen. Door de coronacrisis is hierin vertraging ontstaan en zijn projecten pas in het 4e kwartaal 2020 van start kunnen gaan.		
		Naast het ter beschikking stellen van de hierboven genoemde tijdelijke extra middelen, wordt gedurende enkele jaren budget beschikbaar gesteld voor tijdelijke versterking van de backoffice van "Vraagwijzer".	150.000	last
	Loketvoorziening jeugd	Door het lager of niet besteden van de veiligheidsmiddelen door de gemeente Roosendaal is de dienstverleningsovereenkomst WBW aanzienlijk lager uitgevallen.	-85.000	baten
Volksgezondheid	AED	Voor het hartveilig maken van de gemeente Steenbergen is in 2020 een budget beschikbaar gesteld voor de subsidiëring van Stichting Platform AED Nederland die dit gaat uitvoeren. De subsidie bestaat uit een eenmalig bedrag en een structureel bedrag.	54.000	last
Overige:				
Samenkracht en burgerparticipatie	Initiatievenfonds	activiteitenbudget	-12.000	baten
	Peuterspeelzalen	Middelen voorschoolse voorziening peuters	-41.000	baten
		Subsidiëring peuterspeelzalen	-30.000	baten
Volksgezondheid	AED		10.000	last
Mutaties reserves		Totaalbedrag gezuiverd voor structurele mutaties (dekkingsreserves)	-426.000	baten
Subtotaal			-555.000	
Programma 2 Kunst, cultuur en erfgoed				
Media	Openbaar bibliotheekwerk	Voor de inrichting van de bibliotheken op de zes in	167.000	last

Programma/taakveld/product/toelichting			Bedrag	Baten/last
		Steenbergen gevestigde basisscholen is een eenmalig budget beschikbaar gesteld aan Bibliotheek Het Markiezaat.		
Overig:				
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	Kunst- en cultuurbeleid	Expeditie Nassau	50.000	last
		Kunstwerken per kern	2.000	last
Media	Openbaar bibliotheekwerk	Huurderving bibliotheek	40.000	last
Mutaties reserves		Totaalbedrag gezuiverd voor structurele mutaties (dekkingsreserves)	-312.000	bate
Subtotaal			-53.000	
Programma 3 fysieke leefomgeving en duurzaamheid				
Crisisbeheer en Brandweer	Covid-19	In 2020 heeft de gemeente een maatregelenpakket vastgesteld ter ondersteuning van inwoners, verenigingen en bedrijven voor de financiële gevolgen van de coronacrisis.	562.000	last
Wonen en bouwen	Normalisatie woonwagencentra Steenbergen	Voor het normalisatietraject is voor de duur van dit traject een extern projectleider ingehuurd.	66.000	last
Openbaar groen en (openlucht-)recreatie	Verbetering openbaar groen	In het buitengebied worden in 2020 en 2021 veel bomen gekapt en zal er herplant plaatsvinden. Dit betekent eenmalig extra kosten voor deze jaren.	65.000	last
Verkeer, wegen en water	Gemeentelijk Verkeer- en Vervoer Plan	Voor het opstellen is eenmalig extra budget nodig. Hiervoor is intern niet de capaciteit aanwezig.	233.000	last
Openbaar groen en (openlucht-)recreatie	Verbetering openbaar groen	Aan de Kruispoort te Steenbergen zijn de platanen mede op veiligheidsoverwegingen gerooid. Hiervoor is nieuwe aanplant teruggekomen.	64.000	last
Sportaccommodaties	Sportpark Seringenlaan	Vanuit de nulmeting was voor de vv Steenbergen een bedrag voor ver- en/of nieuwbouw van kleedlokalen beschikbaar. In 2020 heeft de vv Steenbergen hiervoor concrete plannen uitgewerkt.	59.000	last

Programma/taakveld/product/toelichting			Bedrag	Baten/last
	Zwembaden	Door corona zijn de horecaopbrengsten en de kaartverkoop achter gebleven bij de ramingen.	79.000	baten
	Sportaccommodaties	Door corona hebben de diverse sportverenigingen een huurcompensatie ontvangen.	59.000	baten
Afval	Gemeentereiniging	Door de wijziging van de verantwoordelijkheid voor de inzameling van PMD afval hoeven minder kosten te worden gemaakt. Afval loopt in principe budgettair neutraal een verschil hierin is altijd incidenteel.	178.000	last
	Afvalfonds	Door Nedvang heeft een inhaalslag in de bijdrage uit het Afvalfonds verpakkingen plaatsgevonden	-226.000	baten
	Milieustraat	Door corona zijn inwoners meer gaan opruimen/klussen, wat een toename van de diverse afvalstromen op de milieustraat tot gevolg had.	98.000	last
Milieubeheer	milieubeheer	Door de OMWB zijn niet alle begrote taken uitgevoerd kunnen worden.	-62.000	baten
Overig:				
Milieubeheer	Duurzaamheid	Onderzoek energiecoöperatie	5.000	last
Ruimtelijke ordening	Ruimtelijke ordening	Uitwerking vesting Steenberg	15.000	last
	Opgave omgevingswet	Visie energie en ruimte	12.000	last
Openbaar groen en (openlucht-)recreatie	Openbaar groen	Vervanging groen	35.000	last
	Speeltuinen, speelplaatsen, trapveldjes	Speelterreinen en -toestellen	9.000	last
Verkeer, wegen en water	Wegen, straten en pleinen	Entrees en rotondes	11.000	last
		Verbetering onverharde wegen/paden	30.000	last
	Verkeersborden, bewegwijzering, straatnaamborden	Bebording centrum	23.000	last
Openbare orde en veiligheid	Integrale handhaving	Inhuur tbv handhaving Sunclass	7.000	last
Openbaar groen en (openlucht-)recreatie	Openbaar groen	Pva, schetsontwerp stadspark St'b	7.000	last

Programma/taakveld/product/toelichting			Bedrag	Baten/last
Onttrekkingen reserves		Totaalbedrag gezuiverd voor structurele mutaties (dekkingsreserves)	-831.000	baten
Subtotaal			498.000	
Programma 4 economie, toerisme en recreatie				
Bedrijfsloket en -regelingen	Agrofoodcluster NP	Voor vestigingen in het Agrofoodcluster worden in het kader van een afgesloten overeenkomst van de provincie bijdrage natuur en bovenwijks ontvangen.	-1.199.000	baten
Inkomensregelingen	Uitvoeringskosten participatiewet	Voor de uitvoering van de Tozo-regeling wordt door het Rijk een bijdrage per behandelde aanvraag vergoed.	-224.000	baten
	Gemeentelijk minimabeleid	In verband met de coronacrisis is bijzondere bijstand uitgekeerd die naar later bleek niet door het Rijk wordt vergoed.	131.000	last
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Openluchtrecreatie	herontwikkeling loodsen Schansdijk	28.000	last
		Vesting Steenberg, expeditie Nassau	20.000	last
		Streekorganisatie Brabantse Wal	21.000	last
Economische promotie	Economische aangelegenheden	Centrummanagement	16.000	last
Mutaties reserves		Totaalbedrag gezuiverd voor structurele mutaties (dekkingsreserves)	314.000	last
Subtotaal			-893.000	
Programma 5 bestuur en dienstverlening				
Bestuur	Gewezen wethouders	De gemeente heeft een eigen pensioenvoorziening voor (gewezen) wethouders. In 2019 is door de accountant een onjuistheid in de toevoeging aan de voorziening geconstateerd. Dit bleef binnen de goedkeuringstolerantie voor het verstrekken van een goedkeurende accountantsverklaring. Deze onjuistheid is in 2020 gecorrigeerd.	229.000	last
Ondersteuning organisatie	Diverse	Voor de transitie van de organisatie wordt verspreid	502.000	last

Programma/taakveld/product/toelichting			Bedrag	Baten/last
		over aantal jaren een budget beschikbaar gesteld dat wordt gedekt ten laste van de daarvoor gevormde reserve. Jaarlijks wordt het bestede bedrag hieraan onttrokken.		
	Diverse accommodaties	Voor de extra beveiliging van de accommodaties is eenmalig een bedrag opgenomen.	93.000	last
Overig:				
Ondersteuning organisatie		Organisatieontwikkeling	38.000	last
		Eenmalig beleid 2019/2020/2021	19.000	last
Mutatie reserves		Totaalbedrag gezuiverd voor structurele mutaties (dekkingsreserves)	-652.000	baten
Subtotaal			229.000	
.				
Totaal per saldo (-=bate/ +=last)			-774.000	

Niet alle incidentele baten en lasten hebben invloed op het resultaat in 2020. Sommige bedragen zijn namelijk toegevoegd of onttrokken aan een reserve. Deze zijn reeds in bovenstaande tabel verwerkt.

Het effect van de incidentele baten en lasten op het resultaat is als volgt:

Omschrijving	bedrag
Resultaat na bestemming (positief)	501.519
Incidentele baten en lasten met invloed op het resultaat (Zie voor een nadere specificatie het overzicht incidentele baten en lasten)	-774.000
Resultaat na bestemming exclusief incidentele mutaties (negatief)	-272.481

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Een overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen luidt als volgt:

Programma	Reserve	toevoeging	onttrekking	Toelichting
Mens en cultuur	Gemeenschapshuis D'oord		22.512	dekking kapitaallast investering
	Renovatie Vraagwijzer		10.077	dekking kapitaallast investering
	Huisvest. Consultatieb.Steenbergen		2.678	dekking kapitaallast investering
	Vernieuwbouw 't Cromwel/culturele zaal		45.059	dekking kapitaallast investering
	Camerabev. CentrumSteenbergen		4.500	dekking kapitaallast investering
Kunst, cultuur en erfgoed	Herinrichting bibliotheek		11.911	dekking kapitaallast investering
Leefomgeving en duurzaamheid	Sportpark Noordlangeweg Dinteloord		69.400	dekking kapitaallast investering
	Div. kredieten investeringstaat 2009		10.200	dekking kapitaallast renovatie tennispark NV
	Kunstgrasveld vv Steenbergen		27.284	dekking kapitaallast investering
	Kunstgrasveld vv NVS		24.372	dekking kapitaallast investering
	Kunstgrasveld sc Kruisland		26.901	dekking kapitaallast investering
	Dorpsplein NV		4.380	dekking kapitaallast investering
	Groot onderhoud havenkanaal D'oord		29.800	dekking kapitaallast investering
	Centrumhaven Dinteloord		28.000	dekking kapitaallast investering
	Vervanging brug Corneliusstr./ Kap.Kockstr. W'berg		5.000	dekking kapitaallast investering
	Herinrichting/groot onderhoud N259		141.000	dekking kapitaallast investering
	Verzwarend 3 asfaltwegen buitengebied		12.152	dekking kapitaallast investering
	Renovatie jachthaven/havenkantoor		69.299	dekking kapitaallast investering
	Herinrichten Haven de Heen		5.000	dekking kapitaallast investering
Bestuur en dienstverlening	Investeringen I&A 2015		17.608	dekking kap.last schijvenkabinet, belastingpakket, 2 servers
	Investeringen I&A 2013		3.436	dekking kapitaallast diverse investeringen I&A
	Huisvesting gemeentehuis		207.468	dekking kapitaallast investering
	Div. kredieten investeringstaat 2009		17.286	dekking kap.last vervang. rollend mat.
	Investeringen I&A 2012		40.000	dekking kapitaallast Mit-office
	ICT investeringen informatieplan 2009/2010		44.894	dekking kapitaallast investering
	BTW-compensatiefonds		13.727	korting bcf
			893.944	

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de gemeente Steenberg. Het voor de gemeente Steenberg toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000,- .

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Voor de gemeente zijn de functies van gemeentesecretaris en de griffier aangemerkt binnen de WNT:

Bedragen x € 1	Dhr. M.J.P. de Jongh RA	MW. Drs. E.P.M. van der Meer	Dhr. R.A.J Defilet
Functiegegevens	Gemeentesecretaris/ algemeen directeur	griffier	(plv) griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12	1/1 - 16/8	17/8 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	109.502	55.589	30.766
Beloningen betaalbaar op termijn	19.287	9.580	3.627
<i>subtotaal</i>	<i>128.789</i>	<i>65.169</i>	<i>34.393</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	125.762	75.238
/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	128.789	65.169	34.393
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019			
Bedragen x € 1	Dhr. M.J.P. de Jongh RA	Mw. Drs. E.P.M. van der Meer	N.v.t.
Functiegegevens	Gemeentesecretaris/ algemeen directeur	griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	106.194	85.236	
Beloningen betaalbaar op termijn	18.090	13.906	
<i>Subtotaal</i>	<i>124.284</i>	<i>99.142</i>	

Bedragen x € 1	Dhr. M.J.P. de Jongh RA	MW. Drs. E.P.M. van der Meer	Dhr. R.A.J Defilet
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	194.000	
Totale bezoldiging	124.284	99.142	

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Er zijn in 2020 geen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband gedaan .

3. Overige rapportageverplichting op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Balans met toelichting

Balans (bedragen x € 1.000,)

Activa	31-12-2020		31-12-2019	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		-		-
<i>Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief</i>	-		-	
Materiële vaste activa		48.396		47.805
<i>Investerings met economisch nut:</i>				
- gronden uitgegeven in erfpacht	-		-	
- overige investeringen met een economisch nut	31.081		32.127	
<i>Investerings met economisch nut, waarvoor heffing</i>	8.942		8.606	
<i>Investerings in openbare ruimte met maatsch.nut</i>	8.373		7.072	
Financiële vaste activa		3.351		2.998
<i>Kapitaalverstrekkingen aan:</i>				
- Deelnemingen	135		135	
<i>Overige langlopende leningen</i>	3.216		2.863	
Totaal vaste activa		51.747		50.803
Vlottende activa				
Voorraden		-2.497		-1.220
<i>Grond- en hulpstoffen</i>			-	
<i>Niet in exploitatie genomen bouwgronden</i>			-	
<i>Overige grond- en hulpstoffen</i>	48		7	
<i>Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie</i>	-2.554		-1.234	
<i>Gereed product en handelsgoederen</i>	9		7	
<i>Uitzettingen (rentetypische looptijd één jaar of minder)</i>		13.659		13.810
<i>Vorderingen op openbare lichamen</i>	7.865		4.004	
<i>Uitzettingen in 's Rijks schatkist</i>	3.333		6.976	
<i>Overige vorderingen</i>	2.461		2.830	
Liquide middelen		376		495
<i>Kassaldi</i>	4		1	
<i>Banksaldi</i>	372		494	
Overlopende activa		503		507
<i>Van Europ. en Ned. overheidslichamen nto voorschotbedr. door voorfin. op uitkeringen met een spec. bestedingsdoel;</i>	-		-	
<i>Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.</i>	503		507	
Totaal vlottende activa		12.041		13.592
Totaal activa		63.787		64.394

Passiva	31-12-2020		31-12-2019	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		34.739		36.993
<i>Algemene reserve</i>	11.340		9.735	
<i>Reserve transitie organisatie</i>	1.416		1.918	
<i>Reserve ruimtelijke ontwikkeling</i>	44		44	
<i>Reserve economische ontwikkeling</i>	1.479		3.777	
<i>Reserve beheer openbare ruimte</i>	7.515		7.395	
<i>Bestemmingsreserve overig</i>	12.443		13.273	
<i>Gerealiseerd resultaat</i>	502		851	
Voorzieningen		17.233		18.745
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>	2.853		2.505	
<i>Egalisatievoorzieningen</i>	12.088		14.667	
<i>Voorziening voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is</i>	2.292		1.573	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		82		2
<i>Waarborgsommen</i>	82		2	
Totaal vaste passiva		52.054		55.740
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden (rentetypische looptijd korter dan één jaar)		4.954		5.519
<i>Kasgeldleningen, bij openbare lichamen</i>	-		-	
<i>Overige kasgeldleningen</i>	-		-	
<i>Banksaldi</i>	-		-	
<i>Overige schulden</i>	4.954		5.519	
Overlopende passiva		6.779		3.135
<i>Opgebouwde verplichtingen die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen</i>	3.977		936	
<i>Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren</i>	2.802		2.199	
<i>Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen</i>			-	
Totaal vlottende passiva		11.733		8.654
Totaal passiva		63.787		64.394
Gewaarborgde geldleningen		2.250		2.441

Toelichting op de balans

(De in de tabellen opgenomen bedragen zijn in duizendtallen)

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa	31-12-2019	Corr.beginbal	Investering	des- investering	bijdragen derden	(extra) afschrijving	afwaardering	31-12-2020
Gronden en terreinen								
Economisch nut	6.250		7			94		6.163
Economisch nut, waarvoor heffing	72					7		65
Gronden uitgegeven in erfpacht								-
Woonruimten	-							-
Bedrijfsgebouwen								
Economisch nut	18.663		85			800		17.948
Economisch nut, waarvoor heffing	84		13			2		95
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken								-
Economisch nut	4.143	-50	142			143		4.092
Economisch nut, waarvoor heffing	7.163		731			374		7.520
Maatschappelijk nut	7.072	50	1.623			371		8.374
Vervoermiddelen	854		242			222		874
Machines, apparaten en installaties	314					64		250
Overige materiële activa	-							-
Economisch nut	1.745		346			347		1.744
Economisch nut, waarvoor heffing	1.443		49			231		1.261
Maatschappelijk nut	-							-
	47.805	-	3.238	-	-	2.655	-	48.386

Op de materiële vaste activa wordt lineair afgeschreven. Over gronden wordt niet afgeschreven. Hiervan zijn per 31 december 2020 geen gronden en terreinen in erfpacht uitgegeven. "Nog niet in exploitatie genomen gronden" worden verantwoord onder materiële vaste activa. Dit geldt voor het Bestemmingsplan Reinierpolder I, fase 2 dat eind 2020 met een boekwaarde van € 284.000 is verantwoord onder "Gronden en terreinen". Tot de belangrijkste investeringen (> € 50.000) behoorden:

- Centrumhaven Dinteloord € 142.000;
- Vervanging en verbetering riolering € 731.000;
- Herinrichting en groot onderhoud N259 € 174.000;
- Gebiedsgerichte aanpak Steenbergen-Zuid € 71.000;
- Vervanging masten/armaturen openbare verlichting € 515.000;
- Vervanging kunstwerken € 414.000;
- Vervanging brug Cornelius-/Kapelaan Kockstraat € 108.000;
- Verzwaren 3 wegen (Kleine Bolspolder/Bijlandseweg/Boonhil) € 304.000;
- Vervanging tractoren € 142.000;
- Glijbanen beide zwembaden € 251.000;
- Verbetering voetpad rondom Rietkreek Nieuw-Vossemeer € 70.000.

Een in de jaarrekening 2019 aan te brengen correctie op de materiële vaste activa, ad € 50.000, is gecorrigeerd op de grond-, weg- en waterbouwkundige werken met een Economisch nut. Deze correctie had echter moeten gebeuren op de grond-, weg- en waterbouwkundige werken met een Maatschappelijk nut. Om de aansluiting met de sub-administratie vaste activa te kunnen maken is deze correctie in een afzonderlijke kolom zichtbaar gemaakt.

De afschrijvingen betreft diverse correcties voor onterechte afschrijvingen over 2018/2019 van € -/60.000. De structurele afschrijvingen over 2020 bedragen € 2.715.000.

Financiële vaste activa	31-12-2019	vermeerdering	vermindering	aflossing	31-12-2020
Hypotheken ambtenaren	42			42	-
Overige leningen	162			25	137
Kapitaalverstrekking SVN (Startersleningen)	2.229	120			2.349
Idem (duurzaamheidsleningen)	429	300			729
Totaal leningen	2.863				3.216
Aandelen	135				135
	2.998	420	-	67	3.351

De kapitaalverstrekking SVN betreft de via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting verstrekte geldleningen. Het uitstaande bedrag van de uitstaande startersleningen bedraagt per 31 december 2020 € 2.123.000. Voor duurzaamheidsleningen is dit € 773.000.

SVN leningen

In onderstaande tabel zijn naast de financiële informatie, informatie betreffende de aantallen verstrekte (zowel gedurende het jaar, als in totaal) geldleningen opgenomen. Het gemiddeld uitstaand bedrag per starterslening betreft € 14.000. Voor een gemiddeld uitstaande Duurzaamheids-/stimuleringslening is dat € 7.000.

SVN lening	uitstaande leningen per 31-12-2019		verstrekkingen		aflossingen	mutatie rek.crt.	uitstaande leningen per 31-12-2020	
	bedrag	aantal	bedrag	aantal			bedrag	aantal
Startersleningen	2.169	153	254	8	299		2.124	152
Duurzaamheids-/ stimuleringsleningen	492	77	369	39	88		773	111
Totaal uitstaande leningen	2.661		623		387	-	2.897	
Rekeningcourant Svn Startersleningen	60					165	225	

SVN lening	uitstaande leningen per 31-12-2019		verstrekkingen		aflossingen	mutatie rek.crt.	uitstaande leningen per 31-12-2020	
Idem Duurzaamheids-/ stimuleringsleningen	-63					19	-44	
	2.658		623		387	184	3.078	

Aandelen

Eind 2020 is het aandelenbezit ongewijzigd ten opzichte dat aan het eind van het vorige jaar en ziet als volgt uit:

- Aandelen BNG (11.583) € 26.300
- Aandelen Rewin € 4.100
- Aandelen Brabant Water (33.862) € 104.400

Viottende activa

Voorraden	31-12-2020	31-12-2019
<i>Grond- en hulpstoffen</i>		
Straatmateriaal	48	7
<i>Onderhanden werk</i>		
Bouwgronden in exploitatie	-2.186	-1.023
Voorziening verliezen grondexploitaties	-368	-211
<i>Gereed product en handelsgoederen</i>		
Rijbewijzen/eigen verklaringen	3	4
Voorraden bevolking	6	3
	-2.497	-1.220

Onderhanden werk betreft de plannen waarbij de gemeente Steenberg en een actieve grondpolitiek voert. De plannen waarbij de gemeente Steenberg en een actieve grondbeleid voert en die door de raad is vastgesteld betreffen de volgende bouwgronden in exploitatie:

Onderhanden werk	Boekwaarde per 31-12-2019	Herclassificatie	Investeringen en overige vermeerderingen 2020	Opbrengsten (verminderingen) 2020	(Tussentijdse) verlies/ winstneming 2020	Boekwaarde per 31-12-2020
<i>Bouwgronden in exploitatie:</i>						
<i>Buiten de Veste</i>	-3.090		754	1.065	91	-3.311
<i>De Pinas</i>	875		118	517		476
<i>Uitbreiding Reinierpolder 1</i>	628		108	432	35	339
<i>Centrumplan Welberg</i>	563		382	636		309
Totaal Onderhandenwerk	-1.023	-	1.362	2.651	126	-2.186

Een gedetailleerd overzicht van het verloop van de gronden in exploitatie luidt als volgt:

Complexen in exploitatie	Totaal geïnves- teerd	Totaal verkocht	(Tussen- tijdse) verlies/ winstne- ming	Boek- waarde 1-1-2021	Nog te inves- teren	% van tot.geïn- vesteerd	Nog te verko- pen	% van totaal te ver- kopen	Resultaat op netto contante waarde	Verwacht resultaat pos. (= -)/ neg. (= +)
<i>Buiten de Veste</i>	6.716	10.143	117	-3.311	16.099	71%	13.603	57%	-709	-814
<i>De Pinas (voorheen Oostgroeneweg)</i>	6.162	4.583	-1.103	476	677	10%	1.161	20%	-7	-8
<i>Reinierpolder I (uitbreiding)</i>	2.638	2.362	62	339	1.886	42%	2.381	50%	-133	-156
<i>Centrumplan Welberg</i>	946	636		309	941	50%	883	58%	354	368
Totaal	16.461	17.724	-924	-2.186	19.604		18.027		-495	-610

Bij de bovenstaande gronden in exploitatie gelden de onderstaande parameters:

1. Voor prijsstijging kosten wordt er rekening gehouden met een stijging (inflatie) van 2,5%.
2. In het kader van het voorzichtigheidsbeginsel wordt er geen rekening gehouden met prijsstijging opbrengsten (0%).
3. Vanwege het ontbreken van rentelasten wordt er 0% rente toegerekend.
4. Als laatste wordt er rekening gehouden met een disconteringsvoet van 2% conform BBV.

Zoals hierboven blijkt sluiten op basis van de laatst bekende cijfers en eventueel daarop genomen maatregelen de exploitatie van De Pinas (voormalig Sportpark Oostgroeneweg) en Centrumplan Welberg met een negatief resultaat. Hiervoor is een voorziening getroffen. Voor de exploitaties van Buiten de Veste en Reinierpolder I wordt een winst voorzien. In 2020 is een tussentijdse winst voor de exploitatie Buiten de Veste (€ 91.100) en de exploitatie Reinierpolder I (€ 34.900) genomen.

Voor een nadere toelichting op de diverse complexen wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Uitzettingen (rentetypische looptijd één jaar of minder)	31-12-2020	31-12-2019
Belastingdebiteuren	874	805
Debiteuren sociale zaken	1.379	1.167
Overige debiteuren	8.755	5.440
Voorziening dubieuze debiteuren incl. debiteuren soza	-682	-578
Rekening-courantverhouding met het rijk:		
Schatkistbankieren	3.333	6.976
Totaal	13.659	13.810
<i>Waarvan vorderingen op openbare lichamen</i>	<i>7.864</i>	<i>4.004</i>

Van de belastingdebiteuren stond begin maart 2021 nog € 673.000 open. Hiervan had € 175.000 betrekking op het belastingjaar 2018 of eerder, € 183.000 op belastingjaar 2019 en ook € 314.000 op belastingjaar 2020.

Van het openstaande saldo van de debiteuren sociale zaken was eind maart 2021 € 1.354.000 nog te ontvangen, van het openstaande saldo van overige debiteuren was eind maart 2020 € 8.488.000 nog te ontvangen. Hieronder onder andere de volgende vorderingen op overheidsinstellingen (openbare lichamen); de Belastingdienst voor BTW CompensatieBelasting € 4.546.000 (uitbetaling in juli 2021), Provincie Noord-Brabant voor bijdragen natuur/bovenwijken AFCNP €1.199.000 en Intergemeentelijke Sociale Dienst voor de afrekening in de Bijstandsverlening en organisatiekosten € 1.524.000. Het laatste bedrag bestaat uit een terug te ontvangen bedrag voor uitvoering van de

Tozo-regeling van € 2.034.000 en een na te betalen bedrag van € 510.000,- voor de uitvoering van de overige bijstandsregelingen en de bijdrage in de organisatiekosten.

Van de openstaande bedragen wordt ruim € 682.000 als dubieus aangemerkt. Hiervan heeft € 324.000 betrekking op debiteuren sociale zaken en € 312.000 op belastingdebiteuren. Voor deze dubieuze debiteuren zijn voorzieningen gevormd. Hieronder volgt een overzicht van het verloop van de voorziening (exclusief de voorziening dubieuze debiteuren soza) over de afgelopen 5 jaar:

Voorziening dubieuze debiteuren					
	2016	2017	2018	2019	2020
stand per 1-1	1.016.519	984.058	418.717	377.970	285.763
afgeboekte vorderingen financieel pakket	32.461	36.735	102.302	-	-
afgeboekte vorderingen belastingpakket	-	528.606	-	208.049	-
toevoeging voorziening dub.debiteuren			61.555	115.842	71.986
stand per 31-12	984.058	418.717	377.970	285.763	357.749

Bij het opstellen van de jaarrekening worden de dan openstaande vorderingen beoordeeld op hun inbaarheid en vindt een eventuele mutatie van de voorziening dubieuze debiteuren plaats. Voor de debiteuren soza gebeurt dat door de Intergemeentelijke Sociale Dienst.

Liquide middelen	31-12-2020	31-12-2019
Rabobank	162	288
Rabo belastingen	9	6
BNG	195	195
BNG belastingen	5	5
Kas	4	1
Kruisposten	2	-
	377	495

Bij de BNG en de Rabo heeft de gemeente een kredietfaciliteit van respectievelijk € 1 mln en € 0,5 mln.

Schatkistbankieren/drempelbedrag

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. De gelden mogen niet buiten de schatkist worden weggezet. Wel mogen decentrale overheden overtollige middelen aan elkaar uitlenen, zolang er geen sprake is van een toezichtrelatie, om zodoende een beter rendement te halen dan bij de schatkist. De schatkist biedt geen leen- of roodstandfaciliteiten aan. Deelname van decentrale overheden aan het schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector, waardoor de externe financieringsbehoefte van het rijk minder wordt. Dit vertaalt zich in een lagere staatsschuld. Voor gemeenten geldt een doelmatigheidsdrempel van 0,75% van het begrotingstotaal. Op grond van artikel 52c van het wijzigingsbesluit BBV is het verplicht om een toelichting over het schatkistbankieren op te nemen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar 2020					
(1)	Drempelbedrag	538			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	285	217	243	216
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	253	321	294	321
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag

		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	71.687			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	71.687			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	538			

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	25.944	19.749	22.381	19.909
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	285	217	243	216

Overlopende activa	31-12-2020	31-12-2019
Vorderingen faciliterend grondbeleid	187	187
Vooruitbetaalde bedragen	242	
Nog te ontvangen bedragen	74	320

Overlopende activa	31-12-2020	31-12-2019
	503	507

De plannen waarbij de gemeente Steenberghe zelf geen actief grondbeleid voert maar waarbij het initiatief bij een andere marktpartij ligt (ABA overeenkomsten) en die niet door de raad zijn vastgesteld worden, als het om vorderingen gaan opgenomen onder de overlopende activa. Er zijn de volgende vorderingen met betrekking tot faciliterend grondbeleid plannen:

Vorderingen faciliterend grondbeleid	Stand per 31-12-2020	Stand per 31-12-2019
Overeenkomsten:		
Couveragepark	187	187
Totaal vorderingen faciliterend grondbeleid	187	187

Passiva

Eigen vermogen

Reserves	31-12-2020	31-12-2019
Algemene reserve	11.340	9.735
Reserve Transitie Organisatie	1.416	1.918
Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling (RO)	44	44
Reserve Economische ontwikkeling	1.479	3.777
Reserve Beheer openbare ruimte	7.515	7.395
Bestemmingsreserve overig	12.443	13.273
Totaal	34.237	36.142

In onderstaand overzicht wordt per reserve het verloop in 2020 opgenomen.

Algemene reserve	Saldo 01-01-2020	Toevoeging	Onttrekking / resultaatbestem	Saldo 31-12-2020
Algemene reserve	7.089	3.144	2.317	7.916
Risico reserve	2.387	-	-	2.387
Decentralisatie sociaal domein	234	69	-	303
Onderzoeksbudget raad	10	-	-	10
Res. overhev. budgetten	-	328	328	-
Res. eenmalige zaken	14	-	14	-
COVID-19 (corona)	-	1.000	277	723
Totaal	9.735	4.541	2.936	11.340

In 2020 is het voordelig resultaat 2019 ad € 851.000 onderverdeeld aan de hand van het raadsbesluit (d.d. 25-6-2020). Van het resultaat is € 69.779 toegevoegd als verplichting voor de egalisatie van tekorten uit het sociaal domein. Als verplichting voor overgehevelde budgetten is € 328.000 opgenomen uit het resultaat. Daarnaast wordt er € 446.000 toegevoegd aan de reserve Economische Ontwikkeling en € 7.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserve reclamebelasting.

Aan de algemene reserve is een bedrag van €3.144.000,- toegevoegd vanuit de reserve economische ontwikkeling. Dit betreft een correctie van een in voorgaande jaren uit de algemene reserve gedekt bedrag voor de bijdrage in de aanleg van het aquaduct. Een nadere toelichting is opgenomen bij de reserve economische zaken.

Aan de algemene reserve is totaal een bedrag van € 2.317.392 onttrokken. De onttrekkingen betreffen o.a.:

- Maatschappelijk Vastgoed € 100.000;
- Hartveilig € 54.000;
- Transitiekosten Bibliotheek € 167.000;
- 750 jaar Steenberg € 52.800;
- Opzegging huur bibliotheek € 40.000;
- Vervanging bomen buitengebied € 65.000;
- Planschadeverzoeken € 30.000;

- Extra formatie backoffice € 150.000;
- Diverse projecten Streekorganisatie Brabantse Wal € 20.900;
- Vesting Steenbergen Expeditie Nassau € 20.555;
- Organisatieontwikkeling € 38.244.

Niet alle zaken waarvoor door de raad middelen vanuit de algemene reserve beschikbaar zijn gesteld zijn gerealiseerd of nog niet helemaal gerealiseerd. Ook zijn middelen beschikbaar gesteld voor zaken waarvan de uitvoering in latere jaren ligt. Een overzicht van deze op de algemene reserve drukkende verplichtingen luidt is volgt:

- Extra middelen maatregelen pakket Sociaal Domein € 150.000;
- Integraal Huisvestingsplan € 15.000;
- Sport en Beweegtuinen € 30.000;
- Kwartiermaker kerngericht werken € 85.000;
- Expeditie Nassau € 176.018;
- Canon van Steenbergen € 21.000;
- Kunstwerken per kern € 23.000;
- Plan van Aanpak Cultureel Erfgoed € 10.000;
- Behoud Gummaruskerk € 18.000;
- Uitwerking vesting Steenbergen € 10.069;
- Opstellen landschapskaart € 15.000;
- Onderzoek energieneutraal gem. gebouwen € 100.000;
- Visie energie en ruimte € 18.434;
- Speelterrinen en -toestellen € 31.481;
- Entrees en rotondes € 89.102;
- Onderzoek klimaatadaptatie € 37.000;
- Warmtevisie en regionale energiestrategie € 40.000;
- Onderzoek vrijkomen agrarische bebouwing € 30.000;
- Centrumhaven Dinteloord € 50.000;
- Projectbudget Landschappen van Allure € 35.000;
- Recreatie ontwikkeling loodsen Schansdijk / Fort Henricus € 30.595;
- Eenmalig nieuw beleid € 110.821;
- Organisatie Chapeau € 32.500.

Naast bovenstaande verplichtingen, totaal € 1.158.020, is in de meerjarenbegroting 2021-2024 totaal een bedrag van € 1.094.500 aan onttrekkingen opgenomen. De netto vrije algemene reserve bedraagt dan € 5.662.819.

Risicoreserve

Deze reserve heeft als bestemming het opvangen van financiële tegenvallers zonder dat het beleid van de gemeente moet worden aangepast. Uit de bij de jaarrekening actualisatie van de risico's en de hieruit berekende minimumhoogte van de risico was er geen verhoging nodig in 2020, omdat de reserve boven de ondergrens van 1,0 uitkomt. De reserve valt in 2020 in klasse C (1,0 - 1,4) zoals voorgeschreven volgens de beleidsnotitie. In 2020 zijn aan de risicoreserve geen onttrekkingen geweest. In de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheer is een meer uitgebreide toelichting opgenomen over de totstandkoming van deze reserve en de risico's die hieruit eventueel moeten worden gedekt.

Decentralisatie sociaal domein

Deze reserve is gevormd uit niet bestede middelen 2015 en 2016. Bij de begroting 2018 is besloten deze middelen organisatiebreed in te zetten. In 2020 is er niks uit deze reserve onttrokken. Een deel van het resultaat van 2019 (€ 69.779) is toegevoegd aan deze reserve aan de hand van het raadsbesluit betreffende de resultaatbestemming van de jaarrekening 2019.

Onderzoeksbudget gemeenteraad

Om niet een structureel beslag te leggen op de budgettaire ruimte van de begroting is voor eventuele inhuur van expertise door de gemeenteraad een reserve gevormd. Jaarlijks zal bekeken worden of en voor hoeveel over deze reserve is beschikt en indien nodig ten laste van de

algemene reserve weer wordt aangevuld tot € 10.000. In 2020 zijn er geen beschikkingen over de reserve geweest.

Reserve overheveling budgetten

In de budgetregeling is opgenomen dat onder bepaalde voorwaarden budgetten mogen worden overgeheveld naar het volgend jaar. In praktische zin wordt voor deze budgetten een bestemmingsreserve gevormd. Per 31 december 2020 zijn geen bedragen ter overheveling opgenomen.

Reserve éénmalige zaken

In 2020 is het in de reserve opgenomen bedrag ad € 14.500 (€ 7.200 voor inhuur t.b.v. handhaving Sunclass, € 7.300 voor Plan van aanpak stadspark Steenberg) geheel besteed.

COVID-19 (steunfonds Coronacrisis)

Het jaar 2020 was het jaar van de coronacrisis. op 2 april 2020 is er door de raad ingestemd met het vormen van een steunfonds Coronacrisis van € 1 miljoen ten laste van de Algemene Reserve. In de paragraaf COVID-19 is een uitgebreidere toelichting opgenomen over de vorming en besteding van deze reserve.

Reserve Transitie Organisatie	Saldo 01-01-2020	Toevoeging	Onttrekking / resultaatbestem	Saldo 31-12-2020
Reserve Transitie Organisatie	1.918	-	502	1.416
Totaal	1.918	-	502	1.416

Bij de tussenrapportage 2019 is een bestemmingsreserve Transitie Organisatie van € 2.261.000 gevormd voor de periode tot en met het jaar 2023. De reserve is onder meer bedoeld voor het strategisch personeelsbeleid, een vitaliteitsregeling optimaliseren of digitaliseren van processen en het oplossen van knelpunten. In 2020 is hieraan € 501.852 onttrokken.

Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling (RO)	Saldo 01-01-2020	Toevoeging	Onttrekking/ vrijval	Saldo 31-12-2020
Afgesloten bestemmingsplannen	44	-	-	44
Totaal	44	-	-	44

Afgesloten bestemmingsplannen

Deze reserve is gevormd voor dekking van nog te maken kosten op reeds afgesloten bestemmingsplannen. Eind 2020 was in deze reserve enkel nog een bedrag van € 44.000 beschikbaar voor de realisatie van groen in Den Darink (aanleg in 2021).

Reserve Economische ontwikkeling	Saldo 01-01-2020	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2020
Res.ruimtelijke ontwikkeling AFCNP/natuur	3.183	846	3.144	885
Res.ruimtelijke ontwikkeling AFCNP/bovenwijks	594	-	-	594
Totaal	3.777	846	3.144	1.479

In 2020 is er een bedrag van € 446.000 in de reserve ruimtelijke ontwikkeling AFCNP/natuur gestort. Dit bedrag komt vanuit de resultaatbestemming 2019. Daarnaast is in 2020 € 400.000 toegevoegd door ontvangen bovenplanse bijdragen voor het natuurfonds in verband met grondverkopen in het AFCNP.

In de overeenkomst met de provincie Noord-Brabant is over de bovenplanse bijdragen opgenomen dat deze mogen worden aangewend voor de dekking van de bijdrage, totaal € 5 mln, in de aanleg van het aquaduct. Door het in voorgaande jaren achterblijven van deze bijdragen is een bedrag van € 3,1 mln gedekt ten laste van de algemene reserve. In een in het begin 2021 uitgevoerd

onderzoek naar de stand van zaken van deze AFCNP gelden wordt geadviseerd om deze middelen alsnog ten laste van de geserverveerde AFCNP gelden te brengen en dit te verwerken in de jaarrekening 2020.

Reserve Beheer openbare ruimte (BOR)	Saldo 01-01-2020	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Saldo 31-12-2020
Res.openbare ruimte	1.748	-	558	-	1.190
Res.vervanging openbaar groen	93	175	127	-	141
Dekk.res.dorpspln NV	101	-	4	-	97
Dekk.res.ecologische verbindingzones	700	-	-	-	700
Dekk.res.groot onderhoud havenkanaal Dinteloord	750	-	30	-	720
Herinrichting N259	2.938	-	141	-	2.797
Dekk.reserve centrumhaven Dinteloord	700	-	28	-	672
Dekkingsreserve Herinrichting Haven de Heen	221	-	5	-	216
Dekkingsreserve vervanging brug	144	-	5	-	139
Dekkingsreserve verzwaren 3 asfaltwegen	-	304	12	-	292
Dekkingsreserve Civiele Kunstwerken	-	552	-	-	552
Totaal	7.395	1.031	910	-	7.516

Reserve openbare ruimte

Bij raadsbesluit van 21 juli 2016 is bij de actualisatie van de beheerplannen wegen, civiele kunstwerken en openbare verlichting besloten tot de vorming van deze reserve voor een bedrag van € 5.000.000. Deze reserve wordt gevormd voor dekking toekomstige kapitaallasten van de investeringen zoals rehabilitatie en kosten aanvullend wegenbeheer, verkeersmaatregelen etc. In 2020 is € 558.300 aan de reserve onttrokken voor onder andere:

- Opstellen GVVP € 140.000;
- GVVP € 93.000;
- Uitvoeringsprogramma Centrumhaven Dinteloord € 10.000;
- Verzwaring drie asfaltwegen € 11.500;
- Vorming dekkings reserve drie asfaltwegen € 303.800.

Daarnaast is een bedrag van € 13.000 vrijgevallen ten gunste van de algemene reserve.

Reserve vervanging openbaar groen

In 2017 is er een bedrag van € 175.000 in de begroting opgenomen ter besteding aan het openbaar groen in 2018/2019. Daarvan was eind 2019 nog € 93.000 beschikbaar. In 2020 is er een bedrag van € 175.000 gestort en totaal € 126.830 onttrokken. Het saldo per 31 december 2020 bedraagt hierdoor € 141.236.

Dekkingsreserve Renovatie dorpsplein Nieuw-Vossemeer

Voor de dekking van de jaarlijkse afschrijvingskosten van de renovatie van het dorpsplein te Nieuw-Vossemeer is ten laste van de reserve Openbare ruimte in 2017 een dekkingsreserve van € 109.500 gevormd. In 2020 is € 4.380 aan afschrijvingskosten onttrokken aan de reserve.

Dekkingsreserve Ecologische verbindingzones

Voor de dekking van de jaarlijkse afschrijvingskosten van de aanleg van Ecologische verbindingzones is ten laste van de reserve Openbare ruimte een reserve van € 700.000 gevormd. In 2020 is hier niks aan onttrokken.

Dekkingsreserve Groot onderhoud havenkanaal Dinteloord

Voor de dekking van de jaarlijkse afschrijvingskosten van het groot onderhoud aan het havenkanaal Dinteloord is in 2017 een reserve van € 340.000 gevormd. In 2018 is de reserve verhoogd met € 440.000 voor de extra jaarlijkse afschrijvingskosten in verband met de aanvullende groot onderhoud aan het havenkanaal Dinteloord. In 2020 is € 29.800 onttrokken aan de reserve.

Herinrichting N259

Deze dekkingsreserve is gevormd voor de gedeeltelijke dekking van de afschrijvingslasten die voortkomen uit het beschikbaar gestelde krediet van ruim € 4.000.000,- voor de herinrichting van de N259. Hieraan is in 2020 € 141.000 onttrokken waardoor de stand van de reserve eind 2020 uitkomt op € 2.796.769.

Dekkingsreserve Centrumhaven Dinteloord

In 2019 is er een dekkingsreserve gevormd van € 700.000,- voor toekomstige afschrijvingskosten. In 2020 is hier € 28.000 aan onttrokken.

Dekkingsreserve herinrichten Haven de Heen

In 2019 is er een dekkingsreserve gevormd van € 225.000 voor toekomstige afschrijvingskosten. In 2020 is een bedrag onttrokken voor afschrijvingskosten van € 5.000.

Dekkingsreserve vervanging brug Corneliusstraat/Kap. Kock

In 2019 is er een dekkingsreserve gevormd van € 150.000 voor toekomstige afschrijvingskosten. In 2020 is een bedrag onttrokken voor afschrijvingskosten van € 5.000.

Dekkingsreserve Verzwaren Drie Asfaltwegen

In 2020 is er een dekkingsreserve gevormd van € 303.800 voor toekomstige afschrijvingskosten en is er € 12.152 voor afschrijvingskosten aan onttrokken.

Dekkingsreserve Civiele Kunstwerken

In 2020 is er een dekkingsreserve gevormd van € 551.943 voor toekomstige afschrijvingskosten.

Bestemmingsreserve Overig	Saldo 01-01-2020	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2020
Res.begr.pl Steenbergseweg	259	19	-	278
Nog te besteden overheidsbijdragen	61	-	12	49
Kleedlokalen buitensportaccommodaties	174	-	59	115
Res. Begraafplaats Zuideinde	4	-	-	4
Reserve BTW-compensatiefonds	92	-	14	78
Res gemeenschapshuis Dinteloord *	562	-	22	540
Reserve vernieuwbouw 't Cromwel/culturele zaal *	1.070	-	45	1.025
Reserve huisvesting *	5.577	-	207	5.370
Res herinrichting bibliotheek *	107	-	12	95
Res.ICT investeringen informatieplan 2009/2010 *	64	-	45	19
Res.sportpark Noordlangeweg Dinteloord *	1.384	-	69	1.315
Res.div. kredieten investeringstaat 2009 *	177	-	27	150
Res. Investerings I&A 2012 *	80	-	40	40
Res. Investerings I&A 2013 *	3	-	3	-
Res. Investerings I&A 2015 *	17	-	17	-
Renovatie jachthaven/havenkantoor *	1.563	-	69	1.494
Huisvesting consultatiebureau Steenbergse *	54	-	3	51

Bestemmingsreserve Overig	Saldo 01-01-2020	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2020
Res.kunstgrasveld vv Steenbergse *	207	-	27	180
Res.kunstgrasveld vv NVS *	209	-	24	185
Res.kunstgrasveld sc Kruisland *	234	-	27	207
Res. Renovatie Vraagwijzer *	62	-	10	52
Res. Kwal.verbet.Handhaving 2018/2019	69	-	69	-
Dekk.res.camerabeveil.centrum *	15	-	5	11
Egalisatieres.afvalstoffenheffing	37	-	-	37
Egalisatiereserve woonwagengebeleid	234	-	66	168
Reserve reclamebelasting	5	7	-	12
Reserve Bomenfonds	-	41	-	41
Reserve onderhoud gebouwen	450	-	21	429
Reserve onderhoud sportparken	503	-	-	503
Totaal	13.273	67	893	12.447

*Reserves ter dekking kapitaallasten (reserves met *)*

Deze reserves zijn/worden gevormd om de uit de bijbehorende investeringen voortvloeiende afschrijvingslasten geheel of gedeeltelijk te dekken.

Begraafplaats Steenbergseweg en Zuideinde

Deze reserves dienen ter vergoeding van (toekomstige) onderhouds- en/of sluitingskosten van betreffende begraafplaatsen.

Nog te besteden rijksbijdragen

Deze reserve betreft van het rijk ontvangen middelen waaraan niet direct een bestedingsverplichting is verbonden. Om deze voor het doel waarvoor zij zijn ontvangen beschikbaar te houden, worden niet bestede middelen, voor latere besteding, aan deze reserve toegevoegd. Onderstaand is het verloop van deze reserve per ontvangen rijksbijdrage opgenomen. De mutatie in 2020 heeft betrekking op besteding binnen de Combinatie-functionarissen.

Omschrijving	Saldo 01-01-2020	Ontvangen bedrag	Besteding	Saldo 31-12-2020
Combinatiefunctionarissen	12	-	12	-
Middelen voorschoolse voorziening peuterspeelzaal	25	-	-	25
Middelen uitvoeringskosten inburgering	10	-	-	10
Middelen verbeterde toegang peuterspeelzalen	13	-	-	13
Totaal	60	-	12	48

Kleedlokalen buitensportaccommodaties

Bij de privatisering van de kleedlokalen wordt per vereniging een bedrag beschikbaar gesteld voor een kwaliteitsverbetering aan deze lokalen. Om in aanmerking te komen voor de tegemoetkoming van 50% dient de vereniging een renovatieplan met begroting in te dienen. Een overzicht van de beschikbare bedragen naar vereniging per 31 december 2019 luidt als volgt:

- VV NVS € 94.300;
- VV Prinsenland € 10.800;
- SV Diomedon € 11.000;
- VV Steenbergse € 58.600.

In 2020 is het bedrag van € 58.600 beschikbaar gesteld aan VV Steenberg en dus onttrokken uit de reserve.

BTW-compensatiefonds

Vanwege de invoering van het BTW compensatiefonds is de gemeente gekort op de algemene uitkering. Vanwege de activa problematiek heeft de regering de korting een jaar later in laten gaan en is met dit bedrag een dekkingsreserve gevormd. Jaarlijks wordt ter compensatie van de activa problematiek over deze reserve beschikt. De onttrekking in 2020 bedraagt € 13.727.

Kwaliteitsverbetering Handhaving 2018/2019

In 2017 is een traject gestart ter verbetering van het handhavingsproces. Dit project heeft een looptijd van 3 jaar. Voor de te verwachten extra kosten over deze periode is een bestemmingsreserve gevormd. In 2020 is het resterende bedrag van € 69.600 onttrokken.

Egalisatie afvalstoffenheffing

Bij de najaarsnota 2018 is besloten om het voordeel op de lagere kapitaallasten 2017, door middel van de vorming van een egalisatiereserve, in te zetten om de stijging van het tarief in 2018/2019 te dempen.

Egalisatie woonwagengebeleid

De raad heeft op 19 maart 2019 besloten om een bedrag van € 332.000 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het woonwagengebeleid via een storting vanuit de algemene reserve in een egalisatiereserve woonwagengebeleid en daarmee de opbrengsten ook ten bate van deze reserve te laten komen. In 2020 is hieruit € 65.667 onttrokken.

Reserve reclamebelasting

In de tussenrapportage 2019 is besloten om € 21.531, stand 2017, weer als bestemmingsreserve op te voeren en deze te onttrekken uit de Algemene Reserve. Daarnaast was voorgesteld om € 17.266 ter beschikking te stellen aan RPS ten behoeve van de aanschaf van de benodigde sfeerverlichtingplan Ons Steenberg. Uit de resultaatbestemming 2019 is € 7.000 toegevoegd aan deze reserve.

Reserve onderhoud gebouwen en sportparken

Vanwege het ontbreken van onderhoudsplannen zijn op verzoek van de accountant de voorzieningen onderhoud gebouwen en sportparken omgezet in reserves. De onderhoud van gebouwen en accommodaties is gebaseerd op een meerjaren onderhoudsdekkingsplan. In navolging van de gebouwen zijn ook de meerjarige onderhoudskosten van de sportparken (excl. de gebouwen) voor de komende 10 jaar in beeld gebracht. In 2009 heeft de gemeenteraad ingestemd met het gehanteerde kwaliteitsniveau. Het beheer en onderhoud van de sportaccommodaties bestaat zowel uit het reguliere onderhoud als uit de vervanging en renovaties.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2020 luidt als volgt:

Voorzieningen	1-1-2020	Dotatie	Besteding	Verminderen	31-12-2020
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>					
- Pensioenaanspraken wethouders	2.465	441	69		2.837
- Financiële afwikkeling vml alg.dir.	24		5	19	-
- Overige voorzieningen	16				16
<i>Egalisatievoorzieningen</i>					
- Fonds onderhoud wegen	11.091	1.734	2.815		10.010
- Fonds onderhoud kunstwerken	1.279		122	551	606

Voorzieningen	1-1-2020	Dotatie	Besteding	Verminderings	31-12-2020
- Onderhoud openbare verlichting	1.565	14	107		1.472
- Baggeren	732	84	101		715
<i>Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is.</i>	-				-
- Rioolonderhoud	1.573	5			1.578
	18.745	2.278	3.219	570	17.233

Pensioenfondsen wethouders

Besloten is om deze aanspraken niet *extern* te "verzekeren" maar de voorziening vooralsnog in eigen beheer te houden. Het saldo is in overeenstemming gebracht met de per 31 december 2020 gemaakte actuariële waardeberekening van het fonds. In 2020 is een bedrag van € 69.693 aan de voorziening onttrokken voor dekking van uitgekeerde pensioengelden en een bedrag van € 440.967, waarvan € 228.577,- als correctie over 2019, toegevoegd.

Financiële afwikkeling vml algemeen directeur

Voor de financiële afwikkeling van de voormalig algemeen directeur is een voorziening gevormd voor de vanaf 1 januari 2017 te betalen kosten.

Overige voorzieningen

Dit betreft de voorziening Spaarverlof personeel. In de voorziening resteert nog het opgebouwde spaarverlof van één persoon.

Fonds onderhoud wegen/civiele kunstwerken en openbare verlichting

In 2016 is het beheerplan wegen/civiele kunstwerken en openbare verlichting vastgesteld. Bij beheerplan wegen is ervoor gekozen om alle wegen op basisniveau en centrawegen op een hoger niveau te brengen. Er zijn ook afspraken gemaakt om het beheersysteem up-to-date te houden. Ook wordt tweejaarlijks een weginspectie uitgevoerd en dat is voor het laatst gebeurd in 2018. Er wordt gewerkt met een jaar- en een meerjarenplan en hier wordt integraal gewerkt volgens een gebiedsgerichte aanpak. In 2020 is er € 1.733.789 toegevoegd aan de voorziening onderhoud wegen voor toekomstige uit te voeren onderhoudswerkzaamheden. Daartegenover is een bedrag van € 2.814.852 aan de voorziening onderhoud wegen onttrokken voor gemaakte onderhoudskosten. Aan de voorziening onderhoud openbare verlichting is € 13.930 toegevoegd en € 106.526 onttrokken.

In beheerplan civiele kunstwerken is er gekozen om alle nodige inspectie- en herstelwerkzaamheden uit te voeren en het herstel is gebaseerd op levensduurverlenging. In 2020 is er € 551.943 onttrokken voor de vorming van een dekkingsreserve voor toekomstige afschrijvingskosten en is er € 121.580 onttrokken voor gemaakte onderhoudskosten.

Voorziening Baggeren

Op 25-10-2018 is het bagger beheerplan Stedelijk Water 2019-2026 en het bijbehorende kostendekkingsplan door de raad vastgesteld. Er is € 548.190 gestort in de voorziening baggeren ten laste van de reserve openbare ruimte. Het saldo van de reserve baggeren per 1-1-2019 ad € 99.560 is overgeheveld naar de voorziening baggeren en de jaarlijkse storting ad € 84.025 is opgenomen. In 2020 is er € 84.025 toegevoegd aan de voorziening. Daartegenover is een onttrekking van € 101.012 gedaan ten laste van de voorziening.

Voorziening rioolonderhoud

In 2014 is de BBV-notitie riolering verschenen. Hierin worden diverse bindende uitspraken gedaan met betrekking tot de vorming van reserves en voorzieningen in relatie tot het rioolbeheer. Gemeente Steenberghe heeft een verbreed gemeentelijk rioleringsplan vastgesteld voor de periode 2020-2023. In het rioleringsplan wordt aangegeven hoe de gemeente invulling moet geven aan zijn wettelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater en hoe dit wordt bekostigd. In 2020 is een bedrag van € 15.368 aan de voorziening toegevoegd.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden (renteypische looptijd korter dan één jaar)	31-12-2020	31-12-2019
Banksaldi		
Overige schulden	4.954	5.519
Totaal	4.954	5.519

De crediteuren waren begin april 2020 grotendeels afgewikkeld.

Overlopende passiva	31-12-2020	31-12-2019
Schulden faciliterend grondbeleid	137	74
Nog te betalen bedragen	3.841	862
Vooruit ontvangen bedragen	2.801	2.199
Totaal	6.779	3.135

De plannen waarbij de gemeente Steenbergen zelf geen actieve grondbeleid voert, maar waarbij het initiatief bij een andere marktpartij ligt (ABA overeenkomsten) en die niet door de raad zijn vastgesteld worden als het om schulden gaan opgenomen onder de overlopende passiva. Er zijn de volgende schulden met betrekking tot faciliterend grondbeleidplannen:

Schulden faciliterend grondbeleid	Stand per 01-01-2020
Overeenkomsten:	
Westcreeke Dinteloord	2
Herengoed Kruisland	23
Beltmolen Nieuw-Vossemeer	11
Zonneveld de Eendracht	74
BP Hof van Engelbrecht	14
Olmentuin	13
Totaal schulden faciliterend grondbeleid	137

Nog te betalen bedragen

Dit betreft voornamelijk de nog af te rekenen bedragen met de belastingdienst en het ministerie van Sociale Zaken (voornamelijk terugbetaling Tozogelden). Het wachten is op de van deze overheidsinstanties te ontvangen beschikkingen. Voor de belastingdienst betreft dit een totaalbedrag van € 229.000,- en voor het ministerie van Sociale Zaken een bedrag van € 2.935.000,-.

Bij de nog te betalen bedragen zijn opgebouwde verplichtingen opgenomen die betrekking hebben op het jaar 2020 en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen. Vooruit ontvangen bedragen bestaan uit ontvangen uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, welke dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Het verloop van deze gelden in 2020 is als volgt:

Omschrijving	Saldo 01-01-2020	Ontvangen bedrag	Besteding/ afronding	saldo 31-12-2020
Ontvangen van het Rijk:				

Omschrijving	Saldo 01-01-2020	Ontvangen bedrag	Besteding/ afron-ding	saldo 31-12-2020
Specifieke uitkering Onderwijsachterstandbeleid	21	141		162
Specifieke uitkering gedupeerden toeslagen problematiek		5		5
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, subs.GVVP		455		455
<i>Sub-totaal</i>	<i>21</i>	<i>601</i>	<i>-</i>	<i>622</i>
<i>Ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen:</i>				
Stimuleringsregeling goedkope koopwoningen (NL)	54			54
Subs.Landschap van Allure, proj.West.Br.Waterlinie (NL)	2.100			2.100
Subsidie maaionderhoud bermen	25			25
<i>Sub-totaal</i>	<i>2.179</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>2.179</i>
Totaal	2.199	1.202	-	3.422

Belangrijkste niet afgewikkelde post betreft het subsidiebedrag ad € 2,1 mln voor het project West-Brabantse Waterlinie uit de provinciale subsidieregeling Landschappen van Allure.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Gegarandeerde geldleningen

De gewaarborgde geldleningen bedragen per 31 december 2020 € 2.441.000 en hebben voornamelijk betrekking op leningen van toegelaten instellingen en zorgcentra.

Een overzicht van de gewaarborgde geldleningen luidt als volgt:

Organisatie	Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Gewaardborgd/ garantiebedrag per 31 dec. 2020	Gewaardborgd/ garantiebedrag per 31 dec. 2019
		x € 1.000		x € 1.000	x € 1.000
Stichting Tante Louise	Diverse projecten	3.491	100%	2.058	2.225
Stichting Kantine sportpark Steenberg	Vernieuwen cv	34	100%	-	1
SC Kruisland	Vernieuwen inrichting kantine	30	100%	1	2
SC Welberg	Nieuwbouw kleedkamers/ kantine sportpark	238	100%	47	49
Hypotheek gemeentepersoneel		457	100%	144	164
Totaal		4.250		2.250	2.441

Gegarandeerde geldleningen als achtervang

Naast de geldleningen waarvoor de gemeente volledig garant staat bij niet nakoming van de verplichtingen door de geldnemer, staat de gemeente nog indirect garant voor diverse door woningbouwinstellingen afgesloten geldleningen. Het gaat om leningen waarvoor het Waarborgfonds Sociale Woningbouw als eerste garant staat. Het risico dat de gemeente loopt bij de achtervang is vrijwel nihil. Van deze achtervang wordt pas gebruik gemaakt als

het risicovermogen van het WSW daalt beneden de 25% van de gegarandeerde uitstaande schuldrestanten. In dat geval zullen het Rijk en de gemeenten (ieder 50%) het vermogen van het WSW aanvullen door het verstrekken van renteloze leningen tot die grens. De verdeling van 50% van de gemeenten wordt verder verdeeld. De helft komt ten laste van de gemeente met het project waarvoor het WSW heeft betaald, de andere helft wordt verdeeld via een omslagpercentage over de overige gemeenten naar rato van de restant schuld. Het leningbedrag waarbij de gemeente als achtervang geldt bedraagt totaal € 25.858.000.

Niet opgenomen verlofdagen gemeentepersoneel / uitstaande kloksaldi

Het in de balans opnemen van verplichtingen van arbeidsgerelateerde kosten is volgens het BBV niet toegestaan.

Per balansdatum bestaat er een verplichting voor nog niet opgenomen verlofdagen en het uitstaande kloksaldi van het gemeentepersoneel van € 490.346.

Arrangementen jeugdhulp

De gemeente is ultimo boekjaar voor € 1.132.2146 gebonden aan voorlopige verplichtingen uit contracten Jeugdzorg.

De regio Jeugdhulp West-Brabant West sluit met zorgaanbieders raamcontracten voor de inkoop van jeugdzorg. Met de raamcontracten zijn de algemene randvoorwaarden vastgelegd en krijgt de zorgaanbieder toegang tot de regio West-Brabant West. Met de zorgaanbieders worden door de gemeenten resultaatgerichte arrangementen gesloten, waarin - voor de intensiteiten Perspectief en Intensief en voor hoogcomplex de intensiteiten A en B - twee prestaties zijn opgenomen door de zorgaanbieder, te weten:

- het opstellen van behandelplan en arrangement bij start zorg en
- het behalen van het resultaat bij einde zorg.

NB: Wanneer het resultaat bij einde zorg niet wordt behaald, heeft de zorgaanbieder geen recht op het overeengekomen tarief. De gemeente toetst of het resultaat is behaald. Op basis van ervaringscijfers blijkt dat de succesfactor nagenoeg 100% belooft. Het arrangement is juridisch het contract. In de arrangementen zijn geen afspraken opgenomen over looptijd van het zorgtraject. Het arrangementensysteem van de regio West-Brabant West werkt met profiel intensiteit combinaties (PIC). Een PIC is een doelgroepomschrijving. Het profiel omschrijft de aard van het probleem en de intensiteit de zwaarte van het probleem. De diversiteit van zorg binnen een profiel intensiteit combinatie is groot en aan verandering onderhevig.

Het zorgtraject wordt beïnvloed door de bijdragen die de gemeente, het gezin en het netwerk kunnen leveren. Dat maakt het verloop en de doorlooptijd van ieder zorgtraject weer anders. Statistisch is aangetoond dat de doorlooptijd geen betrouwbare indicator vormt om de niet uit de balans blijken voorlopige verplichting van de PIC's te kunnen bepalen. Dat betekent dat ten aanzien van de nog niet afgeronde zorgtrajecten de tweede 50% volledig wordt verantwoord bij einde zorg na het behalen van het resultaat.

Meerjarige inkoopcontracten van materieel belang

De gemeente is ultimo boekjaar voor circa € 12.335.750 gebonden aan meerjarige financiële verplichtingen die niet in de balans zijn opgenomen.

In artikel 53 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is onder a opgenomen dat de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden in de toelichting op de balans worden vermeld. Verder heeft de commissie BBV de stellige uitspraak gedaan dat meerjarige inkoopcontracten die zouden moeten voldoen aan Europese regels in de toelichting op de jaarrekening bij de "niet in de balans opgenomen verplichtingen" opgenomen moeten worden.

Voor de bepaling welke financiële verplichtingen moeten worden opgenomen, is aangesloten bij de drempelwaarde voor Europees aanbesteden voor diensten en leveringen voor 2020. Deze bedroeg € 214.000.

Overzicht gerealiseerde lasten en baten per taakveld

Omschrijving		Lasten	Baten	Saldo
Programma 1 Mens en samenleving				
0.10	Mutaties reserves		-511.190	-511.190
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds			-
4.2	Onderwijshuisvesting	726.180		726.180
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	726.681	-301.626	425.056
5.1	Sportbeleid en activering	304.837	-35.000	269.837
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.738.160	-237.479	2.500.681
6.2	Wijkteams	1.857.660		1.857.660
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	968.901	-3.370	965.532
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	5.593.379	-148.556	5.444.822
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	4.296.146		4.296.146
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	391.717		391.717
7.1	Volksgezondheid	1.147.662	-3.250	1.144.412
	Totaal programma 1	18.751.323	-1.240.470	17.510.853
Programma 2 Kunst, cultuur en erfgoed				
0.10	Mutaties reserves		-323.693	-323.693
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	275.327	-11.739	263.589
5.5	Cultureel erfgoed	114.359		114.359
5.6	Media	557.952	-18.406	539.546
	Totaal programma 2	947.639	-353.838	593.801
Programma 3 Fysieke leefomgeving en duurzaamheid				
0.10	Mutaties reserves	1.090.220	-2.270.655	-1.180.435
0.9	Vennootschapsbelasting	-27.355		-27.355
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	1.926.844	-28.875	1.897.969
1.2	Openbare orde en Veiligheid	632.822	-14.058	618.765
2.1	Verkeer, wegen en water	4.869.111	-1.018.238	3.850.874
5.2	Sportaccommodaties	1.405.939	-272.496	1.133.443
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.222.896	-50.022	2.172.874
7.2	Riolering	1.329.512	-1.840.066	-510.554
7.3	Afval	3.058.493	-4.069.375	-1.010.882
7.4	Milieubeheer	760.877		760.877
7.5	Begraafplaatsen	98.243	-26.260	71.984
8.1	Ruimtelijke Ordening	2.122.041	-1.266.671	855.370

Omschrijving		Lasten	Baten	Saldo
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	2.456.632	-2.425.456	31.176
8.3	Wonen en bouwen	891.276	-817.152	74.124
	Totaal programma 3	22.837.552	-14.099.324	8.738.228
Programma 4 Economie toerisme en recreatie				
0.10	Mutaties reserves	3.543.569	-3.298.838	244.731
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds			-
2.3	Recreatieve Havens	149.572	-9.645	139.927
3.1	Economische ontwikkeling	333.502		333.502
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	68.481	-1.200.695	-1.132.214
3.4	Economische promotie	91.047	-85.991	5.056
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	265.694	-7.829	257.865
6.3	Inkomensregelingen	8.977.784	-8.106.513	871.271
6.4	Begeleide participatie	3.351.275		3.351.275
6.5	Arbeidsparticipatie	26.773	-7.500	19.273
	Totaal programma 4	16.807.698	-12.717.011	4.090.687
Programma 5 Bestuur en dienstverlening				
0.1	Bestuur	2.075.622		2.075.622
0.10	Mutaties reserves	1.000.000	-1.984.302	-984.302
0.2	Burgerzaken	893.950	-218.646	675.305
0.4	Ondersteuning organisatie	9.159.401	-57.079	9.102.322
0.5	Treasury	40.715	-56.089	-15.374
0.61	OZB woningen	486.157	-2.935.247	-2.449.090
0.62	OZB niet-woningen		-1.903.003	-1.903.003
0.64	Belastingen Overig		-169.210	-169.210
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	4.952	-37.844.296	-37.839.344
0.8	Overige baten en lasten	71.986		71.986
	Totaal programma 5	13.732.783	-45.167.871	-31.435.088
	Totaal programma's	73.076.995	-73.578.514	-501.519

Bijlagen

Voortgang raadsprogramma 'Aan de slag'

1	MENS EN SAMENLEVING	GESTART	GEREED	AFGEROND VOOR MRT-'22
1.1	Jongeren in de knel en jeugdarmoede	Gestart		Going concern
1.2	Vieren 750 jaar Steenbergen	Gestart	In uitvoering	Volgens planning
1.3	Behoeft peilen nieuwe woningen	Gestart	In uitvoering	Going concern
1.4	Zoeken woonlocaties in kernen	Gestart	In uitvoering	Going concern
1.5	Kenmerkende huizen behouden	Gestart	In uitvoering	Volgens planning
1.6	Visie op vastgoed, met keuzemogelijkheden	Gestart	Beleid wordt opgesteld	Volgens planning
1.7	Sportaccommodaties c.a. voldoen aan de eisen	Gestart	Beleid wordt opgesteld	Volgens planning
1.8	Toekennen middelen voor Steenbergen Vitaal	Gestart	Volgens planning	Afgerond
1.9	Voldoen aan taakstelling opvang vluchtelingen	Gestart	Volgens planning met knelpunt	
1.10	Aandacht voor jeugd. Jaarlijks in gesprek met hen	Gestart	Volgens planning	Afgerond
1.11	Behoud basisonderwijs in elke kern	Gestart	Volgens planning met knelpunt	
1.12	Beleid maken mantelzorg en budget opnemen	Gestart	Volgens planning	Afgerond
1.13	Jaarlijkse vrijwilligersbijeenkomst	Gestart	Vanwege corona nog niet goed plaatsgevonden	

2	KUNST, CULTUUR EN ERFGOED	GESTART	GEREED	AFGEROND VOOR MRT-'22
2.1	Onderzoek Gummaruskerk	Afgerond		
2.2	Culturele hart terug in het Cromwiel	Gestart	In uitvoering	Volgens planning

3	LEEFOMGEVING EN DUURZAAMHEID	GESTART	GEREED	AFGEROND VOOR MRT-'22
3.1	Regionale opgave RES2030	Gestart	vastgesteld en in uitvoering	Going concern
3.2	Faciliteren inwoners bij verduurzamen woningen	Gestart	Volgens planning en in uitvoering	Going concern
3.3	Opgave windenergie	Gestart	In uitvoering	volgens planning
3.4	Behoud milieustraat op bestaande locatie	Gestart	In voorbereiding	volgens planning
3.5	Kostenbesparende maatregelen milieustraat	Gestart	In voorbereiding	volgens planning
3.6	Huisvesting arbeidsmigranten dicht bij bedrijven	Gestart	Beleid vastgesteld en in uitvoering	Going concern
3.7	Gemeente sluit convenanten met bedrijven inzake huisvesting arbeidsmigranten	Gestart	In uitvoering	volgens planning
3.8	In gesprek gaan met bedrijven om aankoop van huizen in kernen te stoppen	Gestart	Beleid in uitvoering	Going concern
3.9	Wij helpen arbeidsmigranten snel te integreren	Gestart	Beleid in uitvoering	Going concern
3.10	Oplossen van verkeersknelpunten (GVVP)	Gestart	beleid vastgesteld en in uitvoering	Going concern
3.11	Onderzoek / analyse gebruiksmogelijkheden Markt	Gestart	In uitvoering	volgens planning
3.12	Entrees en rotondes representatief maken	Gestart	In uitvoering	volgens planning
3.13	Groenbeheer en onkruidbestrijding in overleg met bewoners	Gestart	Going concern	Going concern
3.14	Aanleg nieuwe natuur met gereserveerde middelen	Gestart	Going concern	Going concern

4	ECONOMIE, TOERISME EN RECREATIE	GESTART	GEREED	AFGEROND VOOR MRT-'22
4.1	Acquisitie om nieuwe bedrijven aan te trekken	Gestart	In uitvoering	Going concern
4.2	PR en Marketingplan	Gestart	Beleid wordt opgesteld.	Volgens planning
4.3	Brede economische visie ontwikkelen	Gestart	Beleid wordt opgesteld.	Volgens planning
4.4	Steunen van initiatieven ter voorkoming van leegstand in winkelstraten	Gestart	In uitvoering	Going concern
4.5	Onderzoek naar mogelijkheid "Duurzaamheidspark" (locatie)	Gestart	In uitvoering	Volgens planning
4.6	Lokale ondernemers meer betrekken bij inkoop	Gestart	Beleid wordt opgesteld.	Volgens planning
4.7	Beter bereikbaar maken bijstandsregelingen zelfstandigen.	Gestart	In uitvoering	Going concern
4.8	Overleg RWS om dijkpad Rijn Scheldekanaal te verbeteren voor recreatief gebruik.	Gestart	In uitvoering	Going concern
4.9	Recreatieve beleving van het gebied uitbreiden nabij Schelde rijnkanaal	Gestart	In uitvoering	Volgens planning
4.10	Realiseren pad langs Krammer Volkerak.	Gestart	Volgens planning met knelpunt	
4.11	Bestemming loodsen Schansdijk	Gestart	Beleid vastgesteld en in uitvoering	Volgens planning
4.12	Terugbrengen administratieve lasten bij evenementen	Gestart	afgerond	afgerond
4.13	Toestaan initiatief 2e supermarkt Dinteloord	Gestart	afgerond	afgerond
4.14	Zorgvuldig afronden ontwikkeling AFC	Gestart	In uitvoering	Volgens planning
4.15	Mogelijkheden creëren woningbouw Kop van Zuid	Gestart	Volgens planning met knelpunt	

5	BESTUUR EN DIENSTVERLENING	GESTART	GEREED	AFGEROND VOOR MRT-'22
5.1	Verder uitwerken Toekomstvisie		Afgerond	Afgerond
5.2	Verder uitwerken Visie Dienstverlening	Gestart	Beleid vastgesteld en in uitvoering	Going concern
5.3	Meldingen op de meest makkelijke manier faciliteren			
5.4	Uitbreiding van digitale producten			
5.5	Extra mobiel cameratoezicht		Afgerond	
5.6	Inzet van BOA's op willekeurige tijden		Afgerond	
5.7	Volledig dekkend netwerk buurtpreventieteams	Gestart	Afronding niet mogelijk	
5.8	Monitoren doorontwikkeling organisatie	Gestart	In uitvoering	Volgens planning
5.9	College staat dicht bij de inwoners en zijn zichtbaar. Direct contact met de pers heeft de voorkeur	Gestart		Going concern

6	FINANCIEN	GESTART	GEREED	AFGEROND VOOR MRT-'22
6.1	Creëren investeringsvolume van 15 miljoen		Afgerond	
6.2	Raad is leidend over de financiën van de gemeente		Afgerond	
6.3	Onderzoek gemeentelijke lastendruk		Afgerond	
6.4	In gesprek gaan voor een eventuele andere verdeling van gemeentelijke lasten		Afgerond	
6.5	Gemeentelijke lasten volgen inflatie		Going concern	
6.6	Afschaffen hondenbelasting in 2021		Afgerond	
6.7	Kosten afvalstoffenheffing zo laag mogelijk		Going concern	
6.8	Innemen standpunt reclamebelasting		Afgerond	

Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen

Totaaloverzicht Sociaal Domein

Voortgangsrapportage archiefbeheer 2020

